STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI ȘĂULIA, JUDEȚUL MUREȘ, PENTRU PERIOADA 2014-2020

Primăria Comunei Șăulia, județul Mureș
Adresa: Str. Principală, Nr. 413, Cod poştal 547599
Comuna Șăulia, Județul Mureș

2014

Datele de contact ale autoritatilor locale ale comunei Șăulia:
Primăria Șăulia
Str. Principală, Nr. 413
Localitatea Șăulia, Județul Mureș
Cod postal: 547599
Telefon: 0265-435220, 0265-435112
Fax: 0265-435112
Email: saulia@cjmures.ro

Material realizat de SC CertFond SRL
Str. Călărașilor, nr. 92
Localitatea Târgu Mureș, Județul Mureș
Telefon: 0745217054
Fax: 0265210611
Web: www.certfond.ro
Email: certfond@gmail.com

Project Manager
Ing. ec. Adrian Mihuț

CERTFOND
Ing. ec. Adrian Mihuț
Project Manager
Tel. 0745217054
Fax 0265210611
Tg.-Mureș, str. Călărașilor 92

www.certfond.ro
certfond@gmail.com

Sistem de management certificat ISO 9001:2008

CUPRINS

1. **DATE GENERALE** 5
2. **CADRUL STRATEGIC** 6
3. ***Caracterizarea generală a comunei*** 8
   - ***3.1. Prezentarea generală a regiunii Centru și încadrarea localității Șăulia în cadrul regiunii*** 8
   - ***3.2. Caracterizarea generală administrativ-teritorială și istorică*** 11
     - ***3.2.1. Structura administrativă a comunei Șăulia*** 11
     - ***3.2.2. Scurt istoric*** 13
     - ***Stema Comunei Șăulia*** 13
     - **3.2.3. Acces** 13
     - ***3.2.4. Relieful*** 15
     - **3.2.7. Clima** 16
     - **Factorii climato-genetici** 16
   - **3.3. Patrimoniul cultural, natural şi turismul** 17
   - ***3.4. Caracterizare socio-demografica*** 17
     - ***3.4.1. Caracteristici demografice*** 17
   - ***3.5. Social*** 29
     - ***3.5.1.*** *Infrastructura socio-educationala* 29
     - ***3.5.2.*** *Infrastructura de sanatate publica* 31
   - ***3.6. Mediu*** 31
     - ***3.6.1.*** *Factorul de mediu aer* 32
     - ***3.6.2.*** *Factorul de mediu apă* 33
     - ***3.6.3.*** *Factorul de mediu sol* 33
     - ***3.6.4.*** *Sistemul actual de gestionare a deşeurilor* 34
   - ***3.7. Amenajarea si echiparea teritoriului*** 35
     - ***3.7.1.*** *Infrastructura rutieră* 35
     - ***3.7.2.*** *Infrastructura tehnico-edilitară (energie electrică, termică şi regenerabilă, gaze naturale)* 35
   - **3.8. Activităţi economice si dezvoltare locala** 38
     - ***3.8.1.*** *Investiţii existente* 38
     - ***3.8.2.*** *Industrie și servicii* 38
     - ***3.8.3.*** *Agricultură* 41
   - **3.9. Administraţia publică locală** 42
4. **PRIORITĂŢILE DEZVOLTĂRII COMUNEI ȘĂULIA 2014-2020** 43
   - **4.1. Context european** 43
   - **4.2. Context național** 44
   - **4.3. Context regional** 44
   - **4.4. Context județean** 45
   - ➢ Dezvoltarea spaţiilor verzi, de agrement şi a amenajărilor sportive 56
   - ➢ Dezvoltarea zonelor de circulaţie şi transport 56
   - ➢ Completarea şi dezvoltarea echipării edilitare 56

Lista tabelelor

Tabel 1 - Distanţe în km între Şăulia şi principalele oraşe ale României
Tabel 2 - Evolutia populatiei la recensaminte (numar locuitori)
Tabel 3 - Evoluția populației pe localități componente
Tabel 4 - Populația stabilă pe sexe și grupe de varstă în comuna Șăulia și satele componente
Tabel 5 - Structura populației comunei Șăulia, pe grupe de varsta și pe sexe, anul 2011
Tabel 6- Structura populației comunei Șăulia și a satelor componente, după etnie
Tabel 7 - Structura după religie a populaţiei comunei Șăulia
Tabel 8 - Evoluția sporului natural al comunei Șăulia
Tabel 9 - Migrația populației comunei Șăulia
Tabel 10 - Populația comunei Șăulia, după starea civilă
Tabel 11 - Numărul persoanele absolvente a unei forme de învăţământ
Tabel 12 - Alimentarea cu apă in comuna Șăulia
Tabel 13 - Reteaua de canalizare in comuna Șăulia
Tabel 14 - Alimentarea cu energie termica
Tabel 15 - Firmele din comuna Șăulia după domeniile de activitate
Tabel 16 –*Structura cladirilor, locuințelor, camere de locuit și suprafața camerelor de locuit în comuna Șaulia în anul 2011*

Lista figurilor

Figura 1 – Harta regiunilor României
Figura 2 – Hartă regiunea Centru a României
Figura 3 – Harta Județului Mureș
Figura 4 – Harta localităților Județului Mureș
Figura 5 – Harta Comunei Șăulia
Figura 6 - Distribuția satelor componente în cadrul comunei Șăulia
Figura 7 – Evolutia populației comunei Șăulia la recensăminte
Figura 8 – Populația pe localități component ale comunei Șăulia
Figura 9 – Populația pe localități componente ale comunei Șăulia, dupa grupe de vârstă
Figura 10 – Populația comunei Șăulia, pe grupe de vârstă
Figura 11 – Populația comunei Șăulia, pe grupe de vârstă și pe sexe
Figura 12 – Populația comunei Șăulia, pe sexe în anul 2011
Figura 13 – Populația comunei Șăulia, pe etnii
Figura 14 – Populația comunei Șăulia, din punct de vedere confesional
Figura 15 – Mișcarea populației comunei Șăulia în anul 2011
Figura 16 – Structura populației comunei Șăulia, după starea civilă
Figura 17 – Clădiri cu locuințe, dupa tipul clădirii în comuna Șaulia în anul 2011
Figura 18 – Structura populației în comuna Șăulia, după nivelul de educație
Figura 19 - Evoluţia emisiilor de monoxid de carbon – Județul Mureș
Figura 20 – Suprafața agricolă din comuna Șăulia
Figura 21 – Exploatații agricole din comuna Șăulia, după suprafața cultivată

DATE GENERALE

Amplasarea în judeţ: zona nord-vestică, subzona Câmpia Sărmaşului;

Reşedinţa de comună: Şăulia

Număr total sate componente: 4

Populaţia totală stabilă – 2011: 2.018

Suprafaţa totală:2.625,06 ha

Locul comunei în ierarhia / judeţ, după:

- suprafaţă: 84
- populaţie: 72
- densitate: 21

Populaţia ocupată în sectoarele:

- primar: 81,01 %
- secundar: 2,47 %
- terţiar: 16,52 %

Caracterul funcţional al comunei: agrar

Principalele produse locale:

- sfeclă de zahăr, cartofi, cereale (grâu / secară), tutun;
- piscicultură (crapi);
- zăcăminte de gaz metan în domuri de altitudine mare (până la 100 m);

Calitatea vieţii:

- accesibilitate pe căi de transport: medie
- alimentare parţială cu apă: ridicată
- canalizare parţială: ridicată
- distribuţie parţială gaz: ridicată
- accesibilitatea la informaţii: ridicată
- suprafaţa locuibilă / locuitor: substandard
- număr cadre didactice / 100 elevi: scăzut
- număr personal medical / 1000 loc.: scăzut
- număr prsonal mediu sanitar / 1000 loc.: scăzut
- buget local: dependent

1. CADRUL STRATEGIC

Context european, naţional, regional şi judeţean

În elaborarea Strategiei de dezvoltare a Comunei Șăulia trebuie ţinut cont şi de politicile, strategiile şi programele existente la nivel european, naţional şi regional.

Nivel european

În anul 2010, statele membre ale Uniunii Europene au adoptat **Strategia Europa 2020**, ca o măsură menită să ajute la combaterea efectelor crizei şi la o regenerare a vieţii economice europene printr-un program coordonat de reforme, în baza unei viziuni pe termen lung. Obiectivul general al acestei strategii este transformarea Uniunii Europene (UE) într-o economie inteligentă, ecologică şi favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forţei de muncă, al productivităţii şi pentru a asigura coeziunea economică, socială şi teritorială.

Cele cinci obiective principale (concretizate în opt ţinte numerice) propuse pentru atingerea celor trei priorităţi la nivelul UE până în 2020 sunt:

1. o rată de ocupare a populaţiei cu vârsta între 20 – 64 ani de 75%;
2. investiţii (publice şi private) în cercetare şi dezvoltare de 3% din PIB – ul UE;
3. atingerea obiectivului „20/20/20" în domeniul energiei şi al schimbărilor climatice;
4. un nivel maxim de 10% al ratei părăsirii timpurii a şcolii şi un nivel minim de 40% al ratei de absolvire a unei forme de învăţământ terţiar în rândul tinerilor cu vârsta între 30 şi 34 ani;
5. reducerea cu 20 de milioane a numărului de cetăţeni europeni ameninţaţi de sărăcie şi excluziune socială.

La nivel naţional

Cele 5 obiective majore stabilite la nivelul UE, transpuse în obiective naţionale se prezintă astfel:

- Ocuparea forţei de muncă:
  - rată de ocupare a forţei de muncă de 70% în rândul populaţiei cu vârste cuprinse între 20 şi 64 de ani;
- Cercetare şi dezvoltare:
  - alocarea a 2% din PIB-ul României pentru cercetare şi dezvoltare
- Schimbările climatice şi utilizarea durabilă a energiei:
  - reducerea cu 19% a emisiilor de gaze cu efect de seră faţă de nivelurile înregistrate în 1990
  - creşterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 24%
  - creşterea cu 10% a eficienţei energetice
- Educaţie:
  - reducerea sub 11,3% a ratei de părăsire timpurie a şcolii
  - creşterea la peste 26,7% a ponderii absolvenţilor de studii superioare în rândul populaţiei în vârstă de 30-34 de ani

- Lupta împotriva sărăciei şi a excluziunii sociale
  - reducerea cu cel puţin 580.000 a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei şi a excluziunii sociale.

La nivel regional

Agenţia pentru Dezvoltare Regională Centru a definitivat procesul de elaborare a **Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020.** Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru. PDR își propune să raspunda nevoii de a avea la dispoziție un document - cadru la nivel regional prin care se stabilește viziunea de dezvoltare, obiectivul global și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor. Planul de Dezvoltare cuprinde Analiza socio-economică a Regiunii Centru, Analiza SWOT a Regiunii, Strategia de dezvoltare regională pentru perioada 2014-2020, Indicatorii de realizare, Estimarea necesarului de finanțare, Sistemul de implementare și monitorizare, precum și o Listă orientativă a proiectelor strategice din regiune ce vor putea fi finanțate în perioada 2014-2020.

În cadrul Strategiei de Dezvoltare Regională pentru perioada de programare 2014-2020 s-au identificat priorităţile de dezvoltare şi s-au stabilit obiectivele specifice şi domeniile prioritare de intervenţie. Prin cele şase axe prioritare identificate strategia se fundamentează pe o analiză a nevoilor reale din Regiunea Centru.

Nivel judeţean

Judeţul Mureş, valorificând poziţia sa strategică, bogăţia resurselor de care dispune şi oportunităţile, îşi propune să devină până în anul 2020 un judeţ dinamic, orientat către progres, cu renume în domeniul medical şi al cercetării, cu o economie sustenabilă, (bazată pe o agricultură intensivă, pe o industrie cu valoare adăugată ridicată şi un sector de servicii atractiv), susţinută de o infrastructură modernă şi accesibilă tuturor mureşenilor, asigurând astfel locuitorilor săi premizele unui nivel de trai ridicat, un judeţ unde noul se construieşte pe tradiţiile multiculturale.

Obiectiv general

Creşterea competitivităţii economiei şi a atractivităţii judeţului Mureş, reducerea disparităţilor existente între mediul urban şi rural, în scopul creării unui climat favorabil pentru locuitori, întreprinzători şi turişti.

Obiective specifice de dezvoltare

În concordanţă cu politicile, strategiile şi programele de dezvoltare elaborate la nivel european, naţional şi regional, pot fi definite următoarele obiective specifice:

1. Extinderea, reabilitarea şi modernizarea infrastructurii de bază din mediul urban şi rural, ca suport pentru dezvoltarea economică a judeţului;
2. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor, încurajarea transferului tehnologic şi a cercetării aplicate în sectoare cu potenţial de creştere pentru îmbunătăţirea competitivităţii economiei şi creare de noi locuri de muncă;

3. Întărirea caracterului de centru medical şi de cercetare a judeţului Mureş;
4. Susţinerea polilor de dezvoltare urbani şi rurali (aşa cum au fost ele definite în PATJ a judeţului Mureş) în scopul asigurării unei dezvoltări policentrice a judeţului; Dezvoltarea zonelor rurale pentru reducerea decalajelor economice şi sociale majore faţă de mediul urban;
5. Diversificarea economiei locale prin dezvoltarea sectorului turistic, cu prioritate turismul cultural, balnear, rural şi montan, în spiritul tradiţiei multiculturale;
6. Valorificarea raţională a patrimoniului natural, a potenţialului pentru producerea resurselor de energie regenerabile, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
7. Dezvoltarea eficientă a resurselor umane, ca suport pentru creşterea competitivităţii economice;
8. Dezvoltarea serviciilor sociale şi sporirea accesului la servicii sociale durabile şi de înaltă calitate a grupurilor defavorizate
9. Dezvoltarea capacităţii administrative a autorităţilor publice locale.

2. Caracterizarea generală a comunei

2.1. Prezentarea generală a regiunii Centru și încadrarea localității Șăulia în cadrul regiunii

România este situată în sud-estul Europei Centrale, pe cursul inferior al Dunării, la nord de Peninsula Balcanică şi la ţărmul nord-vestic al Mării Negre. Se învecinează cu Bulgaria la sud, Serbia la sud-vest, Ungaria la nord-vest, Ucraina la nord şi est şi Republica Moldova la est, iar ţărmul Mării Negre se găseşte la sud-est.

Din punct de vedere administrativ-teritorial, în prezent România cuprinde 320 oraşe, din care 103 municipii, 2.856 de comune și 12.955 sate. Municipiile, oraşele şi comunele sunt grupate în 41 de judeţe și Municipiul București. Aproximativ 66 % din oraşele României au o populaţie sub 20.000 locuitori şi, în general depind de o singură activitate economică, în special industrială. Un număr de 25 de municipii au o populaţie de peste 100.000 locuitori.

Pentru atingerea obiectivelor de bază ale politicii de dezvoltare regională, România a fost împărţită în 8 regiuni de dezvoltare, prin asocierea voluntară a judeţelor corespunzătoare. Spre deosebire de comune, oraşe, municipii şi judeţe, regiunile de dezvoltare nu sunt unităţi administrativ-teritoriale şi nu au personalitate juridică.

- ✓ Regiunea de dezvoltare Nord – Est
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud – Est
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud – Muntenia
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud – Vest Oltenia
- ✓ Regiunea de dezvoltare Vest
- ✓ Regiunea de dezvoltare Nord – Vest
- ✓ Regiunea de dezvoltare Centru
- ✓ Regiunea de dezvoltare Bucureşti – Ilfov

Figura 1 – Harta regiunilor României

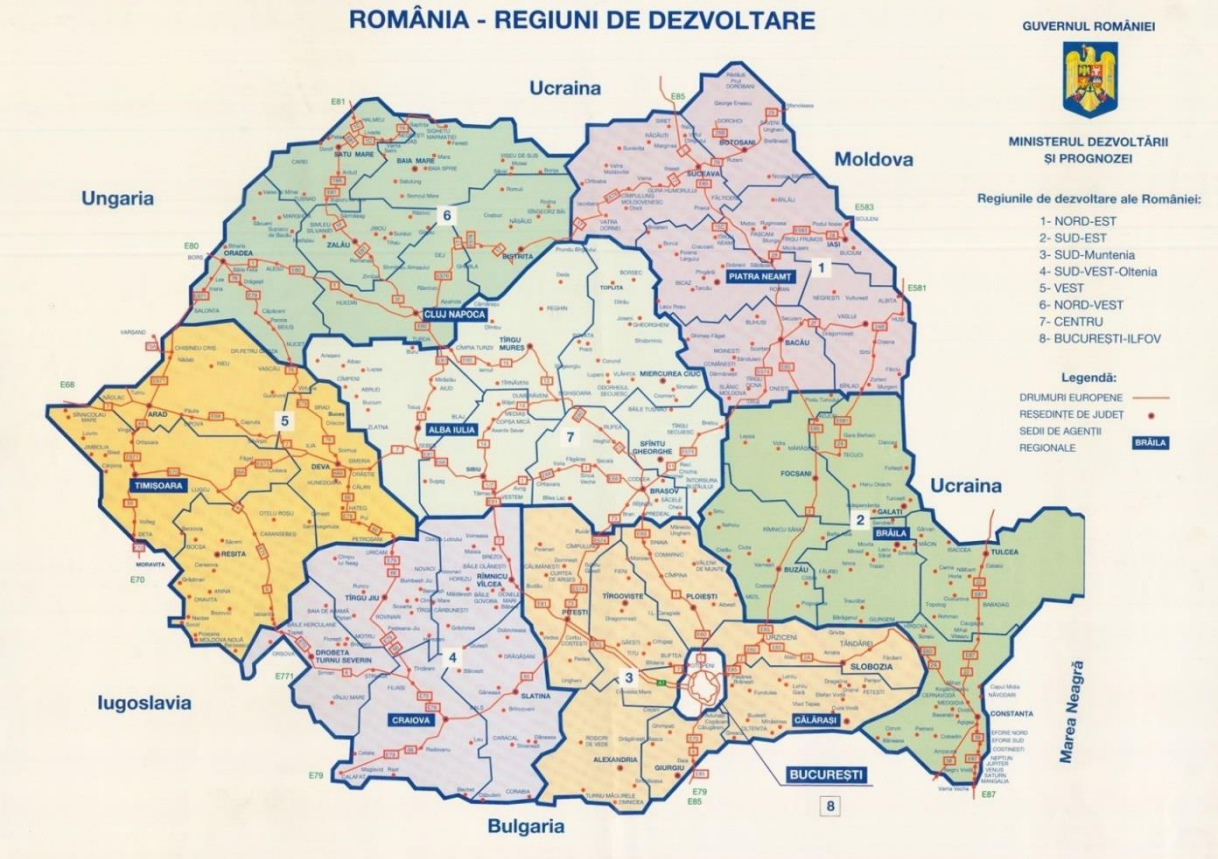

Sursa: www.mfinante.ro

Regiunea de dezvoltare „Centru” este aşezată în zona centrală a României, în interiorul marii curburi a Munţilor Carpaţi, pe cursurile superioare şi mijlocii ale Mureşului şi Oltului, fiind străbătută de meridianul de 250° longitudine estică şi paralela de 460° latitudine nordică. Prin poziţia sa geografică, Regiunea „Centru” realizează conexiuni cu 6 din celelalte 7 regiuni de dezvoltare, înregistrându-se distanţe aproximativ egale din zona ei centrală până la punctele de trecere a frontierelor.
Regiunea „Centru” este formată din judeţele: Alba, Braşov, Covasna, Harghita, Mureş şi Sibiu şi are o suprafaţă totală de 34.100 km^2, ceea ce reprezintă 14,3% din teritoriul ţării.

Figura 2 – Hartă regiunea Centru a României

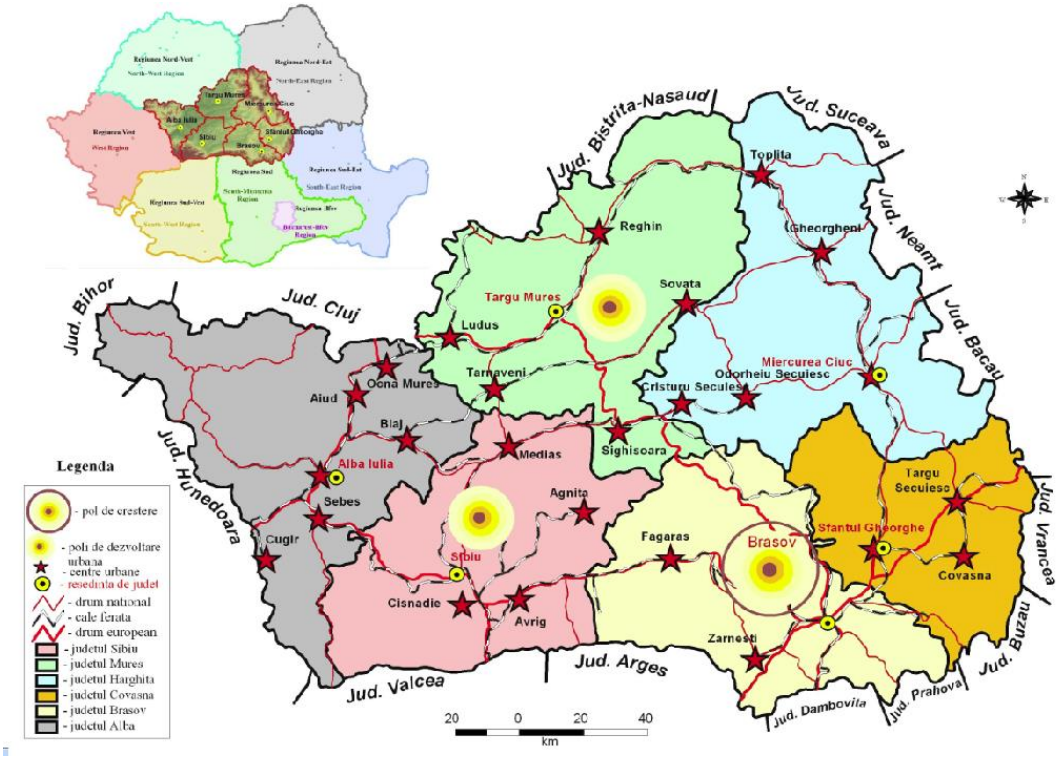

Sursa: www.adrcentru.ro

Judeţul Mureş, pitoresc cadru natural al spaţiului carpato-danubian, este situat în partea central-nordică a României, în Podişul Transilvaniei, în bazinul superior al râului Mureş şi bazinele râurilor Târnava Mare şi Târnava Mică, fiind cuprins între meridianele 23º55' şi 25º14' longitudine estică şi paralelele 46º09' şi 47º00' latitudine nordică.

Suprafaţa sa de 6.714 km², ce reprezintă 2,8% din suprafaţa ţării, coboară în trepte de pe crestele Carpaţilor Răsăriteni spre Podişul Târnavelor şi Câmpia Transilvaniei.

Dispunând de condiţii naturale deosebit de variate şi prielnice unei ample dezvoltări economice, judeţul Mureş se învecinează la nord-est cu judeţul Suceava, la est cu judeţul Harghita, la sud-est cu judeţul Braşov, la sud cu judeţul Sibiu, la sud-vest cu judeţul Alba, la vest cu judeţul Cluj, iar la nord cu judeţul Bistriţa-Năsăud.

Judeţul Mureş cuprinde: 4 municipii, 7 oraşe, 91 comune, 487 sate.

Figura 3 – Harta Județului Mureș

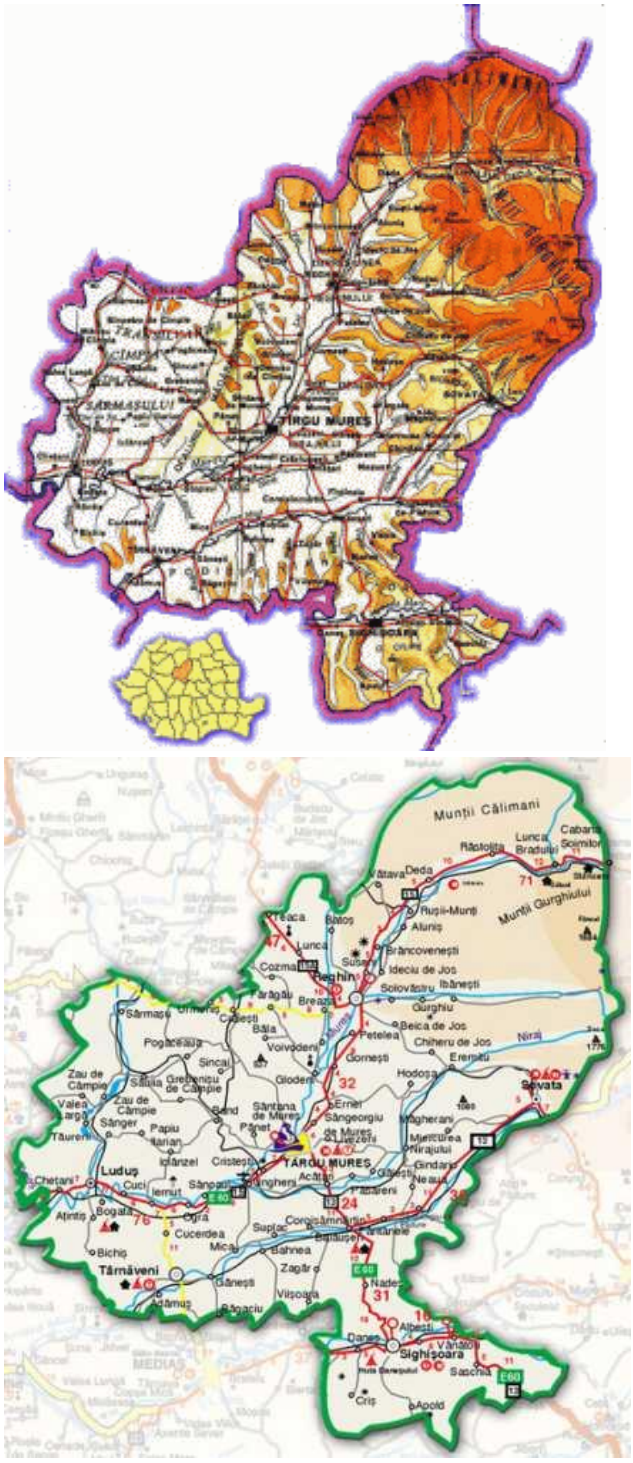

Sursa: www.cjmures.ro

2.2. Caracterizarea generală administrativ-teritorială și istorică

2.2.1. Structura administrativă a comunei Șăulia

Județul Mureș, și implicit comuna Șăulia, fac parte din teritoriul Regiunii de Dezvoltare Centru, una dintre cele mai competitive regiuni din Romania. Domenii ca infrastructura, competitivitatea economică, dezvoltarea rurală, protecția și reabilitarea mediului și turismul fac obiectul unei serii de planuri și programe, pentru perioada 2014-2020, care au ca scop rezolvarea celor mai importante probleme și amenințări ale dezvoltării durabile în Mureș.

Șăulia (în maghiară: *Mezősályi*) este o comună în județul Mureș, Transilvania, România. Are în componență 4 sate: **Șăulia** (reședință), Leorința-Șăulia, Măcicășești și Pădurea.

Comuna Şăulia este situată în partea de nord-vest a judeţului Mureş, pe DJ 152A, la 36 km faţă de municipiul Tg. Mureş şi 32 km faţă de oraşul Luduş, la intersecţia drumurilor juteţene Tîrgu Mureş - Band cu Luduş - Sărmaşu, în zona Colinelor Comlodului, subzona Cîmpia Sărmaşului, pe râul Bologa, în locul unde Pîrîul de Cîmpie primeşte apele Pîrîului Şesu. Din punct de vedere administrativ comuna Şăulia se învecinează în nord cu comuna Miheşu de Cîmpie, în est şi nord-est cu comuna Pogăceaua, în vest şi sud-vest cu comuna Zau de Cîmpie, în sud-est cu comuna Grebenişu de Cîmpie.
Comuna Şăulia se întinde pe o suprafaţă de 2.625 ha teren, astfel: 780 ha în intravilanul comunei şi 1.845 ha, în extravilanul acesteia.

Figura 4 – Harta localităților Județului Mureș

Sursa: http://www.casmures.ro/

2.2.2. Scurt istoric

Comuna Șăulia este formată din punct de vedere administrativ din patru sate: Şăulia, Leorinţa-Şăulia, Măcicăşeşti şi Pădurea.
Primele menţiuni, documentare, despre comuna Şăulia, datează din anul 1377. Comuna, apare de-a lungul secolelor sub diferite nume, de la ”pass Sauly” în 1377 la Mezo Saly în 1854, şi în final Şăulia de Câmpie.
Cu toate că în anumite zone şi localităţi au fost organizate şantiere arheologice, efectuându-se intense cercetări, nu se poate spune că în perimetrul localităţii în discuţie au fost deschise astfel de şantiere. Cu toate acestea unii arheologi, istorici au fost interesaţi în a cerceta, de a recepţiona ceea ce era legat de istoria locală.
Din Repertoriul arheologic al judeţului Mureş rezultă că în perimetrul comunei Şăulia au fost descoperite cu ocazia unor lucrări agricole şi de construcţii o serie de obiecte, urme ale unei civilizaţii de mult apuse. Datorită descoperirilor arheologice se poate afirma că întreaga zonă a fost populată din cele mai vechi timpuri de populaţia băştinaşă cu populatie daco – romană.
În ceea ce priveşte satele componente, referitor la satul Leorinţa – Şăulia primele menţiuni documentare au apărut în 1913, referitor la satele Măcicăşeşti şi Pădure primele menţiuni documentare au apărut în anul 1956.
Într-o carte cu caracter bisericesc, sunt abordate şi unele probleme de toponimie şi se arată că numele satului Leorinţa s-ar fi dat după numele unui arendaş, Lorinczi Ianos, la fel şi în cazul satului Măcicăşeşti după numele unui arendaş Mocico.Satului Pădurea i s-a dat acest nume datorită faptului că este situat la o distanţă de 200 – 250 metri de pădure.

Stema Comunei Șăulia

Stema comunei Şăulia, potrivit anexei nr. 1.8, se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat.
În şef, în câmp roşu, se află două opaiţe arzând de aur în alternanţă cu trei spice de grâu de aur.
În partea inferioară, în câmp albastru, se află un peşte de argint.
Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.
Semnificaţiile elementelor însumate
Opaiţele reprezintă descoperirile arheologice şi bogăţia gazelor naturale din zonă; până nu demult, în zonă, se practica iluminatul casnic cu opaiţe cu gaz metan.
Spicele de grâu simbolizează culturile cerealiere specifice zonei.
Peştele reprezintă lacurile piscicole de la Şăulia, precum şi simbolul hristic, credinţa străbună a locuitorilor.
Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

2.2.3. Acces

Comuna Şăulia este situată în partea de nord-vest a judeţului Mureş, pe DJ 151A, la 36 km faţă de

municipiul Tg. Mureş şi 32 km faţă de oraşul Luduş, la intersecţia drumurilor juteţene Tîrgu Mureş - Band cu Luduş – Sărmaşu

Figura 5 – Harta Comunei Șăulia

Sursa: https://maps.google.ro

Distanța între comuna Șăulia și principalele orașe ale țării, se prezintă astfel:

Tabel 1 - Distanţe în km între Șăulia şi principalele oraşe ale României

Oraş	Distanţa - km -
Cluj-Napoca	80
Târgu Mureș	37
Oradea	243
Bucureşti	389
Constanța	601
Iaşi	343
Timișoara	338

Sursa:http://distante-rutiere.viaromania.eu/

Teritoriul comunei este de 2.625 ha şi este limitrof cu următoarele așezări:

- la nord cu comuna Miheşu de Câmpie,
- la est şi nord-est cu comuna Pogăceaua,
- la vest şi sud-vest cu comuna Zau de Câmpie,
- la sud-est cu comuna Grebenişu de Câmpie.

Are în componență 4 sate: Şăulia, Leorinţa-Şăulia, Măcicăşeşti şi Pădurea.

Figura 6 - Distribuția satelor componente în cadrul comunei Șăulia

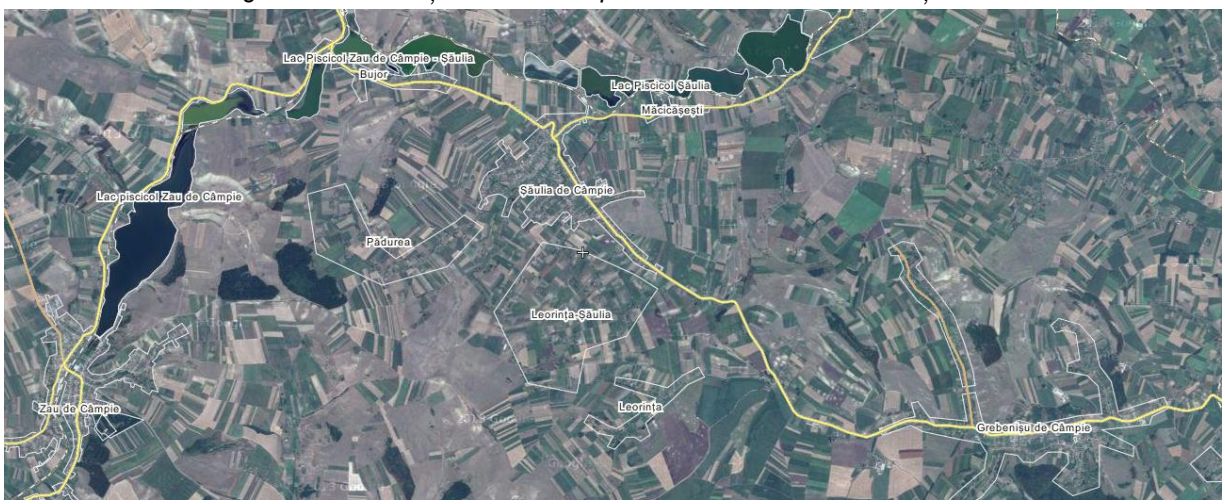

Sursa: www.wikimapia.org

Teritoriul actual al comunei Șăulia cuprinde un total de 2.625 ha și se compune din:

- spațiu intravilan cu o suprafață de 780 ha
- spațiu extravilan, cu o suprafață de 1.845 ha

Suprafaţa totală după modul de folosinţă

- ha -

	Suprafaţa totală	Suprafaţa agricolă	din suprafaţa agricolă:				
			arabil	păşuni	fâneţe	vii, pepiniere viticole	livezii, pepiniere pomicole
Şăulia	2625	2219	1687	351	175	0	6

2.2.4. Relieful

Relieful comunei este relativ uniform, fiind într-un stadiu avansat de "îmbatrânire". Altitudinea maximă de pe teritoriul comunei este de 516 m (Dl. Leorinta), cea minimă este de 264 m, relieful comunei având o energie de relief de peste 250 m, însa acest aspect se sesizează numai în zona Pădurea.

2.2.5. Resursele geologice

Dintre resursele geologice se evidențiaza în primul rând rezervele exploatate de gaz metan ce fac parte din câmpurile gazeifere Zau și Pogăceaua. În complexul gazeifer se găsesc intercalate straturi saturate cu apă de zăcământ, neutilizate. Gazul, format în proporție de circa 99% din metan și 0.99% etan, este localizat în capcane structurale, pe flancul estic al Domului Zau de Câmpie și flancul vestic al Domului Pogăceaua.

2.2.6. Hidrografia

- **Apele de suprafață**

Din punct de vedere hidrografic teritoriul comunei aparține bazinului râului Mureș prin afluentul său de dreapta Pârâul de Câmpie.

Pârâul Ses ce tranzitează comuna în nord, împreună cu afluenții săi, dintre care cel mai important este Măcicășești, drenează întreg teritoriul.

- **Apele subterane**

Atât datorită desfășurării largi în substrat a rocilor impermeabile, cât și inexistenței vegetației naturale forestiere este favorizată scurgerea în detrimentul infiltrației, astfel încât pânzele freatice în mare parte capătă un caracter superficial, exceptând zona sudică unde infiltrația este favorizată de caracterul reliefului.

- **Lacurile:**

Lacurile, de origine antropică, sunt dispuse continuu în lungul pârâului Ses. Suprafața ocupată de oglinda apei este de cca 80 ha. Funcția principală a lacurilor este cea piscicolă, subordonat - cea de agrement. Datorită aportului continuu de aluviuni lacurile sunt într-o stare avansată de colmatare.

2.2.7. Clima

- **Factorii climato-genetici**

La baza formării condițiilor climaterice a comunei Șăulia stau o serie de factori geografici, dintre care cei mai importanți sunt: așezarea geografică regională, circulația generală a atmosferei și dispunerea reliefului general și local.

Așezarea comunei în interiorul Câmpiei Transilvaniei face ca fenomenul de umbră climatică, determinat de dispunerea Munților Apuseni să dispară, iar cel de front orografic al Carpaților Orientali să nu se simtă încă, astfel că putem vorbi de o climă tipică de depresiune orografică.

Temperatura aerului (°C):

Temperatura medie anuală a aerului (C°) este cuprinsă între +8 ° și +8,5 °C, iar cea a lunilor caracteristice este de - 4 °C în luna ianuarie și +18,5 °C în luna iulie.

Prima zi cu temperaturi medii zilnice:

- 0°C se produce în medie în intervalul 21.02 - 01.03;
- 10°C se produce în medie în jurul datei de 21.04;
- 15°C se produce în medie în intervalul 21.05 - 01.06;

Ultima zi cu temperaturi medii zilnice:

- 0°C se produce în medie în intervalul 01.12 - 05.12;

- 10°C se produce în medie în jurul datei de 11.10;
- 15°C se produce în medie în jurul datei de 11.09;

Temperatura maximă și minimă absolută, care reflectă într-o anumită măsură gradul de excesivitate a climei, cu posibilitate de repetare la un anumit interval de timp, au fost de +38,5°C (înregistrat în data de 16.08.1931) și -31°C (înregistrat la data de 25.01.1942).

Data medie de producere a primului îngheț la nivelul solului este cuprins în intervalul calendaristic 01.10 - 11.10, iar a ultimului îngheț este cuprins în intervalul 21.04 - 25.04.

2.3. Patrimoniul cultural, natural şi turismul

Lacurile, de origine antropică, dispuse continuu în lungul pârâului Şesu, că o suprafaţă ocupată de oglinda apei de cca 80 ha. Funcţia principală a lacurilor este cea piscicolă, subordonat - cea de agrement. În zona lacurilor funcţionează Campingul turistic Şăulia (motel, căsuţe din lemn, bază sportivă), unde se poate practica pescuitul sportiv şi de unde se pot organiza drumeţii în Pădurea Zaului.

Evenimente locale:

Târg sătesc (în fiecare zi de vineri)

2.4. Caracterizare socio-demografica

2.4.1. Caracteristici demografice

În contextul în care Uniunea Europeană este alarmată de îmbătrânirea populației, model demografic caracterizat prin scăderea ratei natalității manifestată concomitent cu sporirea speranței de viață, reflectată într-o structură a populației cu o vârstă mai înaintată, această analiză trebuie să urmărească îndeaproape care sunt implicațiile la nivelul populației cu vârstă școlară, asistenței medicale, participării la forța de muncă, sistemului de protecție socială, sistemului de securitate socială și asupra segmentului finanțelor publice, etc. Analiza modificărilor demografice înregistrate la nivelul unei comune oferă informații cu privire la tendințele demografice din următoarea perioadă.

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Șăulia se ridică la 2.018 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 2.117 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (80,03%). Principalele minorități sunt cele de romi (16,3%) și maghiari (1,39%). Pentru 2,18% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (79,83%), dar există și minorități degreco-catolici (5,45%), martori ai lui Iehova (5,25%) și penticostali (3,72%). Pentru 2,92% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

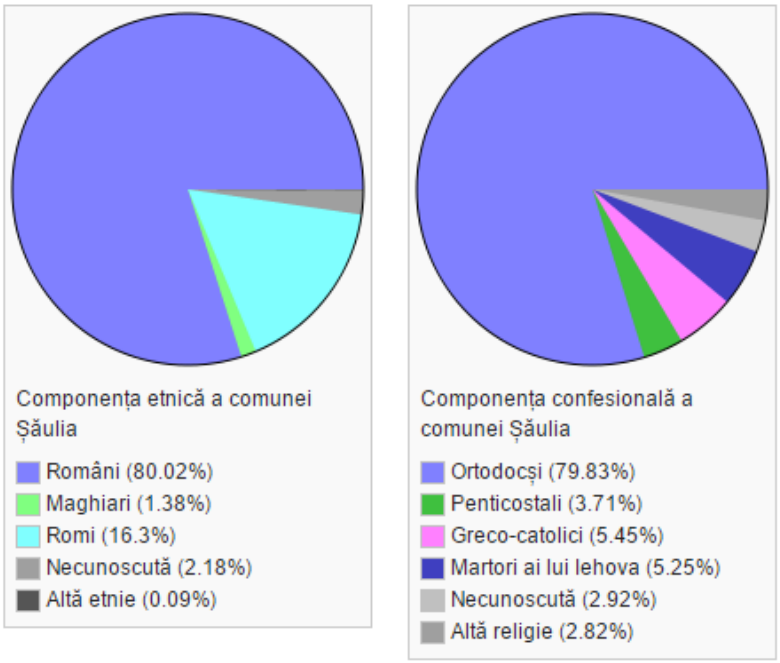

Tabel 2 - Evolutia populatiei la recensaminte (numar locuitori)

Anii	1992	2002	2011
Comuna Șăulia	2.003	2.117	2.018
Județul Mureș	610.053	581.628	550.846

Sursa: www.insse.ro

Figura 7 – Evolutia populației comunei Șăulia la recensăminte

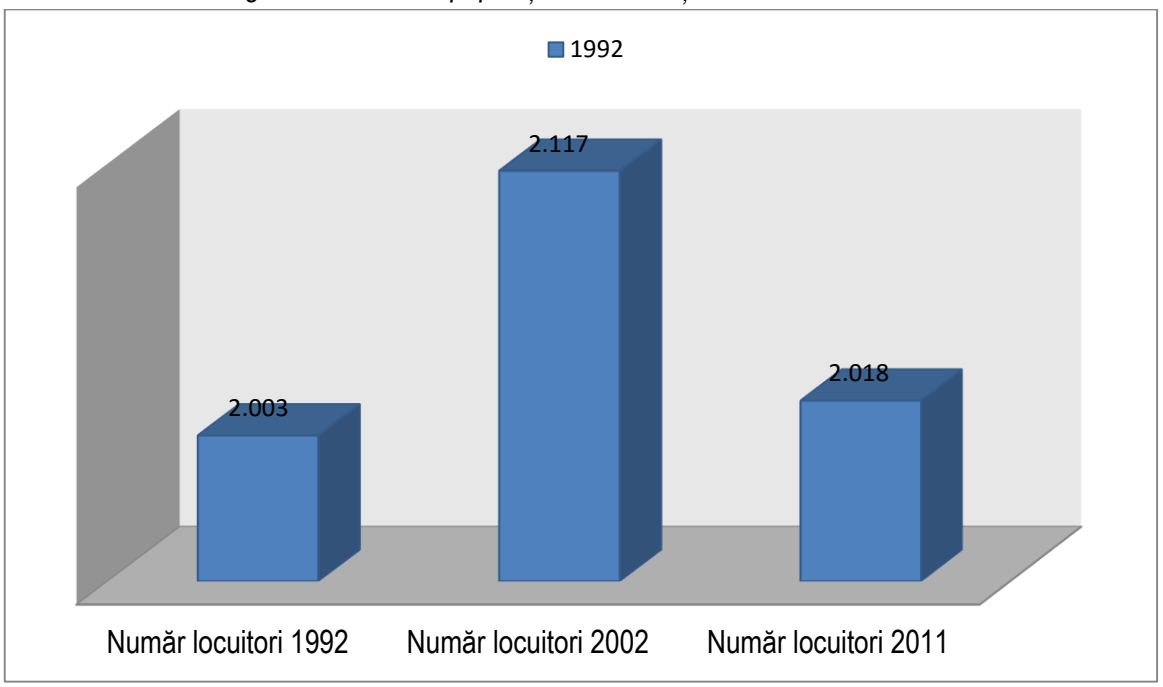

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate www.insse.ro

Evoluția demografică din ultimul deceniu s-a realizat atât pe cale naturală, prin menținerea sporului natural la valori pozitive, cât și prin migrația unor locuitori din orașe, care au renunțat la viața citadină, în schimbul realizării unei gospodării în comună.

Scăderea numărului populației se datorează și faptului că un număr considerabil de persoane au emigrat în străinatate pentru obținerea unui loc de muncă mai bine remunerat.

Cunoaşterea evoluţiei resurselor de muncă şi a populaţiei active este necesară pentru fundamentarea programelor de dezvoltare economică şi socială.
Populația comunei Șăulia, conform datelor finale ale Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011 se ridică la un număr de 2.018 de persoane, pe localități situația fiind următoarea:

- Şăulia – 1.603 locuitori
- Leorinţa-Şăulia – 155 locuitori
- Măcicăşeşti – 153 locuitori
- Pădurea – 107 locuitori

Tabel 3 – Evoluția populației pe localități componente

Comuna Șăulia si satele componente	Sexul		Total populatie stabila
	Masculin	Feminin	
Şăulia	798	805	1603
Leorinţa-Şăulia	79	76	155
Măcicăşeşti	74	79	153
Pădurea	56	51	107
COMUNA ȘĂULIA	**1.007**	**1.011**	**2.018**

Sursa: INSSE Mures

Figura 8 –Populația pe localități componente ale comunei Șăulia

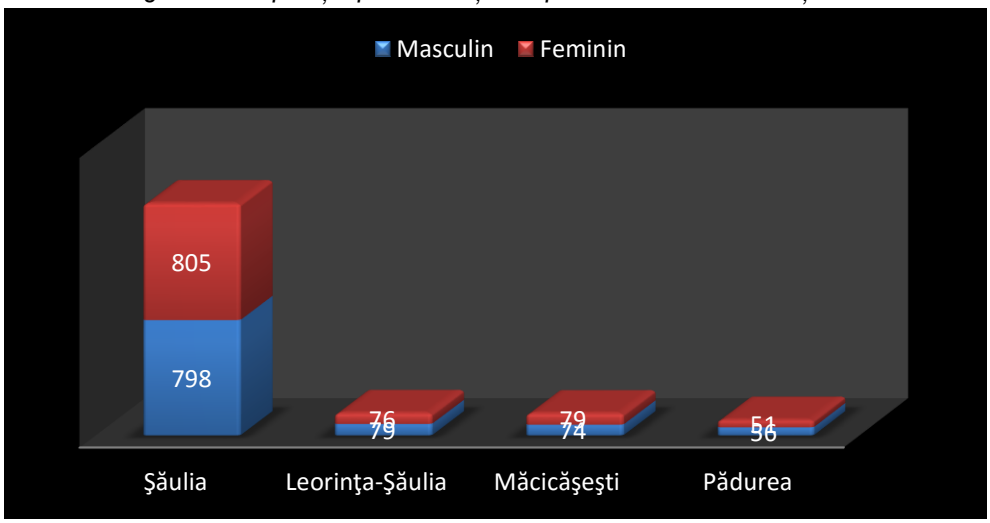

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate www.insse.ro

Structura pe sexe indică o uşoară preponderenţă a persoanelor de sex feminin, tendinţa fiind însă de echilibrare a proporţiei între sexe.

Structura populației pe grupe de vârsta

Populația comunei Șăulia, la recensamantul din 2011, se imparte pe grupe de varsta, dupa cum urmeaza:

- intre 0-14 ani: 423;
- intre 15-29 ani: 325;
- intre 30-44 ani: 412;
- intre 45-59 ani: 271;
- intre 60-74 ani: 389;
- peste 75 de ani: 198.

Tabel 4 – Populația stabilă pe sexe și grupe de varstă în comuna Șăulia și satele componente

-nr. populatie –

Comuna Șăulia si satele componente	Sexul	Total populatie stabila	0-14 ani	15-29	30-44	45-59	60-74	peste 75
COMUNA ȘĂULIA	***Ambele sexe***	**2018**	**423**	**325**	**412**	**271**	**389**	198
	Masculin	**1007**	**215**	**167**	**222**	**147**	**173**	83
	Feminin	**1011**	**208**	**158**	**190**	**124**	**216**	115
Şăulia	Ambele sexe	1603	**341**	**261**	**327**	**207**	**313**	154
	Masculin	798	**178**	**135**	**174**	**110**	**139**	62
	Feminin	805	**163**	**126**	**153**	**97**	**174**	92
Leorinţa-Şăulia	Ambele sexe	155	**32**	**26**	**34**	**20**	**28**	15
	Masculin	79	**16**	**13**	**19**	**9**	**14**	10
	Feminin	76	**16**	**13**	**15**	**10**	**14**	5
Măcicăşeşti	Ambele sexe	153	**31**	**28**	**30**	**26**	**27**	11
	Masculin	74	**12**	**13**	**16**	**15**	**7**	9
	Feminin	79	**19**	**15**	**14**	**9**	**18**	0
Pădurea	Ambele sexe	107	**17**	**10**	**21**	**18**	**21**	18
	Masculin	56	**7**	**6**	**11**	**9**	**10**	6
	Feminin	51	**10**	**4**	**7**	**6**	**8**	12

Sursa: INSSE Mures

Figura 9 –Populația pe localități componente ale comunei Șăulia, după grupe de vârstă

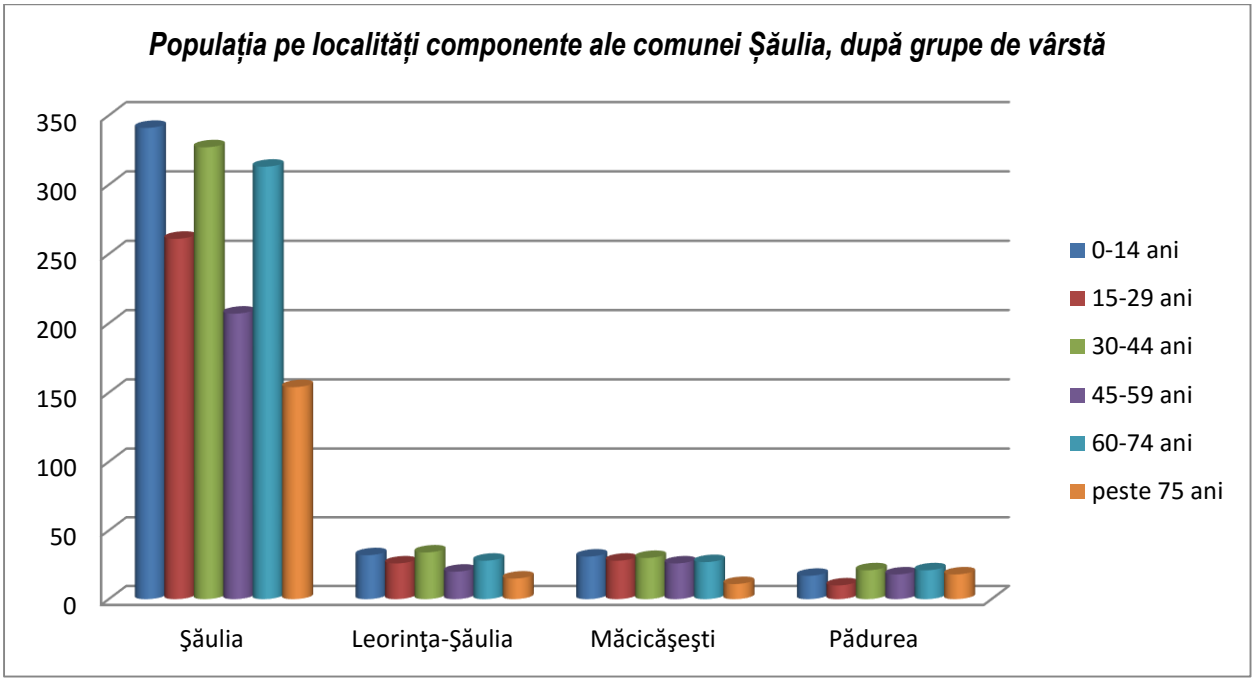

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de INSSE Mureș

Analizând structura populației comunei Șăulia pe grupe de vârstă și ținând cont de gruparea pe sexe se constată următoarele:

- Grupa 0-14 ani – populația de gen masculin are un ușor avans față de cea de gen feminin, depășind-o în valori absolute cu 7 persoane;
- Grupa 15-29 ani - populația de gen masculin are un ușor avans față de cea de gen feminin, depășind-o în valori absolute cu 9 persoane;
- Grupa 30-44 ani - populația de gen masculin are un ușor avans față de cea de gen feminin, depășind-o în valori absolute cu 32 persoane;
- Grupa 45-59 ani - populația de gen masculin are un ușor avans față de cea de gen feminin, depășind-o în valori absolute cu 23 persoane;
- Grupa 20-59 ani – populația de gen masculin are un avans față de cea de gen feminin, depășind-o în valori absolute cu 76 persoane;
- Grupa 60-74 ani - – balanța se înclină în favoarea persoanelor de gen feminin, care la nivelul acestei grupe dețin majoritatea, respectiv 216 persoane, față de 173 persoane de gen masculin.
- Grupa peste 75 ani – balanța se înclină în favoarea persoanelor de gen feminin, care la nivelul acestei grupe dețin majoritatea, respectiv 115 persoane, față de 83 persoane de gen masculin.

Figura 10 – Populația comunei Șăulia, pe grupe de vârstă

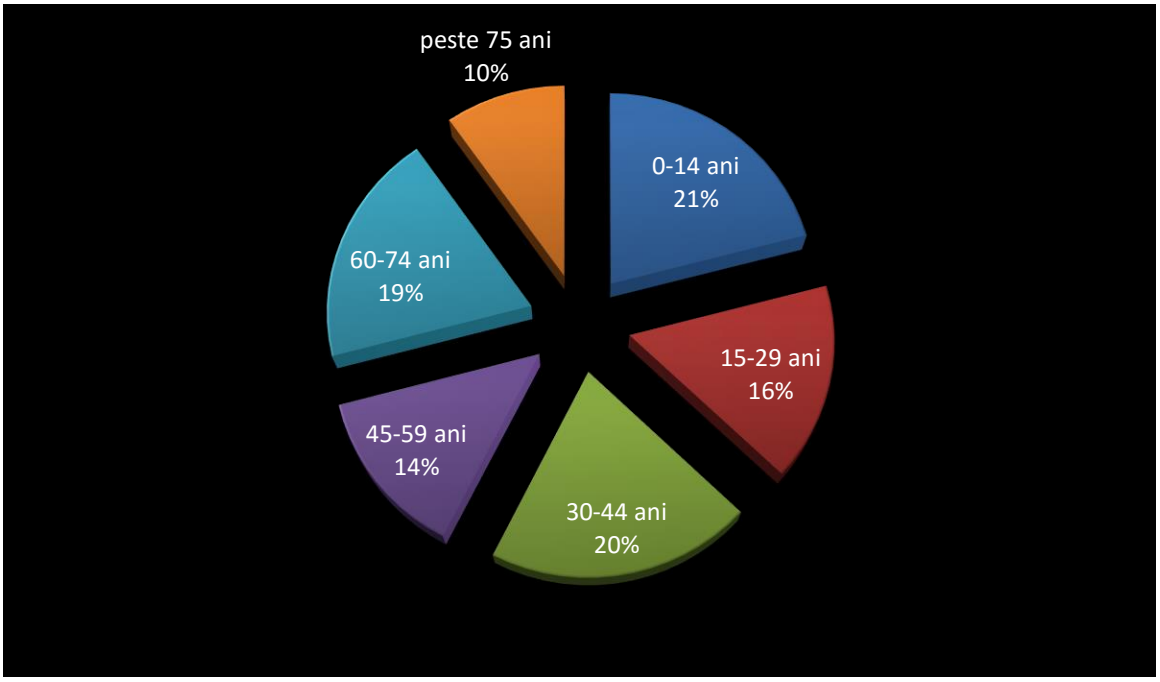

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de INSSE Mureș

Populația comunei Șăulia conform ultimului recensământ este una echilibrată din punct de vedere al reprezentării pe grupe de vârstă. În comuna trăiesc 1.431 de persoane sub 60 de ani și 587 de persoane peste 60 de ani din care 198 peste 75 de ani. Procentul de 29% al populatiei cu varsta peste 60 de ani evidentiaza o problema grava a comunei Șăulia: imbatranirea demografica, care în timp poate duce la depopulare.

Tabel 5 - Structura populației comunei Șăulia, pe grupe de varsta și pe sexe, anul 2011

-numar populatie-

Comuna Șăulia si satele componente	Sexul	Total populatie stabila	0-14 ani	15-29	30-44	45-59	60-74	peste 75
COMUNA ȘĂULIA	***Ambele sexe***	**2018**	**423**	**325**	**412**	**271**	**389**	**198**
	Masculin	**1007**	**215**	**167**	**222**	**147**	**173**	**83**
	Feminin	**1011**	**208**	**158**	**190**	**124**	**216**	**115**

Sursa: www.recensamantromania.ro

Analizând datele cu privire la structura populației stabile pe grupe de vârstă și sexe observăm că la nivelul comunei, paritatea populației de gen feminin și masculin se prezintă astfel:

- ✓ echilibrată pentru populaţia sub 30 ani;
- ✓ cu o ușoară superioritate a persoanelor de gen masculin pentru cei între 30 - 59 ani;
- ✓ cu o ușoară superioritate a persoanelor de gen feminin pentru cei de peste 60 ani.

Raportându-ne la proiectarea structurii ocupaționale, la nivel de comună, trebuie asigurate locuri de muncă cu o calificare specifică, în mod egal pentru femei și pentru bărbați.

Figura 11 – Populația comunei Șăulia, pe grupe de vârstă și pe sexe

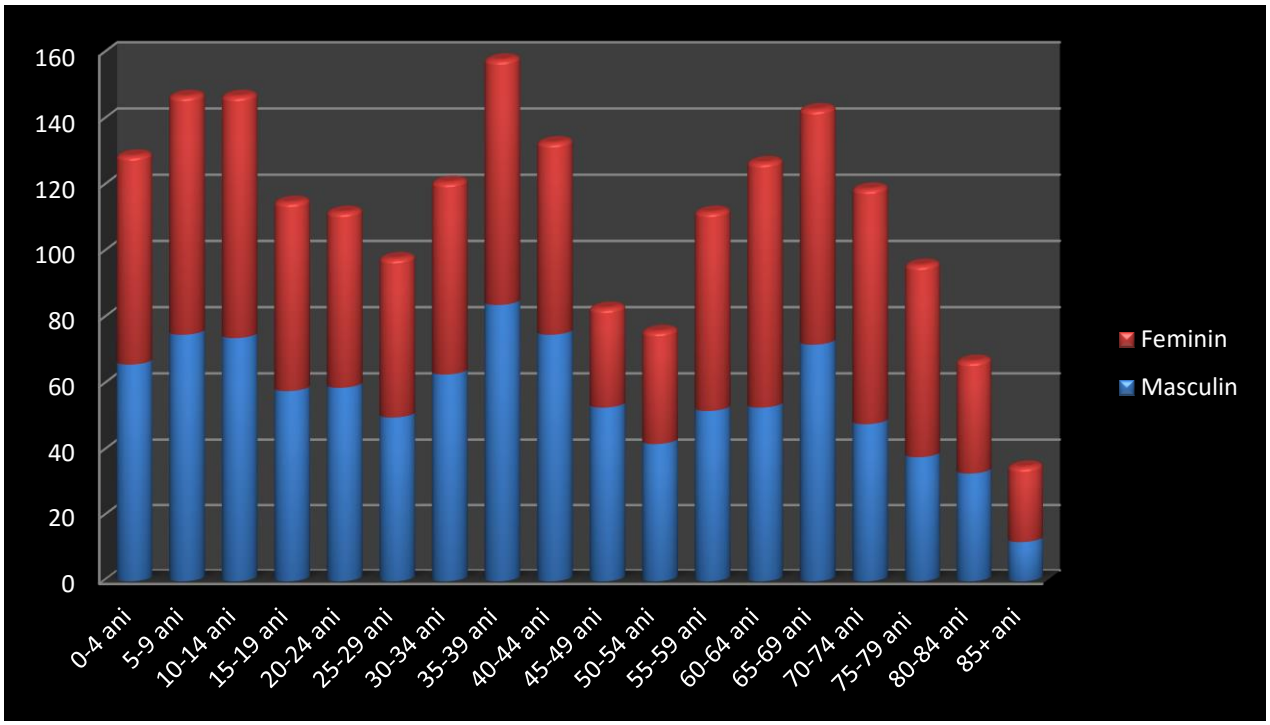

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de www.recensamantromania.ro

Structura pe sexe a populației

În ceea ce privește structura pe sexe, cei 2.018 de locuitori ai comunei Șăulia (recensamânt 2011) se împart în 1.011 femei, respectiv 1.007 barbati, diferenta dintre cele doua categorii fiind de 0,20% în favoarea populației feminine. Cauza raportului inegal este reprezentată de diferența dintre natalitatea feminină și cea masculină, dar și de durata de viață mai lungă a populației feminine.

Figura 12 – Populația comunei Șăulia, pe sexe în anul 2011

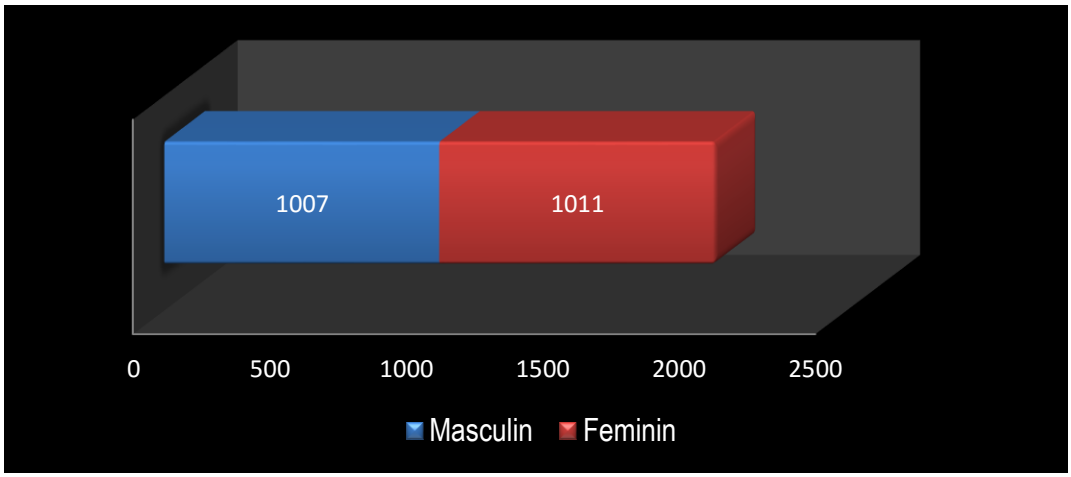

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de www.recensamantromania.ro

Structura etnica a populatiei

Populatia unitatii administrativ-teritoriale Șăulia, la recensamantul din 2011, are urmatoarea structura pe etnii:

- locuitori de nationalitate romana – 80,03%;
- locuitori de nationalitate maghiara – 1,39%;
- locuitori de nationalitate roma – 16,30%;
- locuitori nationalitate nedeclarată - 2,28%

Figura 13 – Populația comunei Șăulia, pe etnii

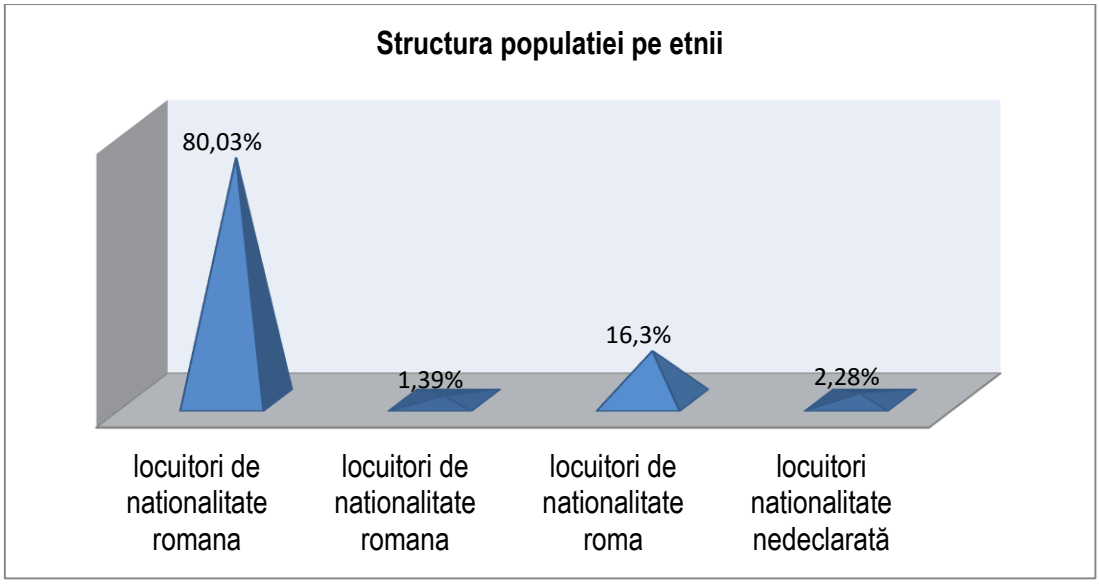

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de www.recensamantromania.ro

Daca la nivelul judetului Mures principalele grupuri etnice sunt romanii, maghiarii si romi, in comuna Șăulia se evidenţiază procentele grupului minoritar de etnie romă (16,30%).

Tabel 6- Structura populației comunei Șăulia și a satelor componente, după etnie
-nr. populatie-

JUDET / MUNICIPIU / ORAS / COMUNA / LOCALITATE COMPONENTA	Total populatie stabila	Romani	Maghiari	Romi	Informatie nedisponibila
COMUNA SAULIA	**2018**	**1615**	**28**	**329**	**46**
SAULIA	1603	1236	23	305	39
LEORINTA-SAULIA	155	139	2	14	-
MACICASESTI	153	140	-	9	4
PADUREA	107	100	3	1	3

Sursa: INSSE Mures

Structura populatiei dupa religie

Structura populației după religie relevă faptul că predomină credincioșii ortodocși, în pondere de 80,03%. Alte religii declarate la Recensământul Populației și al Locuințelor 2011: sunt reformată, greco-catolică, penticostală, adventistă de ziua a 7-a, fiind prezente însă și alte religii precum și persone fără religie sau persoane care nu și-au declarat religia.

Structură după religie a populaţiei Șăulia, conform datelor ultimului recensământ (2011), este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 7 – Structura după religie a populaţiei comunei Șăulia

TIP RELIGIE	Nr. populaţie
Ortodoxă	1611
Reformată	19
Greco catolică	110
Penticostală	75
Adventistă de ziua a Şaptea	12
Martorii lui Iehova	106
Altă religie	8
Fără religie	14
Religie nedeclarată	104

Sursa: www.recensamantromania.ro

Figura 14 – Populația comunei Șăulia, din punct de vedere confessional

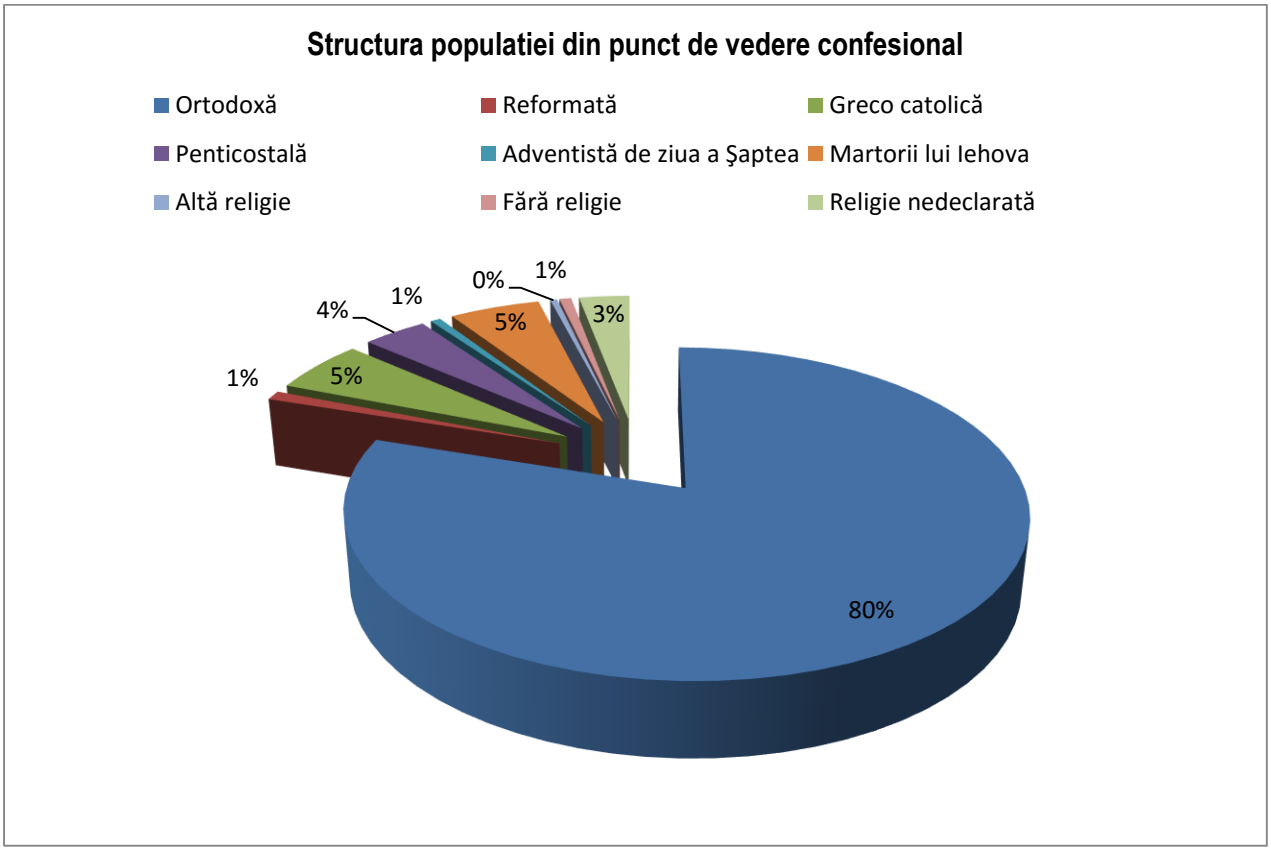

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate www.recensamantromania.ro

Mişcarea naturală a populaţiei

Elementele definitorii ale mișcării naturale sunt reprezentate de nașterile (intrările demografice naturale în sistem) și decesele (ieșirile din sistem). Intensitatea intrărilor și ieșirilor pe cale naturală într-un sistem demografic este exprimată prin natalitate (rata natalității), respectiv mortalitate (rata mortalității).

Natalitatea se exprimă pe baza raportului dintre numărul total al nașterilor (născuții vii) dintr-o anumită perioadă de timp (de regulă – un an) și numărul mediu al populației din perioada respectivă. În mod omonim se recurge la evaluarea mortalității. În baza componentelor menționate se determină bilanțul demografic natural (sporul natural).

La nivel județului Mureș, sporul natural (diferența algebrică între numărul născuților vii și cel al decedaților din rândul unei populații determinate, într-o perioadă de timp determinată) este negativ de mai bine de un deceniu și jumătate.

Rata sporului natural al comunei Șăulia este unul negativ pe intreaga perioada analizata 2003 - 2013 - numărul născuților-vii este mai mic decât numărul decedaților.

Tabel 8 – Evoluția sporului natural al comunei Șăulia

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nascuți vii	25	32	27	29	31	26	31	27	21	20	21
Decedați total	50	46	48	36	34	51	35	35	29	29	28
SPOR NATURAL	**-25**	**-14**	**-21**	**-7**	**-3**	**-25**	**-4**	**-8**	**-8**	**-9**	**-7**

Sursa: www.insse.ro

Pentru viitor, aşa cum o demonstrează şi situaţia demografică din celelalte ţări europene, şansele de revigorare demografică prin creşterea numărului de naşteri vor fi scăzute, tendinţa fiind de reducere continuă a numărului de copii pe care o familie decide să îi aibă.

În consecință, tendința sporului natural este de a se menține la nivelul actual și cel mai probabil va scădea datorită, pe de o parte, a creșterii numărul deceselor fapt întărit și de ponderea relativ mare a populaţiei cu vârsta de peste 50 ani (38,40% din total populație înregistrată la nivelul comunei Șăulia, conform Recensământul Populației și Locuințelor 2011).

Starea civila a populatiei comunei Șăulia

Majoritatea locuitorilor sunt necăsătoriți (44,95%), unde se remarcă un procent al bărbaților cu 12,76% mai mare decât cel al femeilor, categoria celor căsătoriți (40,58%) aproximativ în egală măsură bărbați și femei.

Comparând datele din 2011 cu cele de la Recensământul din 2002, se observă o crestere cu 1,04% a numărului total de persoane necăsătorite.

Pe de altă parte, in anul 2011 se observă o rată mai mare a divorțului în rândul bărbaților (60,65% comparativ cu 39,34% în rândul femeilor) și un număr mult mai mare al văduvelor comparativ cu cel al văduvilor (ponderea mai mare a femeilor din grupa de vârstă peste 65 de ani și mortalitatea mai ridicată în rândul bărbaţilor).

Tabel 10 – Populația comunei Șăulia, după starea civilă

JUDETUL MUNICIPII SI ORASE COMUNE	POPULATIA STABILA TOTAL	STAREA CIVILA LEGALA					STAREA CIVILA DE FAPT Persoane care traiesc in uniune consensuala
		Necasatorit(a)	Casatorit(a)	Vaduv(a)	Divortat(a)	Informatie nedisponibila	
A	1	2	3	4	5	6	7
SAULIA							
Ambele sexe	2018	907	819	231	61	-	170
Masculin	1007	517	405	48	37	-	85
Feminin	1011	390	414	183	24	-	85

Figura 16 –Structura populației comunei Șăulia, după starea civilă

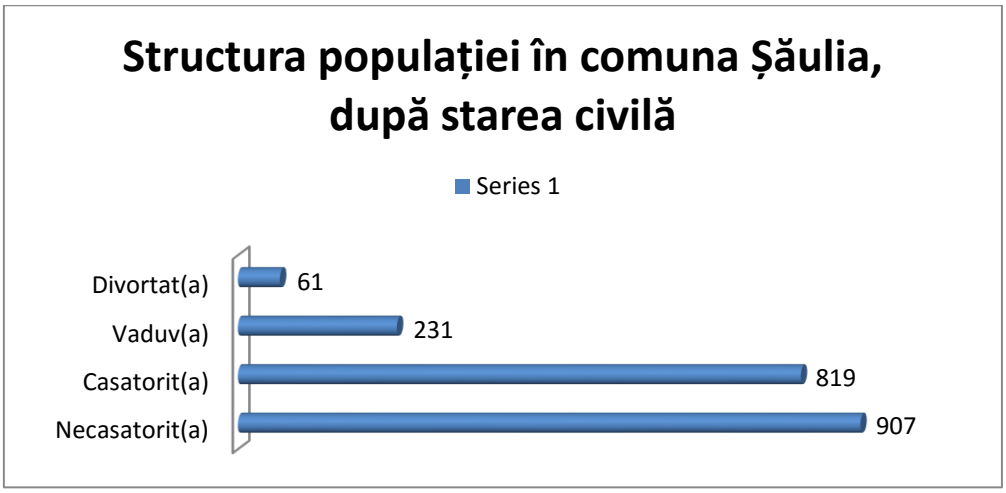

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate www.recensamantromania.ro

Calitatea locuirii

Comuna Șăulia numără 848 clădiri, din care 846 clădiri cu locuințe conventionale conform datelor din recensamantul anului 2011.

Tabel 16 –*Structura clădirilor, locuințelor, camere de locuit și suprafața camerelor de locuit în comuna Șaulia în anul 2011*

Comuna Șăulia	CLADIRI		LOCUINTE CONVENTIONALE		NUMARUL CAMERELOR			SUPRAFATA CAMERELOR (mp)		
	TOTAL	Din care: Cladiri cu locuinte conventionale	TOTAL	Din care: Locuinte conventionale ocupate	TOTAL	Camere de locuit	Camere utilizate numai in scopuri profesionale comerciale etc.	TOTAL	Suprafata camerelor de locuit	Suprafata camerelor utilizate numai in scopuri profesional, comerciale etc.
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
COMUNA SAULIA	**848**	**846**	**853**	**746**	**1903**	**1897**	**6**	**32131**	**32012**	**119**
SAULIA	647	647	654	586	1483	1478	5	25317	25218	99
LEORINTA-SAULIA	70	70	70	57	148	148	-	2318	2318	-
MACICASESTI	65	63	63	52	131	130	*	2267	2247	20
PADUREA	66	66	66	51	141	141	-	2229	2229	-

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate www.recensamantromania.ro

Figura 17 – Clădiri cu locuințe, dupa tipul clădirii în comuna Șaulia în anul 2011

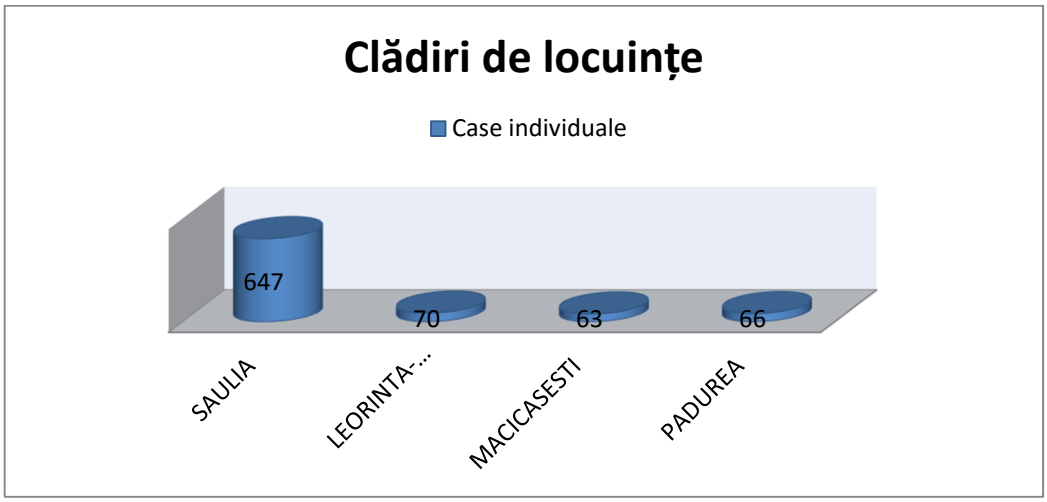

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate www.recensamantromania.ro

Repartitia locuintelor este strans legata de dispunerea arterelor principale ale asezarii, un numar mare de locuinte fiind grupate pe traseul drumurilor ce traverseaza comuna. Zona rezidentiala cuprinde locuinte individuale, marea majoritate de tip P, existand totusi si unele constructii de tip P+ 1 si P+2. Starea generala si confortul locuintelor difera de la un caz la altul, in functie de perioada de executie sau renovare sau de materialele utilizate.
Așezarile comunei sunt tipice satului din zona de câmpie, ele fiind dezvoltate în lungul drumurilor, având de cele mai multe ori forme alungite, tentaculare. Vatra satelor din aceasta zonă s-a format din dezvoltarea unor ansambluri gospodarești dintre cele mai originale. În prezent localitățile au un fond construit omogen care pastrează formele și materialele tradiționale din zonă.

2.5. Social

2.5.1. Infrastructura socio-educationala

Invatamantul reprezinta unul din procesele de baza ale unei comunitati, cu rolul de a orienta si consolida viziunea pentru dezvoltarea personala si profesionala, atat a beneficiarilor directi ai actului de predare, cat si a comunitatii locale in sine.

În comuna Şăulia funcţionează un număr de 2 şcoli generale şi o grădiniţă cu program normal.

În urma recensământului din anul 2011 în comuna Săulia s-a evidentiat urmatoarea situatie referitoare la nivelul de educatie a populatiei stabile de 10 ani și peste, din comună.

Tabel 11 – Numărul persoanele absolvente a unei forme de învăţământ

COMUNA ŞĂULIA	**Total populatie stabila**	**NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE**							
		Superior		Post liceal si de	Secundar			Primar	Fara scoala absolvita	
			din care:			Superior			Total	din care:

	de 10 ani si peste	Total [1)]	Universitar de licenta	maistri	Total	Liceal	Profesional si de ucenici	Inferior gimnazial			Persoane analfabete [2)]
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
COMUNA SAULIA	**1742**	**74**	**71**	**14**	**1055**	**234**	**274**	**547**	**464**	**135**	**68**
SAULIA	1372	69	66	13	820	188	217	415	364	106	59
LEORINTA-SAULIA	138	3	3	*	76	13	24	39	48	10	*
MACICASESTI	134	*	*	-	92	27	13	52	29	11	4
PADUREA	98	-	-	-	67	6	20	41	23	8	4

Sursa:www. recensamantromania.ro

Din tabel observăm că din 1742 persoane de 10 ani si peste evidentiati in comuna Șăulia, pe baza recensamantului din 2011 existau un număr de 1.055 de persoane cu studii cel puţin liceale, profesional si de ucenici, 74 persoane erau cu studii superioare, 14 cu diplomă postliceală şi 464 invatamant primar. Din totalul populatiei de 10 ani si peste s-a inregistrat un numar de 135 de persoane fara scoala absolvita din care 68 analfabete.

Figura 18 –Structura populației în comuna Șăulia, după nivelul de educație

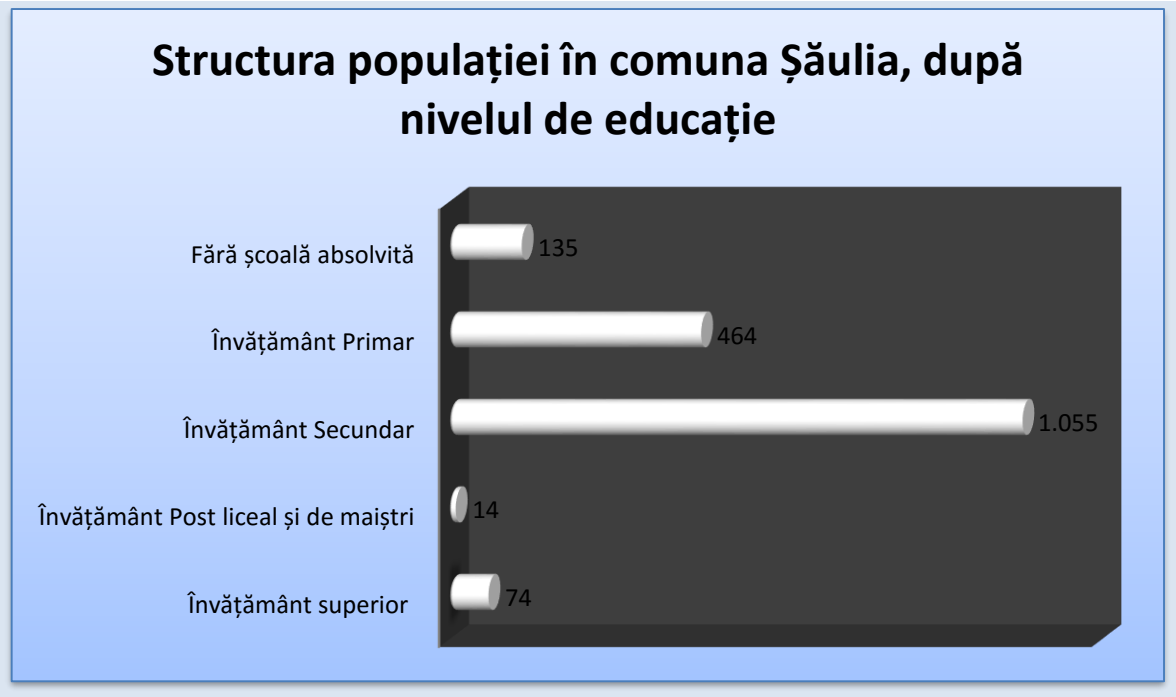

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate www.recensamantromania.ro

În ceea ce privește pregătirea educațională, populația din comuna Șăulia a urmat în pondere majoritară învățământul secundar, aceștia având acces la serviciile de învățământ secundar în unitățile de pe raza

comunei. Integrați pe piața muncii, aceștia sunt adesea remunerați la un nivel scăzut, asigurându-le strict venituri de subzistență.

Cauze locale identificate:

- Lipsa resurselor financiare necesare continuării studiilor
- Implicarea copiilor în activitățile agricole
- Modelul educațional oferit de părinți/familie
- Pondere semnificativă a familiilor dezorganizate/monoparentale
- Încrederea scăzută în educație în favoarea muncii fizice
- Mariajul timpuriu mai ales în rândul femeilor

Persoanele cu studii superioare din comunitate activează în general în instituțiile cu importanță semnificativă la nivelul comunității locale: școli, biblioteci, primărie, dispensar medical, poliție, Direcții agricole, etc.

2.5.2. Infrastructura de sanatate publica

Numarul de locuitori care corespunde unui medic la nivelul comunei Șăulia este de 2.018 in comuna existand 1 cabinet medical cu personal medical reprezentat de 1 medic si 1 asistent medical si 1 farmacie.
In comuna este si un Cabinet Medical de Medicina Dentara.
In comuna nu exista spitale, fiind la o distanta mica de orasul Tg Mureș si pentru cazurile extreme de boala se apeleaza la serviciile Spitalului Judetean Mures din Targu Mures. Nu s-au inregistrat, anumite boli, in afara celor comune in majoritatea zonelor.
Din cauza infrastructurii insuficient dezvoltate, majoritatea locuitorilor comunei Șăulia sunt nevoiți să parcurgă distanțele până în orașele din apropiere pentru a beneficia de servicii medicale și asistență medicală de urgență.

2.6. Mediu

Dezvoltarea economică în ultimii ani a înregistrat pe lângă o serie de aspecte pozitive și un impact negativ asupra mediului înconjurător și a calității sănătății populației datorită poluării aerului, apei, solului. S-au identificat câteva sectoare economice care au determinat în mod direct creșterea cantității de emisii de CO2 emanate în atmosferă la nivelul Regiunii Centru: industria energetică, industria metalurgică, industria chimică, transporturile, în principal.
Deşi industria are o pondere mai ridicată la nivelul Regiunii Centru decât la nivel naţional, ramurile energointensive deţin ponderi mai puţin importante. Procesele de restructurare economică din ultimii 15 ani, au determinat restrângerea semnificativă a activităţilor industriale energofage, cel mai puternic afectată fiind industria chimică. Totodată, utilizarea unor metode moderne de producţie și a unor tehnologii industriale avansate au permis o creştere economică fără a mări proporţional consumul de energie.
Regiunea Centru dispune de un potențial variat de valorificare a surselor regenerabile de energie, cel mai mare potențial deținându-l biomasa, urmată de energia hidro-microhidro și energia solară.

La ora actuală în România sunt 108 SPA (Arii de Protecție Specială Avifauninstice) și 273 SCI (Situri de Importanță Comunitară) desemnate, lista acestora fiind în continuă actualizare.

La nivelul județului Mureș există areale care se supun reglementărilor Ordinului nr. 1964/13.12.2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Factori şi probleme de mediu

O analiză completă a comunei Șăulia presupune analizarea principalilor factori de mediu care pot constitui piedici sau oportunități în analiza potențialului de dezvoltare a zonei.

2.6.1. *Factorul de mediu aer*

Creșterea gradului de poluare atmosferică este principalul factor ce determină schimbări în echilibrul climatic atât la scară locală cât și globală. Analiza calității aerului presupune monitorizarea unui indice specific, reprezentând un sistem de codificare a concentrațiilor înregistrate pentru fiecare dintre următorii poluanți monitorizati:

1. dioxid de sulf (SO2)
2. dioxid de azot (NO2)
3. ozon (O3)
4. monoxid de carbon (CO)
5. pulberi in suspensie (PM10)

Dintre gazele cu efect de seră emanate în atmosferă în perioada 2003-2009 la nivelul Regiunii Centru, cele mai mari procente sunt deținute de dioxidul de carbon (CO2) – 69%, dioxidul de azot (N2O) – 22% și metanul (CH4) – 9%.

Calitatea aerului în judeţul Mureş se menţine într-o tendinţă uşoară de îmbunătăţire. Începând cu anul 2006 s-au redus substanţial emisiile provenite din procesele industriale iar numărul de incidente de poluare este în scădere. Cu toate acestea, traficul rutier în creştere cauzează încă probleme locale de calitate a aerului. În judeţul Mureş nu sunt probleme de poluare a aerului care să impună instituirea de măsuri speciale de gestionare a calităţii aerului pentru încadrarea în standardele de calitate conform legislaţiei în vigoare.

Figura 19 - Evoluţia emisiilor de monoxid de carbon – Județul Mureș

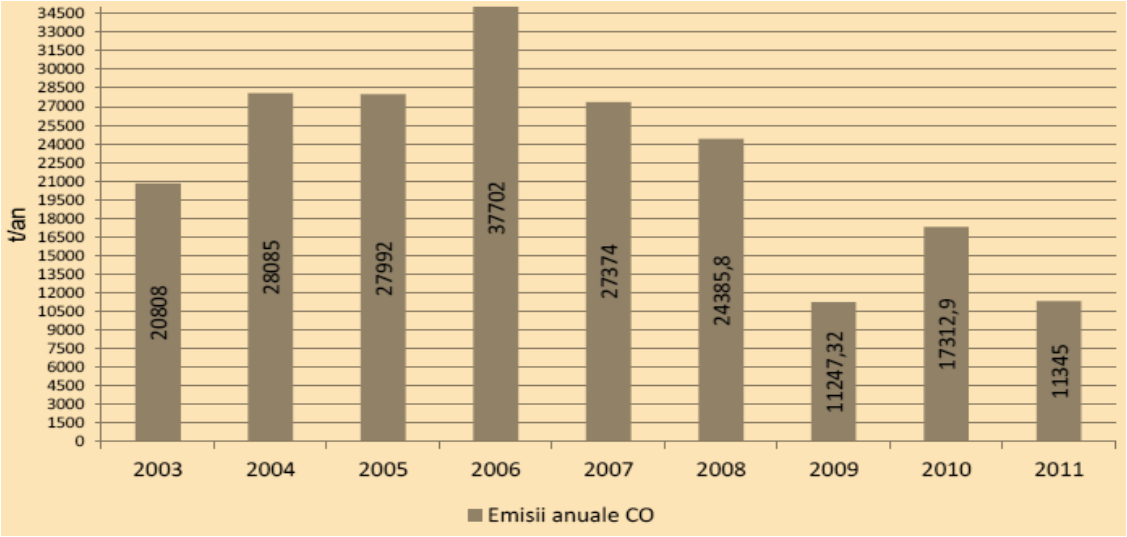

Sursa: Raportul privind starea mediului pe anul 2012 în judeţul Mureş, APM Mureș, http://apmms.anpm.ro/

În vederea identificării potenţialului surselor regenerabile de energie, la nivelul Regiunii Centru s-au realizat începând cu anul 2005 o serie de studii bazate pe analiza particularităţilor geografice şi economice, prelucrarea datelor statistice, elaborarea pe baza tehnologiei GIS a unor hărţi de analiză şi modelare spaţială. Analizând harta potențialului eolian la nivelul Regiunii Centru, constatăm că Săulia, nu face parte din arealul zonelor cu potențial.

2.6.2. *Factorul de mediu apă*

La nivelul judeţului Mureş sunt incluse în Sistemul Naţional de Supraveghere a Calităţii Apelor Subterane 59 de foraje hidrogeologice, dintre care, din punct de vedere fizico – chimic, au fost monitorizate în anul 2012, 14 foraje.

Calitatea corpurilor de ***apă naturale***

- din punctul de vedere al stării ecologice se prezintă astfel:
  - 222,73 km curs de râu (80,25 %) reprezentând 8 corpuri de apă au calitate bună;
  - 54,80 km curs de râu (19,75 %) reprezentând 4 corpuri de apă au calitate moderată;
- din punctul de vedere al stării chimice:
  - 277,53 km curs de râu (100%) au calitate bună;

Calitatea corpurilor de ***apă puternic modificate***

- din punctul de vedere al potenţialului ecologic se prezintă astfel:
  - 403,69 km curs de râu (62,99 %) au potenţial ecologic bun;
  - 237,21 km curs de râu (37,01 %) au potenţial ecologic moderat;
- din punctul de vedere al stării chimice:
  - 640,90 km curs de râu (100 %) au calitate bună.

2.6.3. *Factorul de mediu sol*

Calitatea solurilor este afectată atât din motive antropice, cât şi din cauze naturale. Datorită faptului că majoritatea terenurilor se află în zone cu diferite grade de pantă, gradul de erodare este pronunţat, coroborat cu alte fenomene de versanţi.

Toate zonele de exploatare, arealele supuse fenomenelor de alunecare sau de eroziune şi zonele de depozitare a deşeurilor, necesită atât măsuri de înlăturare a efectelor negative asupra mediului şi construcţiilor civile, cât şi de stopare a avansării lor pe mari suprafeţe, prin lucrări specifice (consolidări de versanţi, împăduriri, etc.).
Omul, prin activitatea desfăşurată poate influenţa decisiv calitatea solului prin utilizarea produselor pentru protecţia plantelor (fitosanitare), pesticidele - substanţe chimice de mare toxicitate, folosite în agricultură pentru combaterea dăunătorilor. Prin capacitatea lor de a acţiona selectiv, pesticidele încorporate în sol modifică prezenţa şi dezvoltarea diferitelor specii de buruieni, insecte şi microorganisme, iar prin aceste influenţe se modifică o serie de procese şi reacţii în masa solului.
S-au realizat în cadrul ADR Centru o serie de hărți la nivelul regional în vederea identificării suprafețelor geografice care au un potențial ridicat de producere de biomasă.
În categoria produselor fitosanitare utilizate la nivelul comunei Șăulia sunt incluse:

- erbicidele sunt produse chimice utilizate pentru combaterea buruienilor;
- insecticidele sunt produse chimice utilizate pentru combaterea insectelor şi dăunătorilor;
- fungicidele sunt produse chimice utilizate pentru combaterea diferitelor boli.

O altă formă de influenţare a calităţii solului constă în:

- ocuparea de suprafeţe prin depozitarea necontrolată a deşeurilor menajere şi industriale;
- depozitarea necorespunzătoare a deşeurilor şi dejecţiilor animaliere provenite de la complexele de creştere a animalelor;
- depozitarea sau chiar stocarea temporară de îngrăşăminte şi pesticide;
- infiltrarea în sol şi subsol a levigatului, poluarea apelor meteorice;
- fosele septice, platformele de gunoi de grajd şi gunoi menajer, closetele constituie o sursă permanentă de nitraţi.

În conformitate cu normele internaţionale, din cauza potenţialului nociv pe care îl reprezintă, nitraţii au fost incluşi în clasa substanţelor toxice din apă. Pe lângă nitraţi, în sol se mai găsesc şi importante cantităţi de nitriţi, care provin din gazele de ardere emise în atmosferă de automobile şi ajung în sol asemeni metalelor grele cu prin apele pluviale. Nitraţi şi nitriţi au efecte grave şi uneori ireversibile asupra omului. Conform unei directive europene, statele membre au obligaţia să elaboreze programe de acţiune pentru zonele identificate ca fiind poluate cu nitriţi din surse agricole.

2.6.4. *Sistemul actual de gestionare a deşeurilor*

La nivelul județului Mureș există în implementare, un proiect de investiții finanțat prin Programul Operațional Sectorial Mediu, al cărui obiectiv este crearea unui „Sistem de Management Integrat al Deşeurilor în judeţul Mureş” beneficiar fiind Consiliul Judeţean Mureş. Proiectul are o valoare totală de 45.200.612 Euro fără TVA, beneficiară fiind întreaga populaţie a judeţului, respectiv 571.496 locuitori.
Prin acest proiect se va asigura o rată de colectare a deşeurilor de 100% în zonele urbane şi rurale, se va implementa un sistem de colectare separată a deşeurilor reciclabile la nivel judeţean şi a unor metode de tratare a deşeurilor municipale biodegradabile (compostare în gospodărie, compostare, tratament mecano-biologic). De asemenea, printre obiectivele proiectului se numără închiderea depozitelor de deşeuri urbane neconforme (5 depozite) şi construirea unui depozit ecologic de deşeuri, întărirea

capacităţii tehnice şi manageriale a autorităţilor din judeţul Mureş dar şi creşterea gradului de informare a populaţiei cu privire la beneficiile rezultate din proiect, colectarea separată a deşeurilor şi reciclarea acestora.
Sistemul integrat de gestionare a deşeurilor pentru judeţul Mureş, va respecta principiile Strategiei Europene de reciclare a deşeurilor, precum şi prevederile noii legii privind deşeurile. Odată cu implementarea acestor măsuri se va reduce semnificativ şi impactul negativ al deşeurilor asupra sănătăţii populaţiei şi a mediului.
Principalele presiuni asupra factorilor de mediu datorate gestionării deşeurilor in județul Mureș au fost următoarele:

- lipsa unui depozit zonal de deșeuri nepericuloase, fapt ce atrage gestionarea defectuoasă a deşeurilor municipale;
- extinderea intravilanelor localităților cu distrugerea cadrului natural din jurul localităților, prin depozitări necontrolate de deşeuri, în special din construcţii şi demolări;
- lipsa unui depozit de deşeuri industriale nepericuloase, duce la costuri ridicate pentru agenţii economici privind gestionarea ecologică a deşeurilor de producţie;
- nu se aplică taxa de depozitare diferențiată pe tipuri de deşeuri;
- gradul ridicat de sărăcie a populaţie duce la imposibilitatea de colectare a tarifelor;
- tarifarea nu este unitară la nivelul judeţului, mai mult, sunt diferenţe chiar în aceeaşi localitate, în funcţie de operator.

Din anul 2012 toate comunele judeţului au contracte de colectare şi transport a deşeurilor menajere cu agenţi economici autorizaţi. Colectarea deşeurilor menajere în amestec de către operatorii de salubrizare se realizează în diferite tipuri de recipiente. Comuna Săulia are contract pentru serviciul de salubritate cu SC EGO SRL.

2.7. Amenajarea si echiparea teritoriului

2.7.1. Infrastructura rutieră

Circulaţia în comuna Săulia se realizează numai pe cale rutieră.
Comuna Săulia este situată în partea de nord-vest a judeţului Mureş, pe DJ 152A, la 36 km faţă de municipiul Tg. Mureş şi 32 km faţă de oraşul Luduş, la intersecţia drumurilor juteţene Tîrgu Mureş - Band cu Luduş - Sărmaşu

În afară de drumurile judeţene, localitatea este străbătută şi de drumul comunal DC 101

2.7.2. Infrastructura tehnico-edilitară (energie electrică, termică şi regenerabilă, gaze naturale)

Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea
În prezent comuna Săulia dispune de alimentare cu apă. La sistemul public de alimentare cu apă sunt racordaţi următorii consumatori: 654 de gospodării în localitatea Săulia, 70 de gospodării în localitatea Leorinta-Saulia, 63 de gospodării în localitatea Măcicășești, 66 de gospodării în localitatea Pădurea, instituţiile publice (Primăria, Poliţia, Şcoala generală, Grădiniţa, Căminul cultural, dispensarul, Poşta) şi agenţii economici: complexele comerciale, restaurantul - cantina, bufetul - cofetăria, fabrica de pâine, fabrica de produse lactate.

Sistemul de canalizare este în curs de punere în funcţiune. În prezent doar 10 locuințe au instalație de canalizare la o rețea publică.

Tabel 12 - Alimentarea cu apă in comuna Șăulia

Comuna / Localitate componenta	Numarul locuintelor conventionale	Are apa curenta						Nu are apa curenta
		in locuinta		in afara locuintei				
				in interiorul cladirii		in afara cladirii		
		din retea publica	din sistem propriu	din retea publica	din sistem propriu	din retea publica	din sistem propriu	
COMUNA SAULIA	**853**	**132**	**148**	**4**	**5**	**38**	**59**	**467**
SAULIA	654	127	124	4	5	37	56	301
LEORINTA-SAULIA	70	-	11	-	-	-	*	58
MACICASESTI	63	5	7	-	-	*	*	48
PADUREA	66	-	6	-	-	-	-	60

Sursa: www.recensamantromania.ro

168 locuințe din totalul locuințelor convenționale înregistrate la nivelul comunei Șăulia dispun de alimentare cu apă din reteaua publica. Restul gospodăriilor individuale din comună fiind alimentate cu apă din sistem propriu (puțuri proprii săpate).

Tabel 13 - Reteaua de canalizare in comuna Șăulia

Comuna / Localitate componenta	Numarul locuintelor conventionale	Are instalatie de canalizare			Nu are sistem de canalizare
		la o retea publica	la un sistem propriu	alta situatie	
COMUNA SAULIA	**853**	**10**	**209**	**61**	**573**
SAULIA	654	10	182	59	403
LEORINTA-SAULIA	70	-	9	*	59
MACICASESTI	63	-	12	-	51
PADUREA	66	-	6	-	60

Sursa: www.recensamantromania.ro

Alimentarea cu energie termică/încălzire centrală/gaze naturale

La nivelul comunei Șăulia, 842 locuințe din totalul locuințelor convenționale dispun de încălzire centrală. Procentul redus de racordare la o rețea de energie termică este specific localităților din mediul rural. Comuna Șăulia este localizată într-o zonă cu un fond forestier destul de bogat, prin urmare lemnul reprezintă principalul "combustibil" utilizat de populație pentru încălzirea locuințelor în perioada rece. La nivelul comunei Șăulia există sistem de alimentare cu gaze naturale, care deservește locuitorii din toate satele din componența comunei.

Tabel 14 - Alimentarea cu energie termică

Comuna / Localitate componenta	Numarul locuintelor conventionale	Are incalzire centrala		Nu are incalzire centrala, incalzirea se face cu:				Nu exista incalzire deloc
		Centrala proprie cu:		Aragaz cu:	Soba (semineu) cu:			
		gaze din retea publica	combus tibil solid	gaze din retea publica	gaze din retea publica	combus-tibil solid	Alt mod de incalzire	
COMUNA SAULIA	**853**	**72**	**7**	**26**	**478**	**256**	**3**	**7**
SAULIA	654	60	5	13	370	193	3	7
LEORINTA-SAULIA	70	3	-	6	51	9	-	-
MACICASESTI	63	6	*	3	43	10	-	-
PADUREA	66	-	3	4	14	44	-	-

Sursa: www.recensamantromania.ro

Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică se realizează din reţeaua de 20kV prin posturi transformare. Posturile de transformare sunt amplasate în centrele de greutate ale consumatorilor.

Majoritatea locuințelor convenționale înregistrate la nivelul comunei Șăulia sunt conectate la rețeaua de iluminat electric.

Retele de telecomunicatie si mass-media

În general, infrastructura de telecomunicaţii în localitatea Șăulia este bine dezvoltata, în prezent în sistemul de telefonie fixă există mai multi operatori cel mai important fiind compania nationala TELEKOM. Telefonia mobilă este însă bine reprezentata, de cele patru societăţii (ORANGE, VODAFONE, TELEKOM), gradul de acoperire prin telefonia mobile crescand datorita expansiunii tehnicii in telefonia fara fir.
Centrala telefonică automată funcţionează la oficiul din Șăulia deservind instituţiile publice şi populaţia. Comuna este racordată la sistemul automat naţional.

Conexiunea la Internet a fost demarată rapid şi este folosită atât de mediul public, consumatori casnici cât şi de mediul de afaceri si este asigurata atat de operatorii de telefonie fixa cat si de cei de telefonie mobile in special pentru abonatii serviciilor de telefonie mobile.
Pe teritoriul localitatii si in satele apartinatoare se receptioneaza programele Televiziunii Nationale precum si posturile de televiziune private cum sunt Antena 1, Pro TV, Prima TV,etc.
Serviciile poștale sunt asigurate de furnizorul național Poșta Română. Complementar, există firme de servicii poștale și de curierat private, care în baza unei comenzi asigură servicii pe raza comunei Șăulia. Deși nu există niciun centru de colectare pe raza comunei, coletele sunt depozitate la centrele regionale de pe aria județului Mureș.

2.8. Activităţi economice si dezvoltare locala

2.8.1. Investiţii existente

Ambele localităţi au o putere economică redusă. Centrul de gravitaţie al acestora este municipiul Tg Mureș. Profilul economic preponderent al zonei constă în exploatarea, transportul şi industrializarea materialului lemnos. în industria zonei îşi desfăşoară activitatea, în pondere mai redusă, şi agenţi economici având profilul de activitate producţia de mobilier, procesarea laptelui, creşterea animalelor şi creşterea pasărilor.

2.8.2. Industrie și servicii

Agenţii economici din Șăulia se pot clasifica în unităţi mari realizate prin reamenajarea, concesionarea sau cumpărarea incintelor agrozootehnice abandonate şi unităţi mici cu activităţi comerciale sau persoane fizice autorizate cu activităţi la domiciliu. Unităţile mari sunt profilate în prelucrarea materialului lemnos.

Lista agenţilor economici care funcţionează pe teritoriul comunei Șăulia, conform datelor obţinute de la autorităţile locale, este prezentată în tabelul următor (2009):

Tabel 15 - Firmele din comuna Șăulia după domeniile de activitate

Nr. crt	Denumire firma	Domeniu de activitate
	ADI DEL BOCA SRL	Transporturi rutiere de marfuri
	AGROSOLVEX SRL	Activitati in ferme mixte (cultura vegetala combinata cu cresterea animalelor)
	AGROZOOLEG SRL	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
	ALETEO TRANS SRL	Transporturi rutiere de marfuri
	ANOMIR AGRO SRL	Transporturi rutiere de marfuri
	ASOCIAȚIA FAMILIALĂ ”CĂLĂTORUL”	-
	ASOCIAȚIA FAMILIALĂ ALEXANDRU DEMENI	-
	ASOCIAȚIA FAMILIALĂ TOMA DUMITRU ”TOM SERVICE”	-
	ASOCIAȚIA ”PREȚUIEȘTE ȘCOALA”	-
	ASOCIAȚIA ”UMANITATE PENTRU ȘĂULIA”	-
	ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE ”GROAPA RADARII” RĂZOARE	-
	ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE ȘĂULIA	-
	ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE ȘĂULIA ȘI MIHEȘU DE CÎMPIE	-
	ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ”AVÂNTUL” ȘĂULIA	-
	ATELIER CROITORIE RUS MIHAI ASOCIAȚIE FAMILIALĂ	-
	BARBETRANS SRL	Transporturi rutiere de marfuri
	BCO COM AGRO SRL	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
	BIANCA PETRUTA SRL	Transporturi rutiere de marfuri
	BOVARIS SRL	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
	CABINET MEDICAL VETERINAR URZICA G. MIHAIL MIRCEA	-
	CABINET STOMATOLOGIC NUTU G. GHEORGHE-CATALIN	-
	CIPRIDEN SRL	Cresterea bovinelor de lapte

ECOSAULIA COMIMPEX SRL	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
FUNDAȚIA NEW-BIO-TERRA	-
HAVMAN HOLDING SRL	Transporturi rutiere de marfuri
ICVARAN PRODCOM SRL	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
ISTRATE SERVPROD SRL	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
LARISA CONS SRL	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
LAVRINA COMPANY SRL	Transporturi rutiere de marfuri
MARCOSMIN SERVCOM SRL	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
MARIADIS TRANS SRL	Transporturi rutiere de marfuri
PETRUTA SI RAZVAN SRL	Transporturi rutiere de marfuri
ROAD RUNNER GROUP SRL	Comert cu ridicata cu cafea, ceai, cacao si condimente
ROMCRIS CONSTRUCT SRL	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
S.N.G.N. ”ROMGAZ” SA TG MUREȘ	Punct de lucru
S.N.P. ”PECO MUREȘ” SA TG MUREȘ	Punct de lucru (stație)
S.N.T.C. ”ROMTELECOM” SA TG MUREȘ	Punct de lucru
SAM MOBIL SRL	Comert cu amanuntul al bunurilor de ocazie vandute prin magazine
SANMAR ALEX IMPEX SRL	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
SC DRUMURI ȘI PODURI MURES SRL TG MUREȘ	Punct de lucru
SC E.ON GAZ DISTRIBUȚIE SA REGIONALA SUD SUCURSALA SIBIU	Punct de lucru
SERVAL SRL	Activitati in ferme mixte (cultura vegetala combinata cu cresterea animalelor)
SIRETEANU CUCUI RADU MIRCEA – MEDIC STOMATOLOG	-
UTILOGROUP SRL	Comert cu amanuntul al fructelor si legumelor proaspete, in magazine specializate

2.8.3. Agricultură

Conform datelor furnizate de Direcția Județena de Statistică a județului Mureș structura de folosință a terenurilor se prezintă astfel:

Comuna Șăulia are o suprfața totala de 2.625de ha din care suprafața agricolă însumează 2.219 de ha. Suprafața agricolă a comunei Șăulia de 2.219 de ha este repartizată astfel:

- 2.219 ha suprafață agricolă
  - 1.687 ha suprafață arabilă
  - 351 ha pașuni
  - 175 ha fânețe
  - 6 ha livezii, pepiniere pomicole

Figura 20 - Suprafata agricola din comuna Șăulia

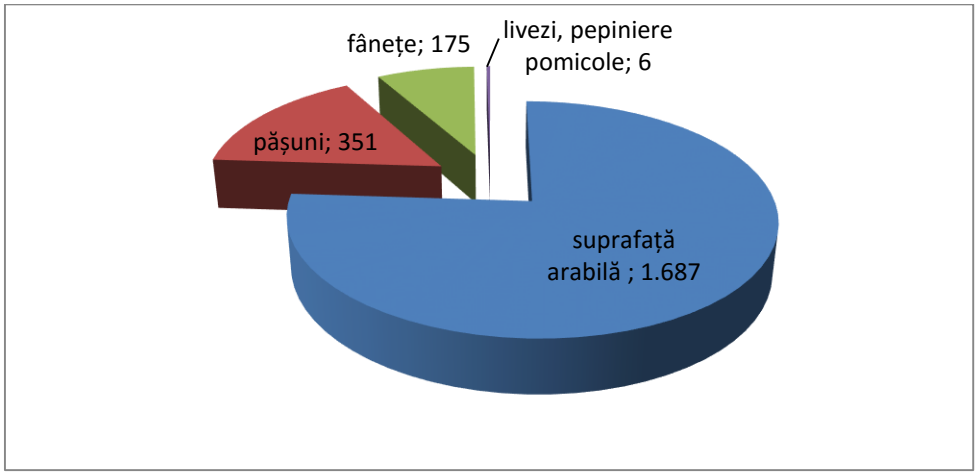

Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de Recensamantul General Agricol 2010

2.9. Administraţia publică locală

Aparatul propriu al Primăriei Șăulia are următoarele compartimente:

- Compartiment financiar-contabil, impozite și taxe
- Compartiment asistență socială
- Compartiment relații cu publicul și Registrul Agricol
- Compartiment stare civilă

Analizând structura de funcționare a primăriei, se remarcă lipsa unui compartiment cu atribuții specifice pentru scrierea, implementarea și managementul proiectelor cu finanțare europeană, prin urmare este necesară instruirea personalului pe teme legate de finanțări europene și fonduri structurale în vederea coordonării proiectelor alături de consultanți externi.
Colaborarea dintre Consiliul Local și Primar este asigurată prin intermediul unui Aparat Permanent de Lucru al Consiliului Local care este consultat periodic de Primar în vederea adoptării unor decizii de comun acord. Primarul comunei Șăulia este asistat de un consilier personal, cu titlul de personal contractual și are în subordine un Viceprimar și Secretarul Primăriei, fiecare cu atribuții delimitate în coordonarea compartimentelor funcționale.

3. PRIORITĂŢILE DEZVOLTĂRII COMUNEI ȘĂULIA 2014-2020

Strategia de dezvoltare a comunei are rolul de a canaliza forțele care acționează la nivel local în vederea îndeplinirii unui obiectiv comun trasat de viziunea acesteia și corelat cu strategiile județene, regionale, naționale și europene.

3.1. Context european

În acest context, în elaborarea strategiei comunei Șăulia au fost luate în considerate cele 11 obiective tematice propuse de Strategia Europa 2020. Obiectivele constau în domenii care se doresc a fi dezvoltate și ținte ce se doresc a fi atinse în perioada 2014-2020, după cum urmează:

- Cercetare şi inovare
- Tehnologiile informaţiei şi comunicării (TIC)
- Competitivitatea întreprinderilor mici şi mijlocii (IMM-uri)
- Trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon
- Adaptarea la schimbările climatice şi prevenirea şi gestionării riscului
- Protecţia mediului şi utilizarea eficientă a resurselor
- Promovarea sistemelor de transport durabile şi eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor reţelelor majore
- Ocupare şi facilitarea mobilităţii forţei de muncă
- Incluziune socială şi combaterea sărăciei
- Educaţie, dezvoltarea de competenţe şi învăţarea pe tot parcursul vieţii
- Consolidarea capacităţii instituţionale şi o administraţie publică eficientă.

Încadrarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Șăulia în obiectivele tematice enunțate anterior se va realiza prin luarea în considerare a acstora în stabilirea obiectivelor strategice care vor urmări necesitățile comunității locale.

3.2. Context național

Sub auspiciile Strategiei Europa 2020, Romania și-a asumat să îndeplinească anumite ținte referitoare la: ocuparea forţei de muncă, inovare, educaţie, incluziune socială şi mediu/energie.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Șăulia, prin direcțiile de acțiune, proiectele și intervențiile propuse, va contribui în mod proactiv la atingerea țintelor asumate de către România prin identificarea, prioritizarea și realizarea acelor proiecte care pot genera cea mai mare valoare adăugată la nivelul comunității locale, fără a neglija efectele de amplificare ce pot rezulta la nivel regional și chiar național.

3.3. Context regional

În cadrul Strategiei de Dezvoltare Regională a regiunii Centru pentru perioada de programare 2014 - 2020 s-au identificat prioritățile de dezvoltare şi s-au stabilit obiectivele specifice şi domeniile prioritare de intervenţie. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru cuprinde 6 domenii strategice de dezvoltare, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

OBIECTIV 1	• Dezvoltare urbană, infrastructură tehnică și socială
OBIECTIV 2	• Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării
OBIECTIV 3	• Protecția mediului înconjurător, eficiență energetică, energie regenerabilă
OBIECTIV 4	• Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii
OBIECTIV 5	• Dezvoltarea turismului, sprijinirea activităților culturale și recreative
OBIECTIV 6	• Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale

După cum rezultă inclusiv din obiectivele enunțate în cadrul Strategiei de Dezvoltare Regională se poate remarca consistența și consensul existente în ceea ce privește principalele direcții de dezvoltare urmărite în stabilirea obiectivelor strategice de dezvoltare la nivel european, național și regional. Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Șăulia se încadrează în liniile directoare trasate de aceste documente strategice, în realizarea ei ținându-se cont de necesitatea implicită a unei dezvoltări armonioase si coordonate la toate nivelurile pentru valorificarea efectelor amplificatoare care vor fi obținute.

3.4. Context județean

În elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Judeţului Mureş s-au avut în vedere prevederile documentelor de dezvoltare teritorială la nivel internaţional, naţional și regional, iar construirea viziunii de dezvoltare a avut la bază analizarea detaliată a „Profilului socio-economic al judeţului Mureş”.

Pe baza acestora au fost definite următoarele scenarii pentru dezvoltarea economică a judeţului Mureș în următoarea perioadă:

- judeţ al serviciilor medicale şi farmaceutice de înaltă calitate: creare de clustere în domeniul medical şi farmaceutic;
- judeţ al comerţului interregional: folosirea de poziţionarea geografică centrală şi de avantajele unui nod intermodal de transport rutier şi feroviar, la intersecţia a două (viitoare) autostrăzi şi beneficiind de existenţa Aeroportului „Transilvania”, cu statut internaţional;
- judeţ al industriilor cu valoare adăugată ridicată: dezvoltarea de platforme industriale pentru încurajarea activităţii productive;
- judeţ al turismului cultural, balnear, montan şi rural: diversitatea formelor de turism şi diversitatea generată de coexistenţa a 4 naţiuni în judeţul Mureş;
- judeţ al serviciilor regionale de intervenţii în situaţii de urgenţă: localizarea bazei operaţionale regionale în Târgu-Mureş;
- judeţ al produselor agricole competitive: valorificarea potenţialului agricol al judeţui Mureş.

În oglindă cu această abordare de sus în jos, Strategia de Dezvoltare locală a comunei Săulia, județ Mureș, pentru perioada 2014-2020, colectează informațiile de la nivel local, analizează nevoile și vine să răspundă, prin proiecte concrete, la obiectivele și țintele asumate de contextul județean, regional, național și cel european.

Conceptul strategic înglobează toate cele 6 obiective de dezvoltare ale regiunii Centru, punându-se accent pe obiectivul vertical - dezvoltarea economică a zonei, prin extinderea și creșterea calității rețelei de infrastructură, ca suport în vederea dezvoltării zonei rurale din punct de vedere economic și agricol.

PRIORITĂŢILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE ALE COMUNEI ȘĂULIA ÎN PERIOADA 2014 - 2020

Prioritatea I

Dezvoltarea infrastructurii locale (transport, mediu, sănătate, educaţie, asistenţă socială, reabilitare urbană, utilităţi publice)

Mediu. Resursele primare şi secundare.

Apa

Cantitatea şi calitatea resurselor de apă reprezintă un factor determinant, care condiţionează dezvoltarea generală a economiei şi a procesului de amenajare a teritoriului. Pentru gospodărirea şi dezvoltarea durabilă a resurselor de apă vor trebui aplicate cu consecvenţă principiile formulate în Directiva Parlamentului şi Consiliului Europei 60/2000/CE. Eforturile locale, prin intermediul Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă, trebuie orientate spre aplicarea acestor principii generoase, dar şi foarte necesare.

Probleme

Pânza freatică poluată se datorează şi deversărilor necontrolate de ape uzate menajere şi reziduuri menajere.

- Poluare
- Calitate

Obiective pe termen mediu

- Îmbunătăţirea calităţii resurselor de apă potabilă.
- Reducerea riscului producerii de inundaţii
- Reconstrucţia ecologică a cursurilor de apă
- Eliminarea deversărilor de ape uzate menajere în cursurile de apă.
- Identificarea permanentă a evacuărilor necontrolate de ape uzate menajere în cursurile de apă şi remedierea imediată a defecţiunilor constatate.

Obiective specifice

Concepţia de gospodărire integrată a apelor îmbină aspectele de utilizare a acestora, cu cele de protecţie a ecosistemelor naturale. Astfel, se au în vedere următoarele obiective:

a) Asigurarea alimentării continue cu apă a folosinţelor şi, în special, a populaţiei

- realizarea de reţele de distribuţie separate de alimentare cu apă pentru populaţie
- realizarea de reţele de distribuţie separate de alimentare cu apă pentru industrie.

b) Îmbunătăţirea calităţii resurselor de apă

- retehnologizarea proceselor de producţie prin utilizarea unor tehnologii curate, nepoluante;
- realizarea de staţii de epurare;
- implementarea unor mijloace de prevenire, limitare şi diminuare a efectelor poluării accidentale.

c) Reconstrucţia ecologică a cursurilor de apă

- îmbunătăţirea şi realizarea de habitate corespunzătoare conservării biodiversităţii;
- asigurarea de debite corespunzătoare pe cursurile de apă, în scopul protecţiei ecosistemelor acvatice;
- asigurarea continuităţii debitului pe cursurile de apă, pentru facilitarea migraţiei speciilor piscicole.

d) Reducerea riscului producerii de inundaţii

- realizarea de acumulări cu folosinţe complexe, prevăzute cu volum de protecţie contra inundaţiilor;
- realizarea de îndiguiri, concomitent cu protejarea zonelor umede;
- protejarea construcţiilor în zonele inundabile.

Obiective pe termen lung

- Punerea în valoare a izvoarelor din localitate.
- Eliminarea deversărilor de ape uzate menajere în cursurile de apă.
- Construcţia tehnologiilor de producţie şi de epurare a apelor.

Solul

Pentru protecţia, ameliorarea şi utilizarea durabilă a solurilor se stabileşte următoarea strategie:

- utilizarea durabilă a resurselor;
- inventarierea arealelor cu probleme şi prioritizarea acţiunilor;
- aplicarea stimulentelor economice, dacă acestea contribuie la rezolvarea problemelor;
- aplicarea principiului „poluatorul plăteşte";
- cunoaşterea potenţialelor naturale şi stabilirea modalităţilor eficiente de utilizare a terenurilor, în concordanţă cu cerinţele dezvoltării economice şi ale protecţiei mediului;
- reabilitarea şi reconstrucţia ecologică a solurilor.

Aerul

Probleme

Pădurea are un rol important în protejarea calităţii aerului. Aerul atmosferic este influenţat într-o măsură moderată de emisiile din activităţile economico - sociale.

A.) Surse industriale – nesemnificative.

Sursele de emisie în atmosferă din agricultură sunt reduse, dar nu de neglijat. Depozitele de deşeuri reprezintă surse moderate de emisie în atmosferă, fiind amplasate la distanţe mari de localităţi.

B). Surse mobile:

Traficul rutier care se desfăşoară în principal pe:

- DJ 151.

Din lipsa fondurilor pentru întreţinerea infrastructurii rutiere din localităţile rurale calitatea căilor de rulare este necorespunzătoare.

Principalele aspecte generate de trafic sunt poluarea aerului atmosferic cu particule, pulberi sedimentabile, NO_x, SO_x, hidrocarburi, plumb.

Obiective pe termen mediu

- Îmbunătăţirea calităţii aerului.
- Informarea continuă şi eficientă a minimum 60% din populaţie referitor la calitatea aerului.

Traficul

Probleme

- Lipsa fondurilor necesare refacerii, reabilitării şi modernizării străzilor.
- Lipsa fondurilor necesare refacerii, reabilitării şi semnalizării drumurilor agricole şi forestiere
- Lipsa fondurilor necesare refacerii, reabilitării şi modernizării podurilor.

Obiective pe termen mediu

- Modernizarea străzilor din interiorul comunei
- Pietruirea drumurilor de pământ
- Reabilitarea podurilor.

Obiective pe termen lung

- Amenajarea unor parcări auto
- Realizarea unor zone pietonale.

Spaţiile verzi

Spaţiile verzi sunt amenajate pe diferite categorii: grădini-parc, parcuri centrale, terenuri de sport, terenuri de joacă pentru copii, parcuri verzi, spaţii (zone) verzi aferente clădirilor de locuit şi instituţiilor**.**

Terenurile de joacă şi de sport, în general lipsite de dotările necesare desfăşurării de activităţi sportive şi de agrement, se află într-o stare continuă de degradare. Şi în cadrul unităţilor de învăţământ se întâlneşte lipsa dotărilor sportive necesare desfăşurării activităţilor de acest gen.

Probleme

- Degradarea continuă a terenurilor de joacă şi sport.
- Număr redus de terenuri de joacă şi sport
- Lipsa dotărilor sportive minim necesare în unităţile de învăţământ.
- Existenţa unor amenajări nefuncţionale, depăşite în zonele de agrement.
- Nefolosirea la capacitatea maximă a potenţialului de recreere a pădurilor ce înconjoară comuna.

Obiective pe termen mediu

- Implicarea activă a cetăţenilor în realizarea strategiilor, a planurilor de acţiune şi a proiectelor de amenajare horticolă a terenurilor de joacă şi agrement sportiv. Se vor amplasa, în spaţiile verzi şi

terenurile de joacă amenajate, cutii pentru sugestii şi opinii, prin intermediul cărora beneficiarii obiectivului pot să-şi exprime opiniile referitoare la amenajarea şi întreţinerea acestuia. Durabilitatea spaţiilor amenajate se va susţine şi printr-un program educaţional promovat de organizaţiile neguvernamentale şi asociaţiile sportive.

Obiective pe termen lung

- Îmbunătăţirea facilităţilor pentru dezvoltarea armonioasă a tineretului
- Punerea în valoare a obiectivelor culturale.

Gestionarea deşeurilor

Un rol important în protejarea mediului îl are un management judicios al deşeurilor care trebuie să cuprindă câteva principii de bază, care sunt şi cele ale Comunităţii Europene stabilite şi adoptate în 1990.

Probleme

- Salubritatea comunei este necorespunzătoare.
- Nu este încheiat lanţul de colectare selectivă şi de valorificare a deşeurilor refolosibile.
- Au fost depistate depozite necontrolate de deşeuri menajere şi industriale.
- Nu există un depozit de deşeuri periculoase. Practicile uzitate în prezent prezintă un risc deosebit pentru poluarea solului, a apelor subterane şi de suprafaţă.
- Pentru neutralizarea deşeurilor rezultate din activităţile de ocrotire a sănătăţii sau din activităţile veterinare (deşeuri considerate periculoase pentru sănătatea populaţiei) nu există posibilitatea de neutralizare corespunzătoare cerinţelor legale în vigoare. În prezent aceste deşeuri sunt arse în instalaţii neomologate, care nu asigură eliminarea riscului pentru sănătatea populaţiei.

Obiective pe termen mediu

- Informarea permanentă referitor la necesitatea gestionării corespunzătoare a deşeurilor şi implicarea activă a populaţiei în acest proces. Strategia prevede campanii de informare, lansarea unor concursuri stimulative de genul: „curte curată”, „locuinţă ordonată”, pentru proprietari şi gospodăriile individuale, consultarea organizaţiilor de mediu în elaborarea planurilor de gospodărire a deşeurilor şi implicarea acestora în campaniile de popularizare a planurilor şi deciziilor.
- Elaborarea unei strategii de gospodărire a deşeurilor pe principiile dezvoltării durabile.
- Creşterea cu cca. 10% a procentului de deşeuri valorificate din totalul deşeurilor solide. Strategia propusă cuprinde colectarea selectivă a deşeurilor în vederea reciclării materialelor refolosibile, demararea unei campanii publicitare în vederea pregătirii populaţiei pentru introducerea noilor scheme de colectare selectivă a deşeurilor menajere şi de reciclare a materialelor.
- Reducerea cu 30% a reclamaţiilor primite de Primăria Șăulia de la cetăţeni, privind colectarea necorespunzătoare a deşeurilor menajere. Strategia prevede înzestrarea gospodăriilor individuale cu recipienţi standardizaţi pentru colectarea deşeurilor, amenajarea de platforme betonate prevăzute cu guri de scurgere racordate la sistemul de canalizare, în vederea amplasării recipienţilor de colectare primară.
- Realizarea gropii ecologice zonale pentru depozitarea deşeurilor.

Obiective pe termen lung

- Recondiţionarea terenurilor cu depozite de reziduuri solide cu capacitate epuizată.
- Creşterea cu cca. 30% a procentului de deşeuri valorificate din totalul deşeurilor solide.

- Reducerea cu 70% a reclamaţiilor primite de Primăria Șăulia de la cetăţeni, privind colectarea necorespunzătoare a deşeurilor menajere.

Zone expuse riscurilor naturale şi antropice

Probleme

- Seismicitate.
- Au fost identificate suprafeţe de teren degradat, supus fenomenelor de alunecare
- Inundaţii.

Obiective

- Regularizări de cursuri de apă, îndiguiri şi lucrări de prevenire a inundaţiilor;
- Lucrări de desecare şi eliminare a excesului temporar de apă de pe terenurile agricole.

Potenţial forestier

Probleme

- Diminuarea suprafeţelor acoperite cu păduri

Obiective

Gestionarea durabilă a pădurilor necesită promovarea unor acţiuni specifice orientate pe următoarele direcţii:

- asigurarea integrităţii fondului forestier naţional, în condiţiile şi cu respectarea situaţiei rezultate în urma schimbării formei de proprietate a acestuia;
- întregirea fondului forestier naţional până la nivelul optim de 35% din teritoriul ţării;
- reconstrucţia ecologică a pădurilor deteriorate structural de factori naturali şi antropici;
- menţinerea volumului recoltelor anuale de lemn la nivelul posibilităţilor pădurilor;
- conservarea biodiversităţii şi asigurarea stabilităţii, sănătăţii şi polifuncţionalităţii pădurilor.

Energia

Probleme

- Lipsa unei strategii energetice pe termen lung.
- Tehnologii învechite şi ineficiente în domeniul producerii, transportului, distribuţiei şi consumului de resurse energetice.
- Dificultăţi în asigurarea cu energie termică a consumatorilor casnici.
- Izolaţia termică total insuficientă a locuinţelor şi spaţiilor de producţie.

Obiective

- Elaborarea unei strategii termo-energetice.
- Creşterea siguranţei în exploatare a reţelei electrice.

Agricultura

Având în vedere situaţia din comună, se disting următoarele **obiective strategice**:

- Creşterea contribuţiei agriculturii la dezvoltarea complexă, armonioasă şi durabilă a comunei.
- Reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole şi forestiere.

- Încheierea procesului de privatizare-concesionare a activelor şi terenurilor agricole, precum şi a serviciilor din agricultură.
- Stimularea şi sprijinirea producătorilor agricoli pentru înfiinţarea de adevărate exploataţii agricole şi de organizaţii profesionale.
- Îmbunătăţirea structurii culturilor agricole, pentru eficienţă maximă în folosirea condiţiilor pedoclimatice, satisfacerea cerinţelor pieţei interne şi externe, precum şi pentru creşterea profitabilităţii agricultorilor.
- Redresarea şi dezvoltarea zootehniei şi a horticulturii.
- Intensivizarea în realizarea producţiei agricole şi alimentare.
- Dezvoltarea agriculturii şi silviculturii locale în concordanţă cu regulile de protecţie a mediului înconjurător.

- Creşterea veniturilor proprii şi a capacităţii de capitalizare a producătorilor agricoli.
- Protejarea şi dezvoltarea fondului forestier şi a fondului cinegetic.
- Atingerea treptată, dar în ritm susţinut, a parametrilor minimali de performanţă, în vederea integrării în structurile Uniunii Europene.

Dezvoltarea agriculturii ecologice este un deziderat şi o obligaţie a agricultorilor acestei comune. Agricultura ecologică (termen similar cu agricultura organică sau biologică) este un procedeu "modern" de a cultiva plante, de a îngrăşa animale şi de a produce alimente, care se deosebeşte fundamental de agricultura convenţională. Rolul acestui sistem de agricultură este de a produce hrană mult mai curată, mai potrivită metabolismului organismului uman, dar în deplină corelaţie cu conservarea şi dezvoltarea mediului în respect faţă de natură şi legile ei. Agricultura ecologică contribuie la creşterea activităţilor economice cu o importantă valoare adăugată şi are o contribuţie majora la sporirea interesului pentru spaţiul rural. Agricultura ecologică nu utilizează: fertilizanţi şi pesticide de sinteza, stimulatori şi regulatori de creştere, hormoni, antibiotice şi sisteme intensive de creştere a animalelor. Organismele modificate genetic şi derivatele lor sunt interzise în agricultura ecologică. Trecerea de la agricultura convenţională la cea ecologică se face prin respectarea perioadei de conversie, care în producţia vegetală are o durată de 2 ani pentru culturile anuale şi 3 ani pentru culturile perene.

O condiţie esenţială pentru dezvoltarea agriculturii ecologice o reprezintă **acţiunile de promovare a conceptului de agricultură ecologică** în vederea conştientizării consumatorilor asupra importanţei produselor ecologice (calitate şi sănătate), astfel încât aceştia să ofere un preţ mai mare pentru produse de calitate superioară.

Oportunităţile de investiţii în acest domeniu se referă la înfiinţarea de societăţi agricole.

Administraţia locală este dispusă să colaboreze cu eventuali investitori oferind anumite facilităţi, între care:

- prezentare şi reprezentare comunitate;
- suport logistic şi consultanţă;
- scutiri de taxe şi impozite în temei legal;
- concesionări de terenuri.

Probleme

- Predomină exploataţiile (agricole si de creştere a animalelor) mici şi foarte mici, nerentabile economic, asigurând de cele mai multe ori doar autoconsumul.
- Consumul de îngrăşăminte chimice reprezintă mai mult un deziderat decât o realitate (cantitatea medie de îngrăşăminte chimice - 36 de kg la hectar, adică de aproape 4 ori mai mică decât în 1989).

- Comparativ cu ţările Uniunii Europene, cantitatea de îngrăşăminte chimice folosite în România este de 4 ori mai mică
- Pierderile provocate de neutilizarea mijloacelor chimice de combaterea bolilor si dăunătorilor se cifrează la 1/3 din recolte.
- Tendinţa consumului de sămânţă certificată a scăzut drastic.
- Numarul insuficient de utilaje este accentuat de uzura fizică şi morală a acestora.
- Greutăţi în creşterea gradului de mecanizare a proceselor tehnologice din cauza structurii ofertei interne de maşini agricole neadaptată la mărimea exploataţiilor agricole, şi a dificultăţilor financiare (legate de costul maşinilor, de posibilităţile de achiziţionare a acestora).
- Dezagregarea societăţilor agricole.
- Capacitate scăzută de depozitare a cerealelor şi a oleaginoaselor boabe
- Rezilierea contractelor de arendare.
- Descompunerea asociaţiilor familiale.
- Grad înalt de fiscalitate la exploataţiile organizate.
- Lipsa facilităţilor financiar-bancare pentru producătorii agricoli.
- Lipsa pieţei organizate a produselor agricole.
- Uzură accentuată a utilajelor agricole, durata de serviciu la 50% dintre ele fiind depăşită.
- Reducerea suprafeţelor de teren agricol, prin trecerea în intravilan.

***Obiective* generale**

- Implementarea legislaţiei în domeniul siguranţei alimentare (respectarea standardelor UE în unităţile de procesare, abatoare, ecarisaj);
- Consumul de sămânţă certificată
- Trecerea la o agricultură cu exploataţii private, performante şi profitabile.
- Înfiinţarea de ferme de subzistenţă formate prin cumpărarea sau arendarea de terenuri agricole.
- Folosirea îngrăşămintelor chimice
- Asigurarea unei baze tehnico-materiale moderne şi performante.
- Creşterea gradului de mecanizare a proceselor tehnologice
- Creşterea capacităţii de depozitare a cerealelor şi a oleaginoaselor boabe
- Ameliorarea efectivelor de animale şi îmbunătăţirea tehnologiilor de exploatare.
- Promovarea produselor agricole naturale.

Obiective privind creşterea animalelor:

- Stimularea organizării exploataţiilor în asociaţii, în vederea reprezentării intereselor în relaţiile cu furnizorii de inputuri şi beneficiarii produselor finite.
- Stimularea organizării de exploataţii competitive şi eficiente.
- Sporirea veniturilor proprii şi trecerea de la autoconsum la producţia comercială.
- Creşterea efectivului matcă şi a natalităţii în vederea creşterii efectivului de tineret bovin destinat îngrăşării şi sacrificării la greutăţi optime.
- Ameliorarea efectivelor de taurine pentru producţia de carne.
- Asigurarea necesarului de lapte şi produse lactate la nivelul standardelor europene.
- Realizarea unei încărcături optime de animale pe unitatea de suprafaţa în vederea utilizării potenţialului de producţie al bazei furajere.
- Creşterea producţiei de lapte în scopul contribuţiei zonale la atingerea cotelor de producţie naţionale ce au fost negociate cu Uniunea Europeană din momentul integrării.

- Promovarea activităţii de ameliorare a efectivelor de porcine în direcţia îmbunătăţii calitative a carcasei de porc.
- Asigurarea unor venituri proprii prin valorificarea producţiei marfă la export.
- Ameliorarea efectivelor de păsări pentru îmbunătăţirea calitativă a carcasei de pasăre.
- Sporirea veniturilor fermierilor care dezvoltă activităţi în avicultură.
- Creşterea greutăţii medii de sacrificare.
- Ameliorarea efectivelor de ovine şi caprine pentru producţiile de carne prin folosirea însămânţărilor artificiale şi a berbecilor şi ţapilor amelioratori pentru producţia de carne.
- Îmbunătăţirea structurii dimensionale a exploataţilor cu profil de îngrăşare a tineretului ovin.
- Introducere a grilei de clasificare a carcaselor, conform standardelor UE.

Industria.

Probleme

- Număr relativ mic de IMM-uri cu activitate de producţie.
- Activitatea meşteşugărească şi artizanală se confruntă pe de o parte cu lipsa fondurilor pentru modernizarea producţiei şi pe de altă parte lipsa ucenicilor tineri care să înveţe şi să preia meşteşugul. În acest moment nu există un sprijin real acordat tinerilor din spaţiul rural pentru învăţarea şi dezvoltarea unor meşteşuguri tradiţionale şi stabilirea acestora în mediul rural.
- Slaba reprezentare a serviciilor pentru populaţie cum sunt: întreţinerea şi repararea obiectelor şi aparaturii de uz casnic şi gospodăresc, depanare radio- TV, igiena, croitorie, vopsitorie şi curăţătorie chimică
- Management defectuos al deşeurilor practicat de agenţii economici.
- Inexistenţa unui depozit de deşeuri periculoase amenajat conform prevederilor legale.
- Lipsa unui incinerator, care să asigure neutralizarea completă a deşeurilor din sistemul sanitar.
- Eficienţa scăzută a sistemelor de epurare a apelor uzate utilizate de agenţii economici.
- Slaba capitalizare a întreprinderilor, în special a sectorului IMM.
- Echipamente şi tehnologii de producţie învechite.
- Capacitate lentă de adaptare la modificările din structura pieţelor.
- Migrarea tinerilor spre alte zone.
- Incapacitatea de a face faţă competiţiei cu localităţile din zonă sau din regiune în privinţa atragerii de noi investiţii.

Obiective

- Creşterea nivelului de trai în mediul rural;
- Creşterea contribuţiei activităţilor neagricole la dezvoltarea economiei locale
- Dezvoltarea infrastructurii
- Dezvoltarea industriei locale
- Coroborarea potenţialului industrial cu cel agricol
- Noi oportunităţi de angajare, prin diversificarea activităţilor în mediul rural;
- Dezvoltarea unor reţele de servicii pentru populaţie ar crea perspectiva creşterii gradului de ocupare a forţei de muncă în general şi al femeilor în special
- Creşterea calităţii produselor;
- Creşterea protecţiei consumatorului,
- Stimularea înfiinţării unor activităţi industriale performante, nepoluante.
- Retehnologizarea proceselor de fabricaţie.
- Recuperarea tradiţiei micii industrii.

- Dezvoltarea serviciilor financiare şi de consultanţă.
- Creşterea nivelului de ocupare a forţei de muncă.
- Dezvoltarea sectorului IMM cu activitate în domeniul producţiei.
- Aplicarea principiului „prevenirii poluării", bazat pe o atitudine de iniţiativă voluntară la nivelul agentului economic.
- Implementarea unor sisteme de monitorizare a emisiilor în afara amplasamentului unităţii poluante, pentru a se identifica impactul activităţii acesteia asupra zonelor protejate.
- Soluţionarea problemei eliminării controlate a deşeurilor toxice şi periculoase.

Transporturile

Probleme

Principalele elemente ale infrastructurii locale de transport:

- DJ 151

Obiective

Pentru realizarea unui sistem de transport omogen, conectat din punct de vedere al structurii la reţelele de transport naţionale şi europene, trebuie avute în vedere următoarele acţiuni generale:

- reabilitarea şi modernizarea infrastructurii şi echipamentelor;
- asigurarea interconectării şi interoperabilităţii între reţelele şi modurile de transport;
- utilizarea modurilor de transport ecologic;
- utilizarea de mijloace de transport performante tehnic şi operaţionale pentru toate tipurile de transport;
- implementarea tehnologiilor de depoluare specifice;
- aplicarea măsurilor preventive pentru limitarea efectelor poluării;
- dezvoltarea transporturilor combinate şi intermodale.

Comerţul

Piaţa este locul de întâlnire, mai mult sau mai puţin abstract, dintre oferta vânzătorilor şi cererea cumpărătorilor, acestea tinzând să se echilibreze. Oferta este forma de manifestare a producătorilor, iar cererea reprezintă nevoile umane, însoţite de capacitatea oamenilor de a cumpăra mărfurile oferite. Pieţele agricole au un rol foarte important în economia comunei.

Interesul producătorilor agricoli este acela ca produsele lor să fie valorificate, deci să fie comercializate. Evident, acest interes este determinat în primul rând de recuperarea cheltuielilor de producţie şi apoi de a realiza câştiguri (capital-lichidităţi) pentru a putea continua activitatea în procesele de producţie, care sunt suficient de regulate (în cele mai multe cazuri, succesiv, anuale).

Căile de comercializare a produselor agricole de către fermieri sunt următoarele: vânzările direct către consumator; vânzările pe piaţa produselor prin licitaţie; vânzările către comercianţii angrosişti sau prelucrători; vânzările către cooperative; contractele de vânzare cu industria prelucrătoare.

Probleme

- Slaba capitalizare a societăţilor comerciale;
- Nivelul redus al investiţiilor de capital extern în economia locală;
- Nivelul redus al câştigului mediu net pe salariat
- Lipsa unor comercianţi en-gros.

- Lipsa unor magazine specializate.
- Preţul ridicat al produselor de pe piaţă.

Obiective

- Dezvoltarea reţelei comerciale la standarde ridicate.
- Atragerea marilor comercianţi en-gros şi en-detail, care să ofere servicii şi produse de calitate ridicată şi la preţuri accesibile.
- Acordarea atenţiei cuvenite componentelor de protecţie a mediului: depozitarea mărfurilor, generarea de deşeuri şi ambalarea.
- Protejarea aspectului arhitectural-estetic al faţadelor spaţiilor comerciale.
- Ridicarea nivelului general de educaţie şi de calificare profesională în domeniul comerţului şi serviciilor.
- Extinderea unităţilor comerciale existente şi ridicarea nivelului calitativ al prestaţiei comerciale, odată cu creşterea gradului de ocupare al forţei de muncă în această ramură a economiei.

Evoluţia sectorului privat

Probleme

- Prezenţa redusă a societăţilor cu activitate în domeniul producţiei şi serviciilor.
- Volum redus al capitalului străin investit.
- Instabilitate legislativă.
- Grad de fiscalitate ridicat.
- Rată a şomajului relativ ridicată.

Obiective

- Vitalizarea mediului economic local.
- Atragerea de capital străin.
- Implementarea de tehnologii de producţie moderne.
- Reconversia şi recalificarea profesională.
- Crearea unui sistem eficient de comunicare a IMM-urilor cu autorităţile locale, ONG-uri, asociaţii profesionale, ştiinţifice, civice, culturale, instituţii de învăţământ.
- Înfiinţarea de noi IMM-uri, în special cu activitate turistică şi de producţie.
- Diversificarea ofertei de credite acordate IMM-urilor.
- Acordarea de facilităţi fiscale, inclusiv la nivel local.
- Colaborarea cu Agenţia de Dezvoltare Regională «Centru», patronate, organizaţii specializate capabile să sprijine iniţiativa locală a IMM-urilor.
- Promovarea şi mediatizarea potenţialului economic şi a oportunităţilor de afaceri locale.

Echiparea edilitară şi dezvoltarea locală

O componentă importantă a resurselor dezvoltării rurale, cu impact direct asupra gradului de civilizaţie a localităţilor rurale, este infrastructura fizică.

Mărimea locuinţei rurale după suprafaţa locuibilă este aceeaşi ca în mediul urban, doar că aceasta este compusă în medie dintr-un număr sensibil mai mare de camere, ceea ce asigură condiţii ceva mai bune de locuire pentru gospodăriile din mediul rural.

O alta trăsătură specifică a diferenţierilor teritoriale ale fondului de locuinţe din mediul rural îl constituie forma de proprietate a locuinţelor. Mediul rural, spre deosebire de mediul urban este caracterizat prin ponderea quasi-totală a locuinţelor proprietate privată – îndeosebi a populaţiei – şi ponderea nesemnificativă a locuinţelor proprietate publică.

Probleme

- Lipsa surselor de finanţare, care a generat scăderea volumului construcţiilor;
- Grad nesatisfăcător de dotare a locuinţelor cu dependinţe şi instalaţii;
- Reţea de canalizare şi de distribuţie a apei care trebuie extinsă şi modernizată;
- Lipsa unor rampe ecologice pentru deşeurile menajere şi industriale;
- Colectarea fără separarea pe sortimente a acestora.

Obiective

- **Dezvoltarea infrastructurii fizice:**
  - Reţea de drumuri reabilitate şi modernizate;
  - Reţea de drumuri comunale asfaltate care asigură legături bune între satele componente;
  - Sistematizarea localităţii, dezvoltarea reţelei stradale prevăzută cu trotuare şi şanţuri pentru dirijarea apelor pluviale;
  - Sistematizarea terenurilor agricole, tarlalizare, comasare, reţea de drumuri de exploataţie.
  - Dezvoltarea spaţiilor verzi, de agrement şi a amenajărilor sportive
  - Dezvoltarea zonelor de circulaţie şi transport
  - Completarea şi dezvoltarea echipării edilitare
  - Crearea reţelelor de apă potabilă şi canalizare.
  - Creşterea siguranţei în exploatare a reţelei electrice.
  - Corectarea regimului torenţial al apelor ce străbat comuna.
- **Dezvoltarea infrastructurii instituţionale**: simplificarea şi eficientizarea administraţiei publice, pentru a elimina paralelismele în plan decizional.

Structura şi dinamica populaţiei

Instabilitatea socio-economică din ultimul deceniu a dus la puternice dezechilibre resimţite şi pe piaţa forţei de muncă. Îmbătrânirea populaţiei şi creşterea ratei dependenţei, scăderea numărului populaţiei active şi creşterea şomajului datorat proceselor de restructurare dar şi a ineficienţei sistemului de formare profesională care să răspundă cerinţelor pieţei forţei de muncă, sunt fenomene care impun adoptarea de strategii în domeniul dezvoltării resurselor umane, care să sprijine reformele din acest domeniu, strategii care să acopere atât sfera educaţională şi a formării profesionale cât şi pe cea a ocupării populaţiei.

Competitivitatea localităţii, pe lângă disponibilitatea şi calitatea infrastructurii tehnice şi a dezvoltării unei societăţi informaţionale are nevoie şi de asistenţa tehnică pentru dezvoltarea unui sistem educaţional de care depinde:

- calitatea deprinderilor şi calificărilor de pe piaţa muncii,
- gradul mobilităţii pregătirii profesionale a locuitorilor.

Oamenii trebuie să fie capabili să se adapteze la condiţiile schimbărilor socio-economice şi să profite din plin de avantajele unor noi oportunităţi de angajare. Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională şi adaptarea deprinderilor şi a pregătirii profesionale la nevoile specifice ale pieţei muncii sunt cruciale pentru ridicarea potenţialului resurselor umane şi creşterea şanselor individului în cadrul pieţei muncii. Necesitatea creşterii

competitivităţii este determinată de schimbările structurii pieţei muncii şi presupune o adaptare rapidă a omului de vârsta activă la aceste schimbări. Autorităţile, instituţiile şi alţi actori de la nivel judeţean şi local trebuie sa aibă un rol activ în acest proces.

Obiective

- Creşterea natalităţii.
- Reducerea mortalităţii.
- Asigurarea unei fertilităţi constante în timp la pragul de înlocuire a generaţiilor.
- Reducerea incidenţei bolilor şi a deceselor.
- Creşterea numărului de locuitori.
- Atragerea persoanelor tinere pentru a se stabili în localitate.

Sănătatea publică

Starea de sănătate a populaţiei este influenţată de o multitudine de factori, atât de ordin biologic, cât şi socio-economic, ea fiind în acelaşi timp şi un indicator al condiţiilor de viaţă ale locuitorilor.

Probleme

- Asigurarea bazei materiale necesară desfăşurării actului medical la standarde moderne.
- Pentru servicii de specialitate, locuitorii din mediu rural trebuie să apeleze, de regulă, la unităţile medicale din oraşe şi municipii.
- Calitatea actului medical din mediul rural este relativ scăzută, în principal din cauza slabei dotări cu clădiri şi cu aparatura medicală, de regulă învechită sau chiar inexistentă
- Slaba dezvoltare şi dotare a unităţilor sanitare
- Lipsa interesului sponsorilor
- Existenţa unor categorii sociale defavorizate a căror adresabilitate la medic este scăzută
- Incapacitatea sistemului de compensare a medicamentelor de a asigura necesarul real al pacienţilor
- Repartizare neuniformă a cadrelor medicale
- Lipsa medicilor stomatologi raportat la numărul populaţie
- Slaba dezvoltare a serviciilor medicale de îngrijire la domiciliu.

Obiective

- Realizarea de programe comune ale unităţilor sanitare şi organizaţiilor neguvernamentale în vederea obţinerii de fonduri necesare îmbunătăţirii bazei materiale.
- Realizarea de programe de educaţie pentru sănătate.
- Demersuri pentru creşterea fondurilor alocate sănătăţii.
- Realizarea unei,,farmacii sociale" pentru persoanele defavorizate.
- Acordarea de facilităţi cadrelor medicale care doresc să lucreze în mediul rural.

Educaţia formală şi informală

A. Educaţia formală

Obiective

Învăţământul formal trebuie permanent relaţionat cu mediul social-economic şi politic. El are menirea să realizeze oferta de educaţie pe o arie tematică largă, pentru a satisface necesităţile şi posibilităţile de absorbţie a forţei de muncă din zona sa geografică.

Relaţionarea cu mediul socio-economic şi politic nu trebuie să rămână o iniţiativă doar a unităţilor de învăţământ, ci şi a comunităţii locale, acesta fiind un *obiectiv general strategic*.

El se poate realiza prin înfăptuirea următoarelor *obiective specifice*:

- Dezvoltarea şi îmbunătăţirea relaţiilor cu administraţiile locale prin depistarea în comun a necesităţilor vieţii economice şi sociale locale;
- Constituirea Consiliului consultativ al şcolii din care fac parte şi reprezentanţii comunităţilor locale;
- Elaborarea Regulamentului de ordine interioară;
- Identificarea unor resurse financiare extrabugetare;
- Derularea de programe de formare continuă a cadrelor didactice;
- Realizarea unui recensământ al copiilor;
- Stimularea înfiinţării de grădiniţe particulare;
- Modernizarea infrastructurii şi dotărilor sistemului de învăţământ;
- Introducerea sistemului „vaucer" în învăţământul obligatoriu (existenţa unor înscrisuri privind sumele alocate în bugetul local pentru educaţie, socotite/cap de elev, pe care părinţii, pe baza opţiunii neîngrădite, să le poată transfera la şcoala preferată; instituţiile cu mai mulţi elevi ar beneficia automat de fonduri bugetare mai mari, aşa cum universităţile cu mai mulţi studenţi posedă resurse mai bogate), competiţia dintre şcoli generând o calitate superioară a actului educativ;
- Înfiinţarea posturilor de consilieri şi psiholog;
- Susţinerea unor «work-shop»-uri pe probleme de comunicare cu şcolarii;
- Modernizarea şi actualizarea programelor de educaţie, a bazei materiale şi tehnologice, în acord cu cerinţele pregătirii pentru societatea informaţională;
- Furnizarea fundamentelor pentru educaţia ulterioară şi pentru aptitudinile necesare viitorului loc de muncă, prin consilierea în vederea orientării spre programe de formare profesională adaptate cerinţelor socio-economice ale localităţii.

B. Educaţia informală

Probleme

- Lipsa informaţiilor sintetice cu privire la toate ofertele educaţionale din afara sistemului de învăţământ.
- Slaba colaborare între instituţiile şi organizaţiile care îşi propun să realizeze actul educativ.
- Acoperirea în mică măsură a unor activităţi de educaţie civică, pentru o participare activă la viaţa comunităţii, beneficiind de drepturile societăţii democratice.
- Imposibilitatea implicării în anumite acţiuni, recreative sau cultural-ştiinţifice, datorită resurselor materiale reduse ale multor familii.

Obiective

Dezvoltarea educaţiei informale, ca alternativă şi completare a educaţiei formale, este *obiectivul general strategic*, prin realizarea unui parteneriat între sistemul de educaţie oferit de stat şi alternativele educaţionale oferite de ONG–uri.

Obiectivele specifice sunt următoarele:

- Realizarea unui catalog cu ofertele educaţionale alternative.
- Crearea unui web-site privind posibilităţile de educaţie în afara sistemului şcolar.
- Identificarea unor direcţii de educaţie insuficient acoperite până în prezent de educaţia formală şi informală, pentru dezvoltarea de programe în domeniul noilor tendinţe ale educaţiei:
  - pentru integrare europeană şi globalizare
  - pentru protecţia mediului
  - pentru o societate informaţională
  - privind istoria locală
  - abordarea interdisciplinară a problemelor lumii moderne.

Şomajul

Probleme

- Incidenţa mare a fenomenului în rândul tinerilor şi a femeilor.
- Lipsa oportunităţilor de a ieşi din acest impas.
- Nepromovarea egalităţii şanselor.
- Lipsa unei campanii puternice în ceea ce priveşte reconversia profesională.
- Ajutorul de şomaj insuficient pentru acoperirea cheltuielilor curente.

Obiective

- Realizarea unui contact permanent cu această categorie de populaţie.
- Organizarea de cursuri de recalificare în diverse meserii, pentru care există cerere pe piaţa muncii.
- Asistarea psihologică şi socială pentru prevenirea apariţiei fenomenelor deviante.
- Monitorizare permanentă a pieţei locurilor de muncă şi o accesibilitate mai mare la aceasta.
- Educarea tinerilor în scopul învăţării cât mai multor meserii, având în vedere schimbările permanate care au loc în societate.

Cultura şi arta

Probleme

- Lipsa fondurilor necesare renovării obiectivelor culturale.
- Inexistenţa unei colaborări reale între instituţiile de cultură profesioniste şi organizaţiile neguvernamentale de profil.
- Administrarea defectuoasă a unor spaţii afectate activităţilor cultural–artistice
- Lipsa de interes a sponsorilor faţă de activitatea cultural–artistică.
- Management cultural neadecvat al situaţiei actuale.
- Lipsa de interes a publicului pentru cultură şi artă.

Obiective

- Identificarea unor soluţii alternative pentru finanţarea activităţii instituţiilor de cultură şi artă profesioniste.
- Organizarea unui forum al instituţiilor şi organizaţiilor neguvernamentale de profil, în vederea creării bazei necesare unui parteneriat real între acestea.
- Facilitarea participării managerilor culturali la programe de „training”.
- Identificarea unor cursuri de management cultural.

- Realizarea de proiecte comune ale instituţiilor de cultură şi artă profesioniste, ale organizaţiilor neguvernamentale de profil şi ale posturilor de televiziune, vizând educarea publicului în spiritul recunoaşterii şi aprecierii valorilor reale culturale şi artistice.
- Corelarea activităţii instituţiilor de cultură şi artă cu condiţiile socio–economice actuale.

Sport şi agrement

Probleme

A. Din punct de vedere al bazei materiale

- Degradarea continuă a terenurilor de joacă şi sport.
- Numărul mic al terenurilor de joacă.
- Lipsa dotărilor sportive minime necesare în unităţile de învăţământ.
- Numărul mic al zonelor de agrement din comună.
- Amenajările nefuncţionale, depăşite, existente în zonele de agrement.
- Insuficienta atragere a investitorilor în amenajarea şi exploatarea bazelor pentru sport şi sănătate.

B. Din punct de vedere organizatoric

- Situaţia deficitară privind organizarea şi desfăşurarea activităţilor sportului pentru toţi şi a sportului de performanţă
- Cantitatea insuficientă a activităţilor de educaţie fizică şi sport în cadru instituţionalizat şi faptul că aceste activităţi se adresează doar unui anumit segment al populaţiei (copii şi tineret şcolar).
- Lipsa informaţiei asupra posibilităţilor de practicare a activităţilor fizice şi sportive pentru sănătate, educaţie şi recreere.
- Insuficienta cunoaştere a legislaţiei privind posibilităţile organizatorico-financiare de înfiinţare şi amenajare a bazelor sportive.

C. Din punct de vedere al cadrelor de specialitate (resursele umane)

- Lipsa unui cadru instituţionalizat (institute, centre de pregătire, perfecţionare, specializare şi cercetare) pentru sportul de performanţă şi sportul pentru toţi.

Obiective

Din punct de vedere al bazei materiale

- Amenajarea şi dotarea locurilor de joacă şi a terenurilor destinate iniţierii sportive în grădiniţe.
- Construirea unei săli de sport în localitatea Șăulia;
- Amenajarea şi dotarea terenurilor şi a sălilor de sport în şcoli;
- Amenajarea unor baze sportive complexe pentru mai multe tipuri de activităţi sportive (fotbal în 7, baschet, volei, badminton, tenis etc.).

Din punct de vedere organizatoric se impune:

- stimularea şi sprijinirea înfiinţării de asociaţii şi cluburi sportive în vederea popularizării posibilităţilor de practicare a activităţilor fizice şi sportive pentru sănătate, educaţie şi recreere
- sprijinirea echipei de fotbal din comună.

Religie şi spiritualitate

Probleme

- Implicarea redusă a cultelor în viaţa socială.
- Fonduri insuficiente pentru construirea, renovarea sau conservarea lăcaşurilor de cult.
- Fonduri reduse pentru implicarea cultelor în viaţa socială.
- Influenţa negativă tot mai mare a condiţiilor de viaţă asupra spiritualităţii.

Obiective

- Realizarea de programe ale cultelor (separate sau comune) de prevenire a delicvenţei juvenile, consiliere familială, reintegrare socială, prevenire a abandonului copiilor.
- Realizarea de programe de creştere a nivelului spiritual, prin implicarea tuturor cultelor.
- Scutirea/reducerea taxelor şi impozitelor locale pentru imobilele în care se desfăşoară activităţi sociale, educative, de învăţământ, de către culte.

Convieţuirea etniilor

Localitatea Șăulia are o populaţie destul de omogenă din punct de vedere etnic. Deşi aceste minorităţi reprezintă o mică parte din totalul populaţiei, este necesar ca şi ele să fie în interesul conducerii autorităţilor publice.

Probleme

- Deficienţe în implementarea normelor juridice cu privire la drepturile lingvistice.
- Deficienţe în domeniul educaţiei în limbile materne ale comunităţilor etnice.
- Situaţia specială a comunităţii de rromi (marginalizare, probleme sociale).

Obiective pe termen scurt

- Crearea unui climat în care fiecare cetăţean să se simtă acasă, prin promovarea multilingvismului în relaţiile dintre autorităţi şi cetăţeni, promovarea multilingvismului prin afişaje cu caracter informaţional (denumiri de străzi şi alte indicatoare topografice), promovarea multiculturalismului cu ocazia manifestărilor organizate în comună.
- Dezvoltarea educaţiei în limbile minorităţilor, realizarea unui echilibru privind limba de predare, în conformitate cu proporţionalitatea comunităţilor etnice şi nevoile lor şi formarea continuă a pedagogilormaghiari şi rromi.
- Integrarea socială a comunităţilor de maghiari, prin inventarierea completă a problemelor cu care se confruntă, realizarea unei monitorizări permanente a discriminării, legalizarea locuinţelor în care se află familii cu situaţie neclară şi elaborarea unor proiecte de îmbunătăţire a condiţiilor de locuit şi asigurarea locurilor de muncă.

Obiective pe termen lung

- Dezvoltarea educaţiei în limbile minorităţilor, prin introducerea educaţiei în limba maghiară sau rromă, în conformitate cu necesităţile.
- Integrarea socială a comunităţilor de maghiari şi rromi, prin eliminarea fenomenului de izolare.

Pentru comunitatea de maghiari

- Promovarea de măsuri active pentru participarea maghiarilor şi rromilor la activităţile economice ale localităţilor (în special cele tradiţionale comunităţilor de rromi/maghiari).
- Organizarea de cursuri de calificare şi a burselor locurilor de muncă pentru maghiari şi rromi.
- Efectuarea unor campanii de vaccinare şi derularea de programe de educaţie igienico-sanitară.
- Intensificarea colaborării între organele de ordine publică şi organizaţiile de rromi în vederea prevenirii şi rezolvării operative a conflictelor comunitare.
- Consilierea şi reintegrarea socială a tinerilor proveniţi din familii de rromi care au suportat pedepse privative de libertate.
- Sprijinirea realizării de proiecte care vizează construcţia sau reabilitarea de locuinţe sociale pentru comunităţile de rromi.
- Întocmirea de acte de identitate şi de stare civilă pentru toţi cetăţenii de etnie rromă pentru a putea beneficia de toate drepturile legale.
- Organizarea de festivaluri interetnice cu participarea ansamblurilor de etnie rromă.

Societatea civilă

Parteneriatul dintre autorităţile locale şi societatea civilă

Probleme

- În spaţiul civic al comunităţii locale se observă slaba dezvoltare a structurilor asociative, ONG–uri în special. Aceste structuri nu au reuşit să producă o cooperare/comunicare adecvată cu autorităţile publice.
- Deşi amploarea şi frecvenţa semnalelor (in–put-urilor) emise de structurile asociative civice sunt relevante ca importanţă, diversitate şi oportunitate, totuşi nu ajung la destinaţie cu efectul scontat.
- Răspunsurile şi provocările (out–put–urile) autorităţilor locale la semnalele structurilor asociative civice sunt, de regulă, compatibile cu aşteptările, deşi resursele disponibile (materiale, umane, logistice şi manageriale) sunt minime.
- Acţiunile iniţiate în parteneriat nu au un caracter de continuitate, fiind în mare măsură conjuncturale şi episodice, predominând orientarea filantropică, de caritate şi mai puţin formele interactive de solidaritate comunitară.

Obiective

- Elaborarea unei strategii de management pentru parteneriatul dintre ONG–uri şi autorităţile publice, care să asigure:
  1. Comunicare continuă între actorii principali ai comunităţii (proiectarea unei baze de date, sugerarea unei reţele de comunicare bi- şi unilaterale).
  2. Cooperare interactivă.
  3. Tranziţia de la acţiuni microscopice (centrate pe microgrup) la acţiuni macroscopice (centrate pe macrogrup) şi comunitare (centrate pe ansamblul comunităţii).
  4. Animarea resurselor alocate spiritului şi comportamentului comunitar, a relaţiilor şi stilului de conduită în comunicare, pentru a produce efectele dorite.
  5. Stimularea capacităţii de interrelaţionare (concentrare pe proiecte, strategii de acţiuni şi manifestări, acţiuni focalizate pe interese comunitare prioritare).
  6. Organizarea unor acţiuni interactive cu participarea ONG–urilor şi purtătorilor de autoritate locală, pentru elaborarea şi implementarea unui modul de parteneriat între structurile asociative şi factorii de putere locală.

- Scutirea/reducerea taxelor şi impozitelor locale pentru imobilele în care se desfăşoară activităţi sociale, educative, de învăţământ de către ONG-uri.
- Crearea unui Centru Comunitar de Comunicare, Educaţie şi Resurse pentru ONG-uri.

Siguranţa şi ordinea publică

Probleme

- Existenţa unui număr însemnat de persoane care sunt sancţionate contravenţional pentru încălcarea normelor de convieţuire socială, a ordinii şi liniştii publice datorită:
  - Orientării, cu preponderenţă, a unui număr de persoane către activităţi care nu presupun eforturi fizice şi o pregătire profesională adecvată, desfăşurând de multe ori activităţi ilicite.
  - Lipsei educaţiei şi unei pregătiri minime pentru a înţelege consecinţele încălcării legislaţiei şi comportării necivilizate faţă de semeni.
  - Insuficienţei locurilor de muncă, ce conduce la practicarea jocurilor de noroc, scandaluri, consum de băuturi alcoolice etc.
- Creşterea numărului de copii abandonaţi atât de părinţi cât şi de instituţiile care, după vârsta de 18 ani, nu mai au condiţii de întreţinere a acestora, neexistând posibilităţi de asigurare a unui loc de muncă.
- Fluctuaţia personalului angajat care asigură siguranţa şi ordinea publică.
- Timpul insuficient destinat de părinţi educaţiei copiilor, supravegherii şi controlului modului de comportare în viaţă, la şcoală, la cămine şi grădiniţe, precum şi activităţii acestora după terminarea cursurilor.
- Libertatea şi democraţia înţelese eronat de către o parte din cetăţeni, care consideră că au numai drepturi, ignorând cu bună ştiinţă legile de convieţuire socială şi personalul investit cu asigurarea ordinii şi liniştii publice.
- Şomajul, nesiguranţa zilei de mâine, caracteristicile perioadei de tranziţie prelungite, care afectează mai ales tinerii, creând motivaţii pentru fapte antisociale în diverse forme.
  - Abateri de la regulile de circulaţie rutieră.

Obiective

- Intensificarea activităţilor educaţionale în familie, şcoală, biserică şi media.
- Sincronizarea mai bună a acţiunilor administraţiei publice locale şi a organelor ordinii publice (Poliţie, Jandarmerie şi Gardieni Publici).
- Crearea de locuri de muncă, prin investiţii noi şi înlesniri acordate investitorilor.
- Îmbunătăţirea sistemului de iluminat public în toate zonele.
- Îmbunătăţirea dotării cu mijloace auto, tehnică de comunicare, dotare individuală de autoapărare şi intervenţie a agenţilor de ordine, gardienilor publici şi jandarmilor.
- Schimbarea indicatoarelor de circulaţie vechi cu indicatoare noi, reflectorizante.

≈

Cele specificate anterior duc la identificarea unor **obiective generale,** care să susţină dezvoltarea economică durabilă a comunei Șăulia:

- Dezvoltarea infrastructurii locale
- Dezvoltarea serviciilor de bază
- Creşterea contribuţiei activităţilor neagricole la dezvoltarea economiei locale
- Dezvoltarea industriei locale
- Coroborarea potenţialului industrial cu cel agricol în vederea creşterii economice locale
- Mobilizarea tuturor resurselor fizice şi umane, în scopul ridicării condiţiilor de trai şi civilizaţie ale locuitorilor.

- ❖ Dezvoltarea unei economii locale sănătoase, eficiente, în interdependenţă cu protecţia mediului ambiant.
- ❖ Valorificarea potenţialului turistic al comunei.
- ❖ Atragerea de investiţii şi creşterea potenţialului şi atractivităţii economice
- ❖ Încurajarea iniţiativei locale a IMM-urilor în special în domeniul productiv şi turistic.

Dezvoltarea economică şi socială a mediului rural este indispensabil legată de existenţa unei infrastructuri rurale şi servicii de bază.

Serviciile de bază reprezintă una dintre problemele cheie cu care se confruntă spaţiul rural românesc datorită slabei dezvoltări a acestora.

Infrastructura rurală, cu preponderenţă drumurile rurale şi aprovizionarea cu apă, a avut şi are un impact semnificativ asupra dezvoltării rurale în general, şi asupra încurajării investiţiilor non-agricole, în special. Lipsa sistemelor de alimentare cu apă, a celor de canalizare afectează sănătatea familiilor în comunităţile rurale.

O componentă importantă a vieţii satului românesc este cea culturală, domeniu care poate contribui în mod specific la creşterea gradului de atractivitate a satului, în special pentru populaţia tânără.

Tipuri de intervenţii necesare:

a) Crearea şi modernizarea infrastructurii rurale

- ➢ Construcţia şi modernizarea drumurilor comunale si din interiorul comunei, a celor vicinale, a străzilor, a drumurilor locale ce fac legătura cu unele zone de interes turistic din mediul rural;
- ➢ Construcţia şi modernizarea infrastructurii apă/apă uzată (alimentarea cu apă inclusiv staţii de tratare a apei, canalizare, staţii de epurare);
- ➢ Alimentarea cu energie electrică si/sau reţeaua publică de iluminat;
- ➢ Construcţia, modernizarea platformelor pentru depozitarea deşeurilor şi dotarea aferentă;
- ➢ Modernizarea şi extinderea reţelei publice locale de alimentare cu gaz.

b) Amenajarea spaţiilor de interes public al localităţii

- ➢ Înfiinţarea, amenajarea şi renovarea centrului civic (ex. amenajare peisagistică, parcuri, parcări, pieţe, faţadele clădirilor etc);
- ➢ Investiţii aferente aşezămintelor şi serviciilor culturale (ex. renovarea, modernizarea, dotarea bibliotecilor, a căminelor culturale, etc.);
- ➢ Amenajare spaţii pentru organizarea de târguri, spaţii de joacă pentru copii, staţii de autobuz etc.

c) Studii şi investiţii legate de protejarea patrimoniului cultural de interes

- ➢ Restaurarea, consolidarea şi conservarea obiectivelor de patrimoniu *din zonele protejate cultural;*
- ➢ Restaurarea, consolidarea, şi conservarea picturilor interioare, exterioare murale, frescelor şi sculpturilor;
- ➢ Studii privind patrimoniul cultural (material si imaterial) cu posibilitatea de valorificare a acestora;
- ➢ Achiziţionarea de costume populare şi instrumente muzicale tradiţionale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial
- ➢ Dotări pentru expunerea şi protecţia patrimoniului cultural

d) Investiţii aferente serviciilor de bază pentru populaţia rurală

- ➢ Investiţii noi şi dotări pentru economia socială (centre de îngrijire copii, bătrâni şi persoane cu nevoi speciale);

- Dotarea cu echipamente pentru serviciile publice de transport (ex. servicii de transport pentru persoanele în vârsta şi cele cu dizabilităţi, copii etc.)
- Dotarea cu echipamente de energie regenerabilă pentru unităţile de interes public
- Investiţii pentru servicii de administrare locală (ex. dotarea cu utilaje şi echipamente pentru serviciile de deszăpezire, întreţinere spaţii verzi etc.)

Prioritatea II
Sprijinirea afacerilor

Servicii pentru afaceri

Probleme

- Accesul scăzut la tehnologia informaţională şi de comunicare.
- Lipsa de experienţă şi mecanisme necesare diseminării de informaţii clare şi concise a structurilor informaţionale actuale.
- Stadiul incipient de dezvoltare a schimbului de informaţii referitoare la sănătatea mediului.
- Calitatea scăzută şi preţul ridicat ale serviciilor de telefonie fixă.
- Program insuficient cu publicul în cazul unor servicii asigurate de CNP „Poşta Română".
- Lipsa de comunicare între mediul de afaceri, instituţiile de învăţământ şi autorităţile locale.
- Slaba reprezentare a domeniului IT (tehnologia informaţiei).

Obiective

- Diversificarea metodelor de comunicare şi informare a cetăţenilor.
- Implicarea cetăţenilor în analiza şi soluţionarea problemelor comunităţii locale.
- Încorporarea considerentelor de dezvoltare durabilă în educaţia şi instruirea profesională.
- Crearea unui sentiment de responsabilitate personală şi colectivă asupra mediului.
- Îmbunătăţirea calităţii şi diversificarea serviciilor de telefonie fixă.
- Îmbunătăţirea calităţii serviciilor de poştă.
- Ridicarea nivelului de cultură şi educaţie prin utilizarea IT.
- Realizarea unei infrastructurii de comunicaţii performante.
- Dezvoltarea de produse şi servicii IT.
- Uşurarea accesului la credite.
- Diversificarea ofertei de credite pentru IMM-uri.

Tipuri de intervenţii necesare: Sprijin pentru diversificarea către activităţi non-agricole şi crearea şi dezvoltarea de micro-întreprinderi

Promovarea unei dezvoltări echilibrate, în vederea realizării unei coeziuni economice şi sociale impune acordarea unei atenţii deosebite dezvoltării zonelor rurale. În prezent în România funcţiile economice ale acestor zone sunt în cea mai mare parte dependente de cele agricole, înregistrându-se un grad mare de ocupare în agricultură în special în cea de subzistenţă, fenomen ce impune necesitatea obţinerii de venituri suplimentare din activităţi non-agricole, ca de exemplu din practicarea turismului în spaţiul rural şi cu precădere a agroturismului, a activităţilor meşteşugăreşti etc. Sprijinul membrilor gospodăriei pentru investiţii în activităţi non agricole va facilita intrarea şi expansiunea în sectoare cu potenţial de angajare şi creştere economică. Acestea vor redirecţiona forţa de muncă în domenii productive, rezolvând astfel problema şomajului şi a dependenţei de agricultură.

În prezent există disparităţi profunde între zonele urbane şi rurale în ceea ce priveşte mediul de afaceri, fapt datorat în principal unei infrastructuri slab dezvoltate în zonele rurale.

Micro-întreprinderile existente în mediul rural acoperă doar o gamă restrânsă de servicii care să vină în sprijinul populaţiei şi care nu au avut în vedere valorificarea produselor locale, aprovizionarea populaţiei cu produse neagricole, diverse reparaţii precum şi alte necesităţi ale comunităţilor locale. Iniţiativele de creare a micro-

întreprinderilor, în România, s-au orientat în special către comerţ, datorită recuperării mai rapide a investiţiilor şi a unei experienţe minime necesare pentru organizarea unor astfel de activităţi.

În concluzie comuna deţine un **potenţial ridicat** în ceea ce priveşte:

- existenţa forţei de muncă, în special tineri şi femei disponibili sa dezvolte activităţi economice neagricole
- iniţiative antreprenoriale
- infrastructura
- existenţa unor materii prime şi resurse naturale ce pot fi valorificate prin crearea valorii adăugate
- existenta meşteşugurilor tradiţionale
- existenţa unui potenţial ridicat de producere a energiei regenerabile ceea ce se înscrie în linia metodelor inovatoare prietenoase cu mediul
- existenţa agriculturii ecologice şi a produselor tradiţionale ce pot fi valorificate prin activităţile de turism rural ca de exemplu agro-turismul
- existenţa agriculturii ecologice şi a produselor tradiţionale care deservesc activităţile turistice rurale, agro-turismul.

dar şi o serie de **deficienţe**:

- existenţa unui număr mare de ferme de subzistenţă şi semi subzistenţă
- nivel scăzut de instruire a populaţiei rurale
- îmbătrânirea populaţiei
- numărul activităţilor meşteşugăreşti şi artizanale în scădere
- locuri de muncă insuficiente
- şomaj ridicat
- servicii deficitare pentru populaţia rurală
- acces dificil la sistemele de creditare
- slaba valorificare a resurselor naturale şi a materiilor prime din mediul rural.

Acţiuni prevăzute:

a) diversificarea către activităţi non-agricole:

- investiţii în producerea, procesarea şi/sau marketing-ul primar al produselor care nu sunt acoperite de Anexa 1 din Tratat (producerea de mobilă, energie regenerabilă etc**.)** precum şi procesarea industrială a produselor lemnoase.
- promovarea şi dezvoltarea activităţilor meşteşugăreşti, de artizanat şi a altor activităţi tradiţionale cu specific local (de prelucrarea lemnului, fierului, lânii, pielărie, olărit, broderie, croitorie, instrumente muzicale tradiţionale, etc.)
- investiţii de dezvoltare a activităţilor de desfacere şi comercializare a propriilor produse şi a altor produse locale (produse de artizanat, meşteşugăreşti, produse tradiţionale etc.)
- investiţii pentru încurajarea si dezvoltarea agro-turismului

b) Sprijinirea activităţilor de creare şi dezvoltare de activităţi întreprinse de micro-întreprinderi, promovarea antreprenoriatului şi dezvoltarea de structuri economice.

Prioritatea III – Dezvoltarea turismului

Hotărârea Guvernului nr. 867 din 28/06/2006 pentru aprobarea normelor şi criteriilor de atestare a staţiunilor turistice reglementează normele şi criteriile de atestare ale staţiunilor turistice în scopul protejării, conservării şi valorificării resurselor turistice.

Criterii pe care trebuie să le îndeplinească localitatea pentru a fi atestată ca staţiune turistică:

1. Cadrul natural şi calitatea mediului
   - Amplasarea într-un cadru natural fără factori poluanţi
   - Constituirea perimetrelor de protecţie ecologică, hidrogeologică şi sanitară a factorilor naturali de cură, în conformitate cu legislaţia în vigoare
2. Accesul şi drumurile spre/în localitate
   - Drum rutier modernizat
3. Utilităţi urban-edilitare
   - Spaţii comerciale şi pentru activităţi de prestări de servicii: bancă, spaţii comerciale

1. Asistenţă medicală permanentă şi mijloc de transport pentru urgenţe medicale
2. Amenajarea şi iluminarea locurilor de promenadă
3. Apă curentă
4. Canalizare centralizată
5. Energie electrică
6. Amenajări şi dotări pentru servicii de revigorare în spaţii construite, săli pentru întreţinere (fitness)
7. Amenajări şi dotări pentru relaxare în aer liber, inclusiv terenuri sportive
8. Terenuri de joacă pentru copii
9. Parc amenajat
10. Organizarea de evenimente turistice, culturale, sportive
11. Informarea şi promovarea turistică

Probleme

- Folosirea în mică măsură a potenţialului turistic.
- Lipsa facilităţilor pentru întreprinzătorii din domeniu.
- Lipsa infrastructurii de cazare şi a serviciilor turistice.

Obiectiv general: crearea unei identităţi turistice regionale.

Obiective

- Îmbunătăţirea şi dezvoltarea activităţii de marketing şi promovare a turismului;
- Diversificarea ofertei şi serviciilor turistice;
- Creşterea calităţii serviciilor turistice;
- Asocierea activităţii turistice cu educaţia şi protecţia ştiinţifică a mediului;
- Integrarea turismului local în circuitul turistic internaţional;
- Creşterea gradului de calificare a forţei de muncă în turism;
- Creşterea capacităţii informaţionale şi de promovare a turismului;
- Investiţii financiare durabile în turism, care să asigure un venit sigur locuitorilor şi să prefigureze o dezvoltare viitoare;
- Înfiinţarea capacităţilor şi a dotărilor de turism

Tipuri de intervenţii necesare: Încurajarea activităţilor turistice

Turismul reprezintă un sector cu potenţial deosebit pentru creşterea economică ce creează oportunităţi de angajare, crescând totodată atractivitatea zonelor rurale. Varietatea şi bogăţia patrimoniului natural permit dezvoltarea turismului şi pot crea condiţii pentru dezvoltarea iniţiativei private în acest domeniu. În vederea facilitării obţinerii veniturilor directe şi indirecte şi a creşterii ratei de angajare, este necesară susţinerea serviciilor turistice, atât în vederea creării şi promovării unui turism competitiv în spaţiul rural, cât şi pentru înfiinţarea unor reţele locale de furnizare a acestor servicii, cu implicarea activă a populaţiei rurale. În acest sens se impune crearea unei infrastructuri adecvate ce vizează acordarea unor facilităţi, precum şi creşterea atractivităţii zonei prin atragerea de investiţii.

De asemenea, dezvoltarea turismului urmăreşte îmbunătăţirea accesului la activităţile de agrement pentru turişti şi comunitatea locală, conducând astfel şi la creşterea calităţii vieţii în zonele rurale.

Comuna are **potenţial** în ceea ce priveşte:

- existenţa tradiţiilor şi bio - diversităţii bine conservate

dar şi o serie de **deficienţe:**

- insuficienta promovare a patrimoniului turistic,
- lipsa centrelor de informare turistică
- lipsa strategiilor locale de dezvoltare turistică.

Acţiuni prevăzute:

Pot fi realizate investiţii pentru:

a) infrastructura pentru marketing-ul serviciilor turistice rurale, ca de exemplu**:**

- construirea, modernizarea şi dotarea centrelor de informare, promovare, prezentare şi vizitare turistică;
- dezvoltarea de sisteme electronice de rezervare pentru structurile de primire turistice;
- amenajarea de marcaje turistice etc.

b) infrastructura de agrement, ca de exemplu pentru**:**

- investiţii legate de activităţi recreaţionale (alei pentru plimbări, plimbări cu mijloace de transport tradiţionale, popasuri etc.);
- investiţii legate de activităţi sportive (ex: alei de ciclism; trasee pentru echitaţie inclusiv achiziţia de animale şi asigurarea adăposturilor aferente, ce deservesc activitatea turistică, vânătoare etc.);
- investiţii legate de înfiinţarea şi amenajarea de poteci rurale, spaţii de parcare, adăposturi şi puncte de prim ajutor.

c) studii şi analize cu privire la necesităţile şi potenţialul turistic în zonele rurale ca de exemplu:

- sprijinirea elaborării şi editării cărţii de identitate locală, a studiilor cu privire la identificarea activităţilor tradiţionale, acţiunilor şi produselor ce urmează a fi valorificate printr-un proiect investiţional de dezvoltare.

Prioritatea IV – Dezvoltarea durabilă a comunei

Spaţiul rural din România este format în prezent din suprafaţa administrativă a celor 2688 de comune existente pe teritoriul ţării, care reunesc populaţia rurală a ţării.

Comuna este unitatea administrativă de bază pe teritoriul căreia se implementează politica rurală. Autorităţile comunale sunt partenerii locali ai autorităţilor judeţene şi regionale în realizarea politicii rurale.

Componenţa satelor după numărul de locuitori şi a comunelor după numărul de sate şi de locuitori influenţează în mod semnificativ gradul de asigurare a populaţiei cu echipamente şi servicii publice. Comunele cu sate risipite au cele mai mari probleme sub aspectul echipării edilitare.

Obiectivul general este dezvoltarea durabilă a spaţiului rural prin:

- Revigorarea spaţiului rural prin sprijinirea dezvoltării, creării şi diversificării activităţilor economice;
- Stabilizarea populaţiei din mediul rural;
- Crearea de noi locuri de muncă prin creşterea angajării în sectoare neagricole;
- Creşterea veniturilor populaţiei din exploatarea raţională a pădurilor;
- Extinderea zonelor împădurite, în scopul creşterii valorii adăugate a produselor forestiere;
- Modernizarea şi diversificarea proceselor economice de exploatare şi prelucrare a lemnului.
- Susţinerea financiară a industriei locale, diversificarea activităţilor alternative agriculturii ca de exemplu încurajarea meşteşugurilor şi a agroturismului sunt măsuri indirecte prin care este stabilizată populaţia de la sate.
- Pentru revigorarea activităţilor economice din mediul rural şi diversificarea acestora se impune susţinerea activităţilor agricole prin realizarea de servicii specifice, a activităţilor de agroturism, a producţiei de artizanat şi a altor activităţi cu specific agricol (sericicultura, apicultura, cultivarea ciupercilor, plantelor medicinale şi a fructelor de pădure), înfiinţării de noi pensiuni agroturistice, modernizarea celor existente şi dezvoltarea serviciilor pentru petrecerea timpului liber (terenuri de sport, echitaţie, ciclism montan etc.).
- Conversia la o agricultură organică, protecţia zonelor cu o biodiversitate specială care prezintă o importanţă naturală şi menţinerea sau îmbunătăţirea peisajului rural sau a mediului natural.
- Introducerea de facilităţi pentru fermieri care să ducă la practici agricole prin care să se păstreze bio-diversitatea, să se menţină resursele genetice locale şi care sa aibă un impact scăzut asupra mediului.
- În ce priveşte domeniul silvicol, este necesară acordarea de sprijin financiar pentru comunitatea locală în ceea ce priveşte împădurirea terenurilor abandonate precum şi pentru deţinătorii de păduri şi terenuri agricole degradate din sectorul privat.
- Investiţii vor trebui efectuate şi în crearea de noi pepiniere, modernizarea celor existente şi dotarea lor cu echipamente de prelucrarea solului, însămânţări, executarea lucrărilor de menţinere etc. Pentru uşurarea accesului în zona exploataţiilor forestiere, trebuie susţinută construcţia şi modernizarea reţelei de drumuri forestiere.

Valorificarea potenţialului turistic al comunei prin:

- acţiuni de conservare, restaurare, valorificare turistică, informare, creşterea conştientizării importantei prezervării patrimoniului natural şi antropic,
- dezvoltarea unor programe de evaluare a resurselor turistice,
- atragerea membrilor comunităţii locale în administrarea / custodia patrimoniului turistic,
- elaborarea planurilor de management pentru fiecare obiectiv turistic,

- crearea unui sistem informaţional regional privind managementul obiectivelor turistice.
- renovare clădiri patrimoniu
- elaborarea unei oferte turistice complexe adaptate stilului de petrecere în mod activ a timpului liber
- dezvoltarea agroturismului
- promovarea capitalului cinegetic
- includerea localităţii în tururi turistice tematice.

Tipuri de intervenţii necesare:

- Îmbunătăţirea competenţelor profesionale
- Restructurarea şi dezvoltarea fermelor şi creşterea competitivităţii produselor agricole şi silvice
- Restructurarea si modernizarea sectoarelor de procesare a produselor agricole şi a celor forestiere
- Menţinerea populaţiei şi îmbunătăţirea calităţii mediului rural local prin promovarea managementului durabil al terenurilor agricole şi forestiere
- Îmbunătăţirea standardelor de viaţă prin creşterea performanţelor economice şi a diversificării în vederea asigurării stabilităţii populaţiei din zonele rurale şi pentru a contribui la un echilibru teritorial durabil economic şi social.
- Dezvoltarea multifuncţionalităţii zonelor rurale
  - Creşterea atractivităţii zonelor rurale şi renovarea satelor
  - Creşterea potenţialului uman necesar pentru diversificarea economiei rurale
  - Implementarea strategiilor locale
  - Construcţie instituţională şi dobândire de aptitudini pentru formarea de parteneriate de dezvoltare locale reprezentativ, finanţarea cercetărilor/studiilor teritoriilor (zonelor) rurale şi pregătirea aplicaţiilor pentru sprijin financiar extern.

Prioritatea V – Creşterea ocupării forţei de muncă, dezvoltarea resurselor umane şi a serviciilor sociale

Structura şi dinamica populaţiei

Instabilitatea socio-economică din ultimul deceniu a dus la puternice dezechilibre resimţite şi pe piaţa forţei de muncă. Îmbătrânirea populaţiei şi creşterea ratei dependenţei, scăderea numărului populaţiei active şi creşterea şomajului datorat proceselor de restructurare dar şi a ineficienţei sistemului de formare profesională care să răspundă cerinţelor pieţei forţei de muncă, sunt fenomene care impun adoptarea de strategii în domeniul dezvoltării resurselor umane, care să sprijine reformele din acest domeniu, strategii care să acopere atât sfera educaţională şi a formării profesionale cât şi pe cea a ocupării populaţiei.

Competitivitatea localităţii, pe lângă disponibilitatea şi calitatea infrastructurii tehnice şi a dezvoltării unei societăţi informaţionale are nevoie şi de asistenţă tehnică pentru dezvoltarea unui sistem educaţional de care depinde:

- calitatea deprinderilor şi calificărilor de pe piaţa muncii,
- gradul mobilităţii pregătirii profesionale a locuitorilor.

Oamenii trebuie sa fie capabili să se adapteze la condiţiile schimbărilor socio-economice şi să profite din plin de avantajele unor noi oportunităţi de angajare. Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională şi adaptarea deprinderilor şi a pregătirii profesionale la nevoile specifice ale pieţei muncii sunt cruciale pentru ridicarea potenţialului resurselor umane din judeţ şi creşterea şanselor individului în cadrul pieţei muncii. Necesitatea creşterii competitivităţii este determinată de schimbările structurii pieţei muncii şi presupune o adaptare rapidă a omului de vârsta activă la aceste schimbări. Autorităţile, instituţiile şi alţi actori de la nivel judeţean şi local trebuie sa aibă un rol activ în acest proces.

Formarea resurselor umane

Probleme

- Lipsa unei evaluări şi corelări corecte dintre oferta educaţională şi necesităţile pieţei de muncă din localitate;
- Numărul mare de persoane fără şcolarizare sau cu studii primare;
- Lipsa individualizării ofertei educaţionale a unităţilor şcolare în funcţie de nevoile comunităţii, pe de o parte şi condiţiile concrete în care funcţionează unitatea şcolară respectivă, pe de altă parte;
- Lipsa de comunicare eficientă în acest domeniu între comunitatea locală, prin Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă şi Primăria Săulia, pe de o parte şi Inspectoratul Şcolar Judeţean Mureș şi şcoli, pe de altă parte.
- Problemele financiare cu care se confruntă societăţile comerciale şi IMM-urile, de unde rezultă şi incapacitatea acestora de a-şi forma la locul de muncă forţa de muncă proprie, care să corespundă cu necesităţile lor.
- Lipsa din curriculum educaţional a managementul formării resurselor umane.

Obiective

- Crearea unei legături între comunitatea locală şi AJOFM, Primărie şi Inspectoratul Şcolar Judeţean în vederea analizării situaţiei şi elaborării unor strategii comune şi eficiente.
- Crearea de unităţi formatoare la locul de muncă pentru domeniile noi solicitate pe piaţa muncii.
- Realizarea de studii şi sondaje care să evidenţieze necesităţile, cerinţele şi exigenţele pieţei muncii atât în prezent cât şi pentru următorii 5 ani, dat fiind faptul că un ciclu educaţional durează între 3 şi 4 ani de studiu.
- Includerea unor materii, în curriculum-ul educaţional (opţional) a unităţilor de învăţământ, care să asigure pregătirea de bază în domeniile căutate pe piaţa muncii.
- Extinderea funcţiei educative a societăţii la un ansamblu de instituţii formative (şcoala şi universitatea, dar şi mass-media, familia, comunităţile, instituţiile, societăţile comerciale, ONG-urile).
- Diversificarea şi extinderea ofertei de educaţie permanentă.
- Coordonarea instituţională a principalilor „actori" ai proceselor educaţionale (instituţiile publice şi societatea civilă, instituţiile politice, partenerii sociali, centrele de inovare şi dezvoltare).
- Sporirea participării tinerilor la viaţa economică, prin proiecte pilot în afaceri şi experimentarea unor centre pentru dezvoltarea şi folosirea eficientă a resurselor umane.

- Valorificarea potenţialului creativ al tineretului, prin stimularea activităţilor tehnico-aplicative în domeniul informatic, prin cultivarea grijii publice a statului faţă de tinerii talentaţi.
- Acordarea de şanse egale tuturor tinerilor, pe parcursul întregului proces educaţional. Tinerii sunt şi trebuie să fie egali în cadrul procesului de învăţământ. Tocmai de aceea vor fi eliminate practicile care favorizează orice fel de discriminări.
- Sprijinirea restructurării sistemelor de educaţie şi instruire pentru tineret, în sensul promovării cunoaşterii limbii, culturii şi tradiţiilor naţionale.
- Crearea condiţiilor care să asigure sporirea participării tinerilor la viaţa economică prin promovarea unui sistem formativ pentru a facilita mobilitatea tinerilor între sistemul de învăţământ şi piaţa muncii.
- Stimularea aptitudinilor antreprenoriale ale tinerilor prin învăţare şi prin implicarea acestora în structurile economice private, inclusiv prin acordarea de credite şi facilităţi fiscale.
- Facilitarea accesului tinerilor pe piaţa muncii, a adaptării şi readaptării acestora la rigorile economiei de piaţă.
- Iniţierea şi susţinerea de programe de informare, consiliere şi orientare profesională a tinerilor, precum şi susţinerea de iniţiative în domeniul consilierii de carieră, reconversiei profesionale şi medierii muncii.
- Valorificarea potenţialului creativ al tinerilor prin alfabetizarea şi specializarea în domeniul tehnicii de calcul şi utilizării tehnologiei moderne, construirea unui sistem formativ adaptat evoluţiei şcolare a tinerilor supradotaţi şi înfiinţarea unor centre de valorificare a creativităţii tehnico-ştiinţifice.

Servicii sociale
Situaţia vârstnicilor

Probleme

- Evoluţiile negative din economia naţională, deficitul de resurse perpetuat de scăderea producţiei naţionale şi de accentuarea dezechilibrelor, afectează veniturile şi consumul populaţiei vârstnice, care înregistrează scăderi dramatice şi involuţii de ordin structural–calitativ. Consecinţele veniturilor reduse se regăsesc în următoarele aspecte:
  - Imposibilitatea de a asigura o alimentaţie corespunzătoare.
  - Imposibilitatea de a asigura articole de îmbrăcăminte şi încălţăminte, materiale igienico–sanitare.
  - Incapacitatea de a procura medicamentele şi materialele necesare, situaţie tragică în cazul bolnavilor cronici şi a celor dependenţi de medicamente.
  - Neasigurarea tratamentului balnear pentru bolnavii cronici.
  - Lipsa unui sistem de protecţie reală a persoanelor vârstnice cu venituri modeste.

Obiective

- Dezvoltarea unui sistem de îngrijire medico–socială la domiciliu, de tip « home–care », pentru persoanele vârstnice dependente, cu venituri modeste, lipsite de suport informal real (vecini, rude, prieteni) sau sunt bolnavi care necesită îngrijire de durată, fiind imobilizaţi la pat.
- Acordarea de facilităţi privind protecţia socială a pensionarilor, privind reducerea cu un anumit procent a impozitelor pe locuinţe, pentru pensionarii cu venituri modeste.
- Creşterea şi diversificarea serviciilor medico–sociale pentru vârstnici, economisirea resurselor.
- Implicarea autorităţilor, cu atribuţii în domeniul protecţiei persoanelor vârstnice, în stoparea degradării condiţiilor de viaţă.

Situaţia copiilor defavorizaţi (rromi)
Probleme

- Analfabetismul.
- Lipsa unei educaţii igienico–sanitare.
- Izolarea/marginalizarea socială.
- Penuria materială.
- Lipsa unei protecţii sociale adecvate.

Obiective

- Asigurarea unei asistenţe medicale permanente.
- Recrutarea copiilor pentru a merge la şcoală.
- Reintegrarea copiilor în societate, prin participarea la activităţi sociale şi culturale ale comunităţii.
- Organizarea de cursuri de calificare în diverse meserii cerute pe piaţa muncii.
- Asistarea şi protecţia socială a copiilor cu probleme în familie.
- Iniţierea şi sprijinarea voluntariatului şi a soluţiilor ce întăresc şi dezvoltă comunitatea.

Situaţia persoanelor cu handicap sever

Probleme

Persoane cu handicap

- Inexistenţa formelor de instruire, de educare şi îngrijire finanţate de stat.
- Retribuire slabă şi neregulată a asistentului personal al persoanei cu handicap.
- Copiii cu handicap sever motor nedeplasabili nu sunt şcolarizaţi la domiciliu.
- Inexistenţa unor locuri special amenajate pentru accesul cărucioarelor (trotuare, intrarea în clădiri).
- Fundaţiile şi asociaţiile nu beneficiază de bilete de tratament destinate persoanelor cu handicap.
- Legătură defectuoasă a Primăriei cu fundaţiile care au ca scop îngrijirea persoanelor cu handicap.

Obiective

- Alternarea mediului de viaţă al copilului cu handicap sever.
- Recuperarea neurosenzorială şi psihomotorie, prin tehnici cognitiv–comportamentale (gimnastică medicală, logopedie, ludoterapie etc.).
- Educarea şi formarea deprinderilor de autonomie a copilului cu handicap.
- Programe de consiliere a părinţilor în vederea păstrării copiilor cu handicap sever în familie.
- Formarea unor deprinderi de muncă (după capacitate), în vederea ocupării timpului persoanei cu handicap în mod plăcut şi util.
- Schimbarea mentalităţii societăţii faţă de persoana cu handicap.
- Încurajarea înfiinţării unor cluburi sau centre de zi.

Situaţia femeilor

Probleme

- Nepromovarea şi neaplicarea corespunzătoare a şanselor egale pentru femei, generând o problemă pentru integrarea europeană.
- Nepregătirea, la nivel local, a cadrului pentru înţelegerea, acceptarea şi aplicarea legii referitoare la şanse egale pentru femei.

Obiective

- În cadrul parteneriatului ONG-uri – autorităţi locale să fie prevăzut "postul" de inspector pentru monitorizarea egalităţii dintre femei şi bărbaţi şi aplicarea şanselor egale în politica de cadre ale instituţiilor respective.

Protecţia drepturilor copilului şi adolescentului

Probleme

- Demotivarea copilului în ceea ce priveşte şcoala.
- Abandonul şcolar.
- Lipsa unui „feed-back" între profesori, copii şi părinţi.
- Inadaptarea de la un ciclu şcolar la altul.
- Lipsa unei asistenţe psihologice şi sociale a copiilor–problemă şi nu numai.

Obiective

- Luarea în considerare a serviciilor de specialitate: logopedie, kinetoterapie, psihoterapie etc.
- Consiliere acordată copilului sau adolescentului, cadrului didactic şi familiei:
  - Consultări cu cadrele didactice în vederea adoptării unei strategii educaţionale specifice fiecărui copil, pe categorii de vârstă şi probleme.
  - Discuţii cu copilul şi părinţii în legătură cu solicitările sistemului educaţional, soluţii pentru îndeplinirea acestora – acordarea unui plus de atenţie în asistare pentru copiii orfani, deoarece ei au nevoie de aceasta, având în vedere mijloacele precare de care dispune societatea civilă de a-i ajuta.
  - Colaborarea cu cadrele medicale pentru evaluarea şi rezolvarea unor probleme specifice.
  - Consiliere în vederea abilitării în rolul de părinte şi dezvoltării cunoştinţelor şi abilităţilor parentale.
  - Consiliere legislativă în domeniul protecţiei sociale, în vederea dobândirii unor drepturi.
  - Punerea în relaţie a familiei, copilului şi adolescentului cu resursele din mediul social.
  - Sprijinirea familiilor şi copiilor în găsirea unor soluţii de rezolvare a problemelor depistate împreună.
  - Distribuirea de broşuri informative referitoare la nevoile copilului, adolescentului şi la comportamentele adecvate pentru părinţi şi celelalte persoane implicate în procesul de asistare şi educare a copilului.
  - Sprijinirea copilului, adolescentului în efortul său educativ; prin organizarea de grupe de "meditaţii" pentru copiii cu dificultăţi de învăţare.
  - Crearea, de către asistentul social, a unei reţele de suport social pentru copil, prin implicarea familiei, a colegilor de clasă şi a personalului didactic.
  - Acordarea mai multor ajutoare materiale copiilor defavorizaţi atât la nivel local cât şi naţional.
  - Implicare mai pregnantă a comunităţii şcolare în rezolvarea unor probleme cu care se confruntă membrii săi.

Delicvenţa juvenilă

Probleme

- Creşterea numărului de furturi şi tâlhării
- Consumul şi traficul de droguri – pericolul « morţii albe », fenomen căruia nu i se acordă suficientă importanţă pe plan local.

Obiective

- O mai bună colaborare, eventual reglementată prin protocoale ferme, între instituţiile responsabile în prevenirea şi diminuarea delicvenţei juvenile.
- Reintegrarea delicvenţilor în comunitate.

- Măsuri legislative, care să încurajeze agenţii economici să angajeze persoane care provin din case de copii, penitenciare şi sunt calificaţi într-o meserie.
- Implicarea mai concretă a organizaţiilor neguvernamentale în munca de prevenţie.
- Prezenţa mai susţinută a autorităţilor în şcoli.
- Colaborarea între autorităţi locale şi organizaţiile neguvernamentale în prevenirea consumului de droguri.

Tipuri de intervenţii necesare: Formare profesională (training), informare şi difuzare

În România sectoarele agricol şi forestier constituie pentru spaţiul rural un factor determinant pentru obţinerea producţiilor agricole şi silvice, precum şi pentru menţinerea calităţii peisajului şi protecţiei mediului înconjurător. Informarea şi formarea profesională se realizează prin instituţii specializate ale MAPDR (ANCA -Agenţia Naţională de Consultanţă Agricolă; CEFIDEC – Centrul de Formare si Inovaţie pentru Dezvoltare în Carpaţi), ale altor autorităţi publice, precum şi de către furnizori privaţi. Este necesar ca activităţile de formare profesională, informare şi difuzare a cunoştinţelor să fie extinse la toate persoanele adulte care se implică în domenii care au legătură cu agricultura, industria alimentară şi silvicultura. Activităţile de formare profesională acoperă aspectele legate de creşterea competitivităţii şi diversificării produselor şi activităţilor din agricultură şi silvicultură, cât şi de îndeplinirea obiectivului gestionarii durabile a terenurilor şi protecţiei mediului, aplicarea de tehnologii prietenoase mediului şi utilizarea energiilor regenerabile.

Rezultate aşteptate:

- facilitarea accesului la serviciile de formare, informare şi difuzare de cunoştinţe a persoanelor adulte care activează în sectoarele agro-alimentar şi forestier;
- dobândirea de informaţii şi cunoştinţe care să permită gospodărirea durabilă a pădurilor, transformărilor sociale cum ar fi îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă şi reducerea şomajului.

Acţiunile de formare profesională, informare şi difuzarea cunoştinţelor vor contribui la:

- îmbunătăţirea cunoştinţelor economice generale şi specifice în agricultură şi silvicultură.
- pregătire generală pentru managementul şi administrarea fermelor.
- respectarea condiţiilor de eco-condiţionalitate şi a Standardelor Politicii Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producţiei fermelor (introducerea de noi produse şi sisteme de procesare).
- promovarea şi respectarea standardelor de calitate şi a condiţiilor de mediu;
- educarea şi conştientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea conştiinţei forestiere) în vederea
- asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere şi creşterea procentului de păduri la nivel naţional ce reprezintă obiective principale ale politicii naţionale forestiere;
- respectarea şi încurajarea principiului privind egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi.

Tipuri de acţiuni:

- ❖ acţiuni de informare şi difuzare de cunoştinţe (seminarii, vizite de studiu, demonstraţii de proiecte, întruniri tematice, etc.) care pot cuprinde arii de acţiune, ca de exemplu:
  - diversificarea activităţilor în exploataţiile agricole, calitatea producţiei, igiena şi siguranţa alimentelor, crearea de condiţii pentru a asigura bunăstarea animalelor şi sănătatea plantelor, siguranţa muncii, folosirea fertilizanţilor şi a amendamentelor în agricultură în concordanţă cu standardele Uniunii Europene;
  - îmbunătăţirea şi încurajarea afacerilor;

- pregătire tehnică (noi tehnologii, introducerea de inovaţii, etc);
- managementul durabil al terenurilor agricole şi forestiere.

Tipuri de intervenţii necesare: Instalarea tinerilor fermieri

În prezent, forţa de muncă tânără ocupată în agricultură joacă un rol important pentru dezvoltarea mediului rural. Deşi din populaţia ocupată în sectorul primar, tinerii sub 40 de ani deţin o pondere de circa 35 % totuşi, locurile de muncă ocupate de tineri sunt insuficiente şi neatractive, determinând o creştere a şomajului şi a migraţiei acestora, în special a femeilor, atât spre mediul urban cât şi în străinătate.

Disponibilitatea acestei categorii de a emigra este strâns legată de lipsa locurilor de muncă permanente, corespunzătoare şi remunerate conform pregătirii lor profesionale. Sprijinul acordat pentru instalarea tinerilor fermieri în mediul rural, ar putea ajuta însă la îmbunătăţirea acestei situaţii. Nivelul de instruire a tinerilor este superior celor vârstnici, numărul de absolvenţi ai învăţământului superior în domeniul agricol înregistrând o evoluţie pozitivă în ultimii ani.

Tinerii fermieri reprezintă un punct forte pentru viitorul agriculturii, pentru perioada de adaptare la noile condiţii de după integrare, aceştia fiind mai dinamici şi dispuşi spre inovare, diversificare şi să-şi asume riscul unor asemenea acţiuni.

Rezultate aşteptate:
- adaptarea structurală şi dezvoltarea unor exploataţii agricole competitive care practică o agricultură durabilă prin îmbunătăţirea managementului şi revigorarea forţei de muncă.

Acţiuni:
a) Îmbunătăţirea managementului exploataţiei agricole;
b) Dezvoltarea performanţelor generale ale exploataţiei agricole;
c) Adaptarea producţiei realizate în conformitate cu cerinţele pieţei;
d) Respectarea normelor comunitare, în special pentru cerinţele de eco-condiţionalitate, protecţie a muncii, protecţia mediului, sanitar-veterinare.

Portofoliu de proiecte

Soluţii de finanţare:

• **Înfiinţarea, extinderea şi îmbunătăţirea reţelei de apă sau apă uzata** – captare, staţii de tratare, alimentare, canalizare, staţii de epurare – pentru localităţile rurale având sub 10.000 de locuitori – **finanţare din PNDR**
• **Înfiinţarea si extinderea reţelei de joasa tensiune si/sau a reţelei publice de iluminat**– **finanţare din PNDR**;
• **Achiziţia sau dotarea cu echipamente de producere de energie regenerabilă în scop public**– **finanţare din PNDR**;
• **Înfiinţarea si extinderea reţelei publice locale de alimentare cu gaz către alte localităţi rurale care nu sunt conectate la reţea**– **finanţare din PNDR**;
• **Înfiinţarea, extinderea si îmbunătăţirea platformelor de depozitare a deşeurilor si dotarea cu echipamente de management al deşeurilor**– **finanţare din PNDR**.
• **Înfiinţarea si amenajarea spatiilor de recreere pentru populaţia rurala (parcuri, spaţii de joacă pentru copii, terenuri de sport etc.)** – **finanţare din PNDR**;
• **Renovarea clădirilor publice** (ca de ex. primarii) si amenajări de parcări, pieţe, spaţii pentru organizarea de târguri etc. – **finanţare din PNDR**;
• **Investiţii noi în infrastructura socială şi dotarea aferentă pentru centre de îngrijire copii, bătrâni şi persoane cu nevoi speciale**– **finanţare din PNDR**;
• **Achiziţionarea de microbuze** care sa asigure transportul public pentru comunitatea locală şi **amenajarea de staţii de autobuz**– **finanţare din PNDR**;
• **Achiziţionarea de utilaje si echipamente pentru serviciile publice –pentru dezăpezire, întreţinere spaţii verzi** etc– **finanţare din PNDR**;

• **Investiţii de renovare, modernizarea si utilarea aferenta a aşezămintelor culturale – biblioteci, cămine culturale, centre pentru conservarea şi promovarea culturii tradiţionale** etc. (inclusiv achiziţionarea de costume populare şi instrumente muzicale tradiţionale utilizate de acestea în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial), achiziţionarea de echipamente hardware, soft-uri, inclusiv costurile de instalare şi montaj aferente– **finanţare din PNDR**;
• **Restaurarea, consolidarea si conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural** (în conformitate cu Lista Monumentelor Istorice, grupa B) **şi natural** (peşteri, copaci seculari, cascade etc.) din spaţiul rural– **finanţare din PNDR**;

• **Studii privind patrimoniul cultural** (material si imaterial) din spaţiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora si punerea lor la dispoziţia comunităţii– **finanţare din PNDR**;
• **Achiziţionare de echipamente pentru expunerea şi protecţia patrimoniului cultural**– **finanţare din PNDR**;
• **Modernizare drumuri comunale** – **finanţare din PNDR**;

- **Construirea, modernizarea şi dotarea centrelor de informare, promovare, prezentare şi vizitare turistică**- **finanţare din PNDR**
- **Dezvoltarea de sisteme electronice de rezervare pentru structurile de primire turistice**.- **finanţare din PNDR**;
- **Investiţii legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată cu ecartament îngust, a amenajărilor complementare acestora** (ex: construcţii, plan înclinat etc.), recondiţionarea echipamentelor şi utilajelor.- **finanţare din PNDR**;
- **Investiţii legate de înfiinţarea şi amenajarea de trasee tematice** (ex: “drumul vinului”, „al olăritului”, „cioplitorilor în lemn”, meşteşuguri străvechi etc.).- **finanţare din PNDR**.

- **Şcoli şi grădiniţe - finanţare din Măsura III.2.4. Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea infrastructurii educaţionale POR.**

Finanţări prin programe guvernamentale:

- Programul de **dezvoltare a infrastructurii unor baze sportive** din spaţiul rural vizează îmbunătăţirea situaţiei sportive a locuitorilor din zonele in care acţionează – Cancelaria Primului Ministru.
- Construirea de **sedii pentru aşezăminte culturale** în localităţile unde nu există asemenea instituţii, precum şi pentru reabilitarea, modernizarea, dotarea şi finalizarea lucrărilor de construcţie a aşezămintelor culturale de drept public din mediul rural şi mic urban.
- **Ajutoare materiale pentru persoanele defavorizate -** Hotărârea Nr. 710 din 4 iulie 2007 privind implementarea Programului de furnizare a produselor alimentare către persoanele defavorizate din România, cu finanţare din Fondul European de Garantare Agricolă.
- **Sprijin financiar** pentru grupurile de producători şi producătorii agricoli din sectorul legume-fructe, persoane fizice şi/sau persoane juridice, care sunt înregistraţi în Registrul agricol/Registrul fermelor/alte evidenţe funciare şi exploatează terenuri agricole individual sau în forme de asociere conform legislaţiei în vigoare, în scopul obţinerii producţiei agricole destinate comercializării.
- **Finanţare pentru producătorii de culturi energetice (**rapiţă, floarea-soarelui, soia, porumb şi alte culturi energetice) ale căror producţii fac obiectul unor contracte de vânzare-cumpărare încheiate: între beneficiari, pe de o parte, şi producători de biocarburanţi, colectori sau prim-procesatori, pe de altă parte; între colectori, pe de o parte, şi prim-procesatori sau producători de biocarburanţi, pe de altă parte; între prim-procesatori, pe de o parte, şi producători de biocarburanţi, pe de altă parte – prin Ordinul Nr. 549 din 28 iunie 2007 privind stabilirea modului de implementare, a condiţiilor specifice şi a criteriilor de eligibilitate pentru aplicarea schemei de plăţi directe pe suprafaţă pentru culturi energetice.
- **Fondul pentru dezvoltarea satului românesc** la dispoziţia Guvernului se repartizează, pe bază de hotărâri ale Guvernului, pe ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat sau bugetelor locale, în condiţiile legislaţiei privind finanţele publice pentru finanţarea următoarelor categorii de investiţii din infrastructura rurală:

a) pietruirea, reabilitarea, modernizarea şi/sau asfaltarea drumurilor de interes local clasate;
b) sisteme de alimentare cu apă potabilă;
c) canalizare şi epurare;
d) platforme de gunoi;
e) poduri, podeţe şi punţi pietonale;

- **Susţinerea meşteşugurilor şi artizanatului** având ca scop stimularea dezvoltării meşteşugurilor şi a micii industrii din România, a întăririi clasei de mici meşteşugari, care îşi desfăşoară activitatea individual sau organizat prin intermediul asociaţiilor sau al altor organizaţii, în special în localităţile rurale, dar şi în cele urbane, protejarea meseriilor care presupun un număr mare de operaţii executate manual în practicarea lor şi relansarea serviciilor şi a produselor obţinute de aceştia, în special al celor cu specific tradiţional, inclusiv obiecte de artă populară şi artizanat, promovarea acestor produse şi servicii pe pieţele naţionale şi internaţionale, precum şi creşterea numărului de locuri de muncă prin atragerea în astfel de activităţi a generaţiei tinere şi a femeilor, în toate zonele ţării.